

Izhaja ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za in-
semstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo

Ljubljana, Knafova ulica št. 5/1
Telefon št. 72, ponoči tudi
št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 493Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.Račan pri poštnem črt. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.423 — Praha št. 78.150.
Wien, Nr. 105.921.

Ljubljana, 9. aprila.

Današnja beograjska «Reč» prinaša na uvodnem mestu pod naslovom «Izjemno stanje v Sloveniji» članek, ki ga je napisal narodni poslanec dr. Gregor Žerjav. Članek se glasi:

V Sloveniji vlada na zunaj popolen red in mir. Ni kačakov, niti hajdukov. Z vstopom klerikalcev v vlado pa je nastopilo stanje pravne nesigurnosti, ki se vedno bolj širi in ki ne more ostati brez najresnejših posledic. Dočim se v drugih krajih zahteva depolitizacija uprave, gre Slovenija, kjer je bila državna uprava v tem pogledu doslej v najboljšem stanju, rakovo pot. Klerikalci, ki so bili dve leti izven vlade, poskušajo na vsej črti že v prvih tednih svoje oblasti dokazati narodu, da sta država in klerikalizem eno in da ne sme on, ki ni klerikalec, niti od države niti od drugih javnih korporacij pričakovati ničesar.

Ne bom govoril danes o redukcijah, ki se vrše s strankarskega vidika, niti o nešteto premestitvah in upokojitvah najposobnejših uradnikov, na katerih mesta so nastavili klerikalci strankarske ljudi. Minister financ je odpravljal finančnega delegata v Ljubljani, ki je osem let potrpežljivo prenašal ves odij državnega fiskusa in raznih krutih odredb svojih ministrov. Odpravljal ga ni iz stvarne potrebe, temveč da se morejo klerikalci pred narodom pohvaliti, da so zamenjali visokega uradnika. Gospod minister prosvete je predal prosvetne referate v Mariboru in Ljubljani eksponiranim klerikalcem, da bi mogli tako čim prej uničiti zadnje ostanke vzgajanja v duhu narodnega edinstva, kolikor jih je še ostalo po radičevskem režimu. Minister pošte premešča stare zaslužne uradnike brez ozira na službene potrebe in njihove rodbe. S potezo peresa je predal notranji ministru svojo kompetenco, kar se tiče samoupravnih cestnih odborov oblastnemu odboru, četudi bi mogel to kompetenco z isto pravico predati naravnost klerikalnemu izvršilnemu odboru. Cestni odbori so važna samoupravna telesa. Bili so zakonito izvoljeni in sestavljeni. Ker pa niso imeli v njih klerikalci večine, jih treba razpustiti in predati komisarijem, ki jih postavlja oblastni odbor. Vse to delo ministra notranjih poslov je nezakonito.

Podoba je, da obstoja v vladi sporazum, naj vlada v Sloveniji izjemno stanje. Po nezakoniti uredbi ministra notranjih del je predano nadzorstvo nad občinami oblastnemu odboru. Občinam, ki so v rokah SDS, pretijo z razpustom. Vrli nacionalni občinski odbor v Celju je padel, ker so to zahtevali združeni klerikalci in Nemci. Radi nepričakovane porasta glasov SDS pri oblastnih volitvah je s finančnim zakonom spremenjen volilni red v Ljubljani. Dočim imajo vsa srbijanska mesta z Beogradom na čelu predpis, da dobi relativna večina večino odbornikov, da se tako osigura delo občinskega odbora, je treba, kar pač tako konvenira klerikalcem, za Ljubljano napraviti izjemo. Trgovska zbornica, v kateri so bili klerikalci pri volitvah tepeni, mora dobiti izjemni volilni red, da se omogoči zmaga klerikalnih kmetov, branjevk, trgovcev in obrtnikov. G. minister trgovine, ki bi imel braniti stanovsko avtonomijo, ne poskuša predpisati novega načela tudi za beograjsko zbornico. Misli pač, da je Slovenija daleč, kjer se sme vse storiti.

Ni oblastva in samoupravnega telesa, kjer bi se vedelo, kaj bo jutri in kaj bodo sklenili razni klerikalni sovjeti, ki imajo od 1. februarja oblast v Sloveniji. Razume se, da je radi tega nastopilo razdraženo stanje, ki onemogoča normalno delo. Klerikalci so šli tako daleč, da so zamenjali v korist svojih strankarskih interesov vsa stanovajska sodišča, čeprav bodo ta funkcionirala samo še par mesecev. Strankarska strast Slovenske ljudske stranke ne jenja niti pri dodeljevanju stanovanj.

Odkrito se mora reči, da so stali nacionalni elementi nekaj pod enakim pritiskom, kakor stoji danes pod Beogradom, samo s to razliko, da v Avstriji ni bila državna oblast popolnoma v rokah klerikalcev. Danes pa sta država in klerikalizem absolutno identična.

Kam vodi to? Ne pride mi na pamet, da bi pretil. Naši prijatelji, ki so zatirani od strani lastne države, za katero so se vedno borili, se sicer vzdržujejo vsake kritike proti Srbom in Srbijancem, da s tem ne bi pokvarili rezultata, ki so jih dosegli z velikim trudom v duhu vzgoje narodnega edinstva. Kljub temu pa bodo posledice tega položaja nedvomno zelo težke. Patriot ostane patriot, četudi ga rodna država v slepi strasti svoje trenutne vlade krivično bje in ubija. Toda v njegovem srcu se v takem momentu nekaj ruši in poka, kar se nikoli več ne bo popravilo. V naši državi se s tem občutkom ne računajo; ubijajo se najboljši elementi v korist pokvarjenim. Ne ozira se na to, da se s tem ubija v Sloveniji oni, žal že redki kapital, ki je pravi in končni oslon državne ideje. Slovenija je danes vilajet v izjemnem stanju.

Od radičevcev do davidovičevcev

Kombinacija z radičevci odstavljena z dnevnega reda. — Ozadje Uzunovičeve akcije. — Težkoče v pogajanjih z davidovičevci. — Ti zahtevajo jamstvo za sodelovanje v volilni vladi. —

Beograd, 9. aprila p. V politični situaciji ni beležiti danes prav nikakega pomembnejšega dogodka. Vse je negotovo in nejasno, le to se čuti in kaže povsod, da je položaj današnjega režima nevzdržen in da mora priti do spremembe v najkrajšem času. Kakšna pa bo ta sprememba, ne ve nihče. Vse kombinacije, ki krožijo po Beogradu in se spreminjajo od ure do ure, so le ugibanja, deloma tudi poskusni baloni. Z gotovostjo se more reči za enkrat samo, da je kombinacija z radičevci vsaj začasno odstavljena z dnevnega reda. Uzunović se je uveril, da je odpor radičevcev proti njegovim načrtom glede obnove režima RR to pot resen in odločen in da bi zopet vstop Radičevih zaupnikov v vlado pomenil definitivni razcep radikalnega kluba. Zato se je umaknil in danes o vstopu radičevcev v vlado ne govori nihče več.

Nekateri radikalni krogi celo zatrjujejo — tudi današnji listi beležijo te verzije — da Uzunović sploh ni mislil resno na obnovo koalicije z radičevci, ampak da so bila njegova pogajanja z njimi samo taktična poteza. Predvsem je hotel pridobiti na ta način na času, ker je bilo prvotno domenično, da mora situacijo razčistiti že do jutri, 10. t. m.; potem svoje akcije z radičevci pa se mu je res posrečilo, da je odločitev zopet zavlekel.

Drugi cilj, ki ga je imel Uzunović pred očmi, je bil, zabiti vrzel v vrste opozicije in kompromitirati radičevce. S svojimi sklepi v Zagrebu so mu radičevci res nasledili. Ko so se odpovedali borbi proti notranjemu ministru Maksimoviću, so spustili iz rok glavno orodje, obenem pa vzbudili veliko neznanje pri davidovičevcih in zemljoradnikih tako, da je za dogleden čas

padla v vodo tudi možnost razširjenja narodnega seljaškega kluba na zemljoradnike.

Radičevska pripravljenost, da glasujejo v slučaju potrebe proti novi obtožnici proti Boži Maksimoviću, je naposled za g. Uzunoviča izredno važen argument v njegovem konfliktu s pašičevci. Uzunović meni, da si bodo dobro premislili razbiti radi oseb g. Maksimoviča radikalni klub, ako se bodo zavedali, da bo g. Maksimović brez njih dobil večino s pomočjo radičevskih glasov.

Ker so torej radičevci odpravljani, stoji danes v ospredju zopet kombinacija z davidovičevci. Obe stranki sicer zanikata, da se vrše med njima pogajanja, vendar pa o tem ne dvomi nihče več. Ker se g. Davidović sam noče eksponirati, vzdržuje zveze z radikali poslanec Ilija Šumenković, ki je imel danes sestanka z Uzunovićem in Veljo Vukičevićem. Obnovljeni akciji g. Vukičevića pripisujejo tem večji pomen, ker stoji sedaj za njim tudi pašičevci tako, da bi se morda njemu še posrečilo, zadržati razpad radikalne stranke.

Kako daleč so pogajanja z davidovičevci, ni mogoče ugotoviti. Zjutraj so z gotovostjo trdili, da je sporazum že perfekten in so lansirali že celo novo ministrstvo listo, tekem dneva pa se je izkazalo, da so te vesti že mnogo preuranjene. Poleg zahteve po odstopu Bože Maksimoviča tvori glavno oviro sporazuma to, da zahtevajo davidovičevci garancije, da bodo sodelovali tudi v volilni vladi, ki naj izvede nove volitve še letos. Radikali to zahtevo odklanjajo, češ, da pomenja poseganje v prerogative krone, ki ima edina pravico, da odloča o volilnem mandatu.

Vsak hip nove kombinacije

Radikalno «Vreme» se zavzema za koalicijo s samostalnim demokrati. — Velja Vukičević, Voja Marinković, Marko Trifković in Nikola Uzunović kot kandidati za ministrsko predsedstvo.

Beograd, 9. aprila. Znak nejasnosti in nervoznosti v politični situaciji so neprestano nove kombinacije, ki se širijo po Beogradu in jih lansirajo tudi listi. Tako se na primer «Vreme» danes izreka tako proti radičevcem kakor proti davidovičevcem in zagovarja koalicijo s SDS, ki bi najbolj odgovarjala državnim interesom. Po mnenju lista za to koalicijo ni nikakih načelnih ovir, v podrobnostih pa bi bilo brez posebnih težkoč mogoče doseči sporazum.

Kar se tiče koalicije z davidovičevci, se danes zopet označuje kot nosilec nove kombinacije dosedanjí prometni minister Velja Vukičević, ki uživa velik ugled tako pri obeh krilih radikalne stranke kakor tudi pri davidovičevcih. Demokratska zafednica bi dobila v tej vladi štiri portfelje: zunanje, prosvetno,

trgovinsko in pošno ministrstvo. Zunanji minister bi bil zopet dr. Voja Marinković; v vlado naj bi vstopil tudi dr. Spaho. Ako bi ostali v vladi tudi klerikalci, bi obdržali kmetijsko in morda še socialno ministrstvo, kateremu niti radikalni, niti davidovičevci ne pripisujejo nobene važnosti več.

Se bolj senzacionalne vesti so trdile, da bo ministrijski predsednik Voja Marinković, pašičevci zopet izjavljajo, da bi s polnim zaupanjem lahko šli samo v vlado, ki bi jo vodil Trifković, dočim so uzunovičevci mne nja, da more tudi novo vlado najbolje sestaviti njihov vodja Nikola Uzunović.

Tako se menjavajo kombinacije od hipa do hipa kakor aprilsko vreme. Naravna posledica te negotovitosti pa je popoln zastoj v delu vlade in posameznih ministrstev.

Borba za mestno hranilnico v Zagrebu

Zagreb, 9. aprila r. «Hrvat» poroča, da je včeraj mestna hranilnica v Zagrebu prejela dopis Radičeve seljaške zadrugne banke, ki prosi za izvod pravil mestne hranilnice. Tajništvo je tej želji takoj ugodilo.

List poroča nato, da ima Radičovo zanimanje za mestno hranilnico že dveletno predzgodovino. Seljaška zadrugna banka in neki radičevski bogataši so se že opetovano obrnili na mestno hranilnico radi večjih kreditov. Mestna hranilnica, ki ne posluša s kakim delničkim kapitalom, marveč z vlogami zagrebškega in okoliškega prebivalstva, za katere jamči zagrebška občina, je te kredite odklonila in radičevci so za to že ponovno grozili z masčevanjem. «Hrvat» trdi dalje, da so radičevci obljubili svojim pristašem razna mesta pri mestni občini ter mestni hranilnici in njenih podjetjih, čim bo vzpostavljen komisariat na občini. List grozi, da bodo začeli vlagatelji dvigati svoj denar, ako bi radičevci res okupirali mestno hranilnico.

Kongres naših mest

Zagreb, 9. aprila. p. Zagrebški župan Heinzl je v smislu januarske konference sklical prvi kongres Zveze jugoslovenskih mest za 7., 8. in 9. maja v Zagreb. Na dnevnem redu je razprava o sprejetju pravilnika Zveze mest Jugoslavije, nadalje volitev uprave Zveze na tri leta in razprava o novem statutu za naša mesta. Na kongres je povabljenih 75 mest iz vse države.

Davidovičevci v Zagrebu

Zagreb, 9. aprila. r. Tukaj se nahajata demokratska voditelja dr. Voja Marinković in dr. Kosta Kumanudi. Zadnje dni sta imela sestanke s predstavniki Davidovičeve stranke v Zagrebu v svrhu reorganizacije. Glavni so z delegati bo jutri 10. aprila.

Vprašanje albanske komisije rešeno

Berlin, 9. aprila s. Kakor pišejo listi, se je vprašanje sestave albanske komisije že rešilo. Došlo je do sporazuma, da se sestavi preiskovalna komisija, ki bo obstojala iz angleškega in francoskega vojaškega atašeeja v Beogradu in enega člana tamonjega nemškega poslanstva. Poslaniki Francije, Anglije in Nemčije v Beogradu bi v danem slučaju poklicali to komisijo na delo. Pri tem bi nemški poslanik kot starešina diplomatskega zbora v Beogradu prevzel tehnične funkcije sklicanja.

Kongres Orjune v Zagrebu

Zagreb, 9. aprila. r. Danes dopoldne se vrši v tuškanskem Kazinu kongres Orjune, ki mu bodo prisostvovali delegati iz cele države. Kongres bo zanimiv radi tega, ker se bo na njem razpravljalo o političnem vplivu na Orjuno in o razmerju Orjune do poedinih političnih strank.

Udarec našemu brodarstvu

Sušak, 9. aprila. p. V primorskih krajih vlada veliko nezadovoljstvo med brodarji in trgovci zaradi povišanja pristajniških pristojbin na podlagi novega finančnega zakona. Zlasti so udarjene s temi pristojbinami manjše ladje, ki vozijo vzdolž našega Primorja. V nekaterih primerih so se pristajniške takse zvišale celo za 400 odst. tako, da bo v mnogih slučajih onemogočeno na paroplovba med Dalmacijo in Hrvatskim Primorjem.

Novi predsednik Latvije

Riga, 9. aprila. (be.) Zbornica se je po večkratnih brezuspešnih volitvah zedinila na bivšega vojnega ministra Gustava Semgalsa za novega predsednika republike.

Monarhistična vstaja v Rusiji? Carigrad, 9. aprila. s. Kakor poročajo iz Angore, je v Rusiji izbruhnila monarhistična vstaja.

Vojna napoved Rusije severni Kitajski?

Moskva sklepa, da stoji za dogodki v Pekingju izvestna evropska velesila. — Ruske čete na potu proti vzhodu. — Mongolska konjenica prekoračila kitajsko mejo.

Moskva, 9. aprila. d. Tu prevladuje prepričanje, da stoji za postopanjem Čangsolina v Pekingju in Tientsinu neka evropska velesila. Vlada sploh ne bo protestirala pri Čangsolinu zaradi kršitve eksteritorialnosti sovjetskih diplomatskih zastopstev. Kršitev eksteritorialnosti se smatra za poslednji zločin pred neizogibnim padcem. Javno mnenje je že protestiralo po svojih organizacijah proti onim, ki stoji za Čangsolinom in namerava svoje proteste obnoviti, kakor hitro bo ugotovljen pravi krivec.

Berlin, 9. aprila. d. «Lokalanzeiger» poroča iz Sanghaja, da je tamonjši ruski konzulat, ki je bil doslej obkoljen, sedaj s privolenjem uprave mednarodne koncesije zaselel prostovoljni oddelk, ki ga tvorijo Belorusi. Ruski generalni konzul v Sanghaju in

drugi višji sovjetski uradniki so izjavili angleškim dopisnikom, da morejo imeti dogolki v Pekingju za posledico vojno napoved Rusije proti severni Kitajski.

Moskva, 9. aprila. s. Sovjetsko poslanstvo v Pekingju je kitajskemu znanemu ministru izročilo nolo, v kateri odločno protestira proti kršitvam eksteritorialnih pravic ruskega poslanstva. Poslanstvo čaka sedaj na sklepe sovjetske vlade, nakar bo storilo še druge korake.

Moskva, 9. aprila. s. Na povelje revolucijskega vojnega sveta so odle v amursko pokrajino 4 pehotne divizije in 3 konjeniške brigade. Nameravan je pohod na Zikibar in Harbin v dveh skupinah. Poleg tega je prekoračilo 40.000 mož mongolske konjenice pod vodstvom ruskih častnikov kitajsko mejo.

Cangkajšek stremi po diktaturi

Vrhovni poveljnik Kantonev proti nacionalistični stranki. — Trgovci za zmernejšo politiko. — Neuspeh južne vojske proti severni.

Sanghaj, 9. aprila. d. Izvrševalni odbor stranke Kounintang je naročil vrhovnemu poveljniku kantonske vojske Cangkajšku, naj takoj odpotuje v Nanking in prevzame vodstvo ofenzive proti severni vojski. Hkrati naj opusti vsako politično delovanje, ker nima za to nikakega pooblastila. Obenem naznanja, da ne priznava pogajanj ki jih je začel Cangkajšek z inozemskimi vladam. General se ni oziral na to naročilo in je celo dal po svojih četah zapreti politični urad kitajskih nacionalistov.

Dejstvo je, da je začel Čangsolin svojo akcijo proti sovjetskim predstavnikom v Pekingju in Tientsinu skoraj istočasno s kuraki Cangkajška proti komunistom v Sanghaju. Vsi znaki kažejo, da hoče postati Cangkajšek diktator. S tem bi nastal v kantonski stranki popoln razkol.

Kitajski trgovci so pripravljeni dati generalu Cangkajšku večje posojilo, ako se popolnoma loči od radikalnega izvrševalnega odbora stranke v Hankovu. Nadalje naj odgodi ofenzivo proti severnim četam in se začne z njimi pogajati. Tudi mora odstopiti zunanji minister Čen. Njegov

naslednik naj bo bolj zmerna oseba, da se bo moglo pogajati z inozemstvom na sprejemljivi podlagi.

London, 9. aprila. s. Po informacijah, ki so došlele semkaj, se kantonske čete utrjujejo na osvojenem ozemlju in se pripravljajo na polno vojsko. Kantonska vlada razpolaga s 300.000 mož na vzhodnem Kitajskem, od katerih je polovica že bila v zmagovitih bojih. Severne čete so približno enako močne, imajo pa boljše topništvo.

Sanghaj, 9. aprila. (pa.) Čete Sunčuanfanga so vrgle kantonsko vojsko nazaj proti reki Jangtze.

Vojaški distriktni poveljnik je dal preiskati poslopje komunistične uprave ter odredil cenzuro brojav iz Hankova. Trdnjavnica, ki je oddaljena 15 milj od Čekianja, je obstreljevala angleškega rusilca «Veteran», ki je odgovoril na strele.

Peking, 9. aprila. d. Maršal Čangsolin je obvestil rektorja univerze, da bo dal preiskati univerzo, ker se mnogo dijakov ukvarja s komunistično propagando.

Kralj Ferdinand rekonvalescent

Ponehanje napetosti v Rumuniji.

Bukarešta, 9. aprila. s. Zboljšanje zdravstvenega stanja kralja Ferdinanda traja dalje. Oficijelno zdravniško poročilo izrečno ugotavlja zboljšanje. Po izjavah zdravnikov je lokalno in splošno zboljšanje zdravstvenega stanja tako napredovalo, da se more sedaj že govoriti o rekonvalescenci. Jugoslovenska kraljica Marija se prihodnje dni vrne v Beograd.

Bukarešta, 9. aprila. d. Zadnje čase so se politične prilike precej zboljšale, tako da ni več računati s presenečenjem, ako bi kralj Ferdinand umrl. Vse je pripravljeno za ohranitev reda in miru. Ministrijski predsednik Averescu ima pooblastilo, da proglasi obsedno stanje, ako bi bilo treba. Med njim in voditeljem liberalcev Bratianom se je dosegel sporazum. Po morebitni kraljevi smrti prevzame vrhovno oblast v državi regentski svet v svoji sedanjí sestavi. Averescu ostane še nadalje predsednik vlade. Ni pričakovati, da bi bivši predstolonaslednik Karel delal težave. Averescu in Bratianu sta se sporazumela, da se princ ne sme povrniti v domovino. Dejstvo je, da je danes v Rumuniji le ena organizirana oblast, namreč Bratianova in Averescova stranka.

Nova madžarska falzifikatorska afera

Bukarešta, 9. aprila r. Rumunske policijske oblasti so že dalj časa zasledovale jako razširjeno in dobro organizirano falzifikatorsko bando. Po raznih sedmograških mestih so se pojavile potvorne novčanice po 50 lejev in poštne znamke po 10 lejev. Detektivski so kmalu našli razpečevalce ter na svoje veliko začudenje odkrili, da vodijo sledovi te falzifikatorske bande na Madžarsko v Debrecin, kjer se nahaja centrala s celo tiskarno.

Iz izpovedi aretiranih razpečevalcev ponarejenih bankovcev je policija ugotovila, da se nahaja nekje na Rumunskem specialisti iz budimpeštanskega kartografskega zavoda, ki je svoj čas igral važno vlogo tudi v falzifikatorskem procesu radi francoskih frankov. Rumunske oblasti se nadejajo da ga bodo v kratkem ujele, ker so mu že za petami.

Madžarska se brani izročiti vagonne nasledstvenim državam

Budimpešta, 9. aprila. s. Pri razpravi o proračunu trgovinskega ministristva v zbornici se je govorilo tudi o nalogu veleposlaniške konference, da mora Madžarska izročiti nasledstvenim državam na račun reparacij 5000 vagonov. Vsi govorniki so odločno protestirali proti tej zahtevi. Socialno-demokratski poslanec Malasits je izjavil, da se mora vsak Madžar odločno upreti izvršitvi te zahteve. Madžarska vlada v tej zadevi ni pokazala dovolj energije do veleposlaniške konference.

Bethlenove izjave

o uspehu pogajanj z Mussolinijem

Rim, 9. aprila o. Dopoldne je madžarski ministrijski predsednik grof Bethlen podal novinarjem nekaj izjav o vzrokih svojega potovanja v Rim. «Prišel sem» je dejal »iz treh razlogov: da zagotovim Madžarski izhod na morje na Reki, da zaključim prijateljsko pogodbo z Italijo in da še bolj okrepm vezi, ki vedno bolj spajajo Italijo in Madžarsko Reka je edino možno pristanišče za madžarsko trgovino. Prijateljska pogodba popolnoma odgovarja miroljubni politiki Mussolinija, na drugi strani pa odgovarja željam Madžarske, ki hoče vedno bolj razvijati svoje mednarodne odnose. Z zadostjenjem ugotavljam, da je moj obisk še bolj okrepil prijateljske odnose. Naposled zanikam vest, da sem prišel v Rim zato, da bi se razgovarjal o eventualni obnovitvi madžarske dinastije. Ta vest ne odgovarja resnici, ker čakajo sedaj Madžarsko mnogo važnejša vprašanja.

Emil Marek oproščen

Konec procesa zaradi odsekane noge.

Dunaj, 9. aprila s. Zvečer je bila objavljena razsodba v procesu proti Emilu Mareku in soobtožencem. Vsi obtoženci so bili glede zločina goljufije na škodo zavarovalnice oproščeni. Zaradi obrekovanja in zaplavljanja h krivi prisegi, oziroma radi krive prisige so bili obsojeni Emil Marek na štiri mesece in Martha Marek na tri mesece težke ječe, Pavla Loebenstein na tri mesece in Karl Mraz na šest tednov zaporu. Marija Mraz je bila oproščena.

V utemeljitvi razsodbe je rečeno, da o kakih zavarovalni goljufiji ne more biti govora, čeprav je Marek, ko se je zavaroval, dal napačne podatke. Zavarovalna družba bi bila brez drugega lahko poverila resničnost teh podatkov. Kar se tiče odsekane noge, je prišlo sodišče do prepričanja, da Emilu Mareku, čeprav je bil takrat v slabih gmotnih razmerah, absolutno ni bilo potrebno, se tako hudo poškodovati, ker bi tudi zadostovalo, da bi si dal odsekati mali prst, da se reši iz svoje zadrge. Tudi izvajanja izvedencev niso mogla prepričati sodišča o nasprotnem.

Obdinstvo je sprejelo razsodbo z odobravanjem. Vsi obtoženci so bili takoj izpuščeni na svobodo, ker se jim je preiskovalni zapor vstel v kazen. Emil Marek bi moral ostati v zaporu še tri dni, vendar je bil na prošnjo Pavla Loebensteinove izpuščen obenem s svojo ženo iz zaporu.

V pondeljek se prične proces proti Zaniboniji

Rim, 9. aprila. o. Proces proti Zaniboniji se začne v pondeljek zjutraj pred posebnim tribunalom. Poleg Zanibonija in generala Capella bo sedelo na obtožni klopi še pet drugih obtožencev. Zaniboni je obtožen, da je hotel izzvati potom atentata na Mussolinija obirno vstajo proti dnevni oblasti.

Francija za revizijo reškega vprašanja

1. Pariz, 8. aprila.

Jacques Seydoux razpravlja v »Petit Parisien« o možnosti sporazuma med Italijo in Jugoslavijo in prihaja do zaključka, da se dajo nesoglasja med obema državama odpraviti le z direktnimi pogajanjimi. Med Jugoslavijo in Italijo je precej vprašani, ki so še vedno nerešena in jih je treba urediti, sicer ne more biti med njima sloge.

Predvsem pravi članek, da mirovna pogodba nikakor ni bila ugodna za Jugoslavijo, ker ji je odvzela možnost trgovinskega razvoja. Manjka ji velika pomorska luka. Naravno izhodišče severnega dela Jugoslavije je Reka, to pristanišče pa ima sedaj Italija v rokah. Sosednji Sušak ne more prihajati v poštev, ker je premajhen in tudi nima potrebnih naprav. Pri pogajanjih z Jugoslavijo ima Italija v rokah ključ severnega Jadrana, namreč Trst in Reko, ki je najbolj pripravna za dostop Madžarske do morja in s tem do sveta. Ko se že omenja Reka, nikakor ne gre, da bi italijanska diplomacija bolj favorizirala Madžarsko kakor Jugoslavijo. Dejstvo je, da gre pravkar sklenjena prijateljska in razsodiščna pogodba z Madžarsko preko okvira sličnega dogovora, ki ga je sklenil Rim pred tremi leti z Beogradom. Ko se prično pogajanja med obema vladama, se ne bo dalo izogniti se vprašanju Reke, ki se mora načeti znova. Split sicer dobro napreduje in postane še velika luka in bo potegnil nase ves promet iz severne Srbije in Bosne, ko se Beograd zveže s Sarajevom z železnico; ali za severne dele Jugoslavije ne more konkurirati z Reko. Ako pa bi celo prišlo do vojne, ima Italija važna oporišča v štirih velikih otokih ob vzhodni obali Jadrana, od Zadra pa do Valone. S tem ji je zagotovljena premoč na Jadranu. Res je, da je veleposlaniška konferenca leta 1921. zagotovila Italiji privilegirano stališče na Jadranu, k čemu prihaja še tiranska pogodba, vendar se more tudi v tem pogledu ustvariti jasnost med obema državama.

Nihče ne dvomi, da bi Jugoslavija imela kake namene v Albaniji, ko ima vendar dovolj posla doma s konsolidacijo notranjega razvoja. Zagotoviti si mora zunanje kredite, ako hoče misliti na povzdigo svojega gospodarstva. Ali tem nikakor ni rečeno, da se Jugoslavija ne sme zanimati za dogodke, ki se odigravajo v njeni neposredni bližini in ki jo morajo vznemirjati. Zato je dolžnost Italije, da jo pomiri s pravilno razlago smisla in smeri tiranskega pakta. Rim naj tudi pomisli, da se Albanija še nikdar ni dala vladati in da bo zato težko, stopiti tam na trda tla.

Pogajanja, ki se naravnost vsiljujejo Italiji in Jugoslaviji, vsebujejo vsa vprašanja, ki se nanašajo na obe državi, od katerih se je ena visoko dvignila, druga pa je jedva začela svoje samostojno politično življenje, vendar ima pred seboj še veliko bodočnost. Francija ne bo ostala brezbržna glede tega, kaj se godi na Jadranu, čeprav ima dovolj brige tudi drugod, ampak bo skrbno zasledovala razvoj medsebojnega razmerja med Italijo in Jugoslavijo. Njena vroča želja je, da bi se z direktnimi pogajanjimi ustvarilo med njima tako ozračje, da bi v vsestranskem zadovoljstvu obe sosedji. Saj je vendar v njunem lastnem interesu, da živita v prijateljskem sosedstvu.

Kitajske afere

Presenetljivo sliko kaže kitajska zadnja čas, kar se tiče odnosov do vnanjih sil. Vršijo se konflikti z oficijelnimi zastopniki velesil; zdaj napadejo Kantonci v Nankingu konzulate Anglije, Amerike ter Japonske in jih izopajo, ameriškega konzula maltretirajo, kljub temu, da jim molli pod nos svojo oficijelno vizitko z angleškim in kitajskim tekstom. Drugi udero severni Kitajci v rusko poslastištvo v Pekingu, streljajo na osebo in izvršijo natančno preiskavo ter izvršijo v njem množico aretacij, dasi predstavlja poslastištvo po mednarodnem pravu eksteritorialni svet. A kljub temu ostanejo ti izraziti prestopki najosnovnejših mednarodnih pravic in običajev brez pravih posledic.

Chamberlain je podal obširno poročilo o dogodkih v Nankingu ter s posebnim povdarkom pokazal, da so Kantonci svoje poškodbe izvršili zavestno in po načrtu, ne morda slučajno, to se pravi v vojni zmedli, ko skoči disciplina malo s tira in se stori v naglici marsikaj, kar je pripisati na rovaš subalternim činiteljem. Vse je pričakovalo, da bo Chamberlain ekspozice izbral za osnovo močnemu diplomatskemu nastopu in če to ne bo zadostovalo, tudi lujskim represalijam. Ali nič se ni zgodilo. Anglija je skušala doseči enoten nastop z Ameriko in Japonsko, ki sta bili v Nankingu prav tako prizadeti, a se ji to ni posreželo. Washington in Tokio se modro držita v rezervi in sta prav zadovoljna, da ostane Anglija v ospredju, kar je vsekakor za njo komodnejše. Anglija sama pa se ne more odločiti za radikalnejši nastop.

Sicer pa je to zelo razumljivo. Anglija ima ves čas namen in željo, doseči miren sporazum s Kantonci, kar se je pokazalo že ponovno. Zaveda se, da bi se položaj za angleške interese mogel samo poslabšati, ako bi izbruhnil pravi konflikt s Kitajci, zakaj kako naj se primejo Kantonci, da bi rezultat spopada ne prinesel materialne škode za Anglijo, da bi pa prinesel ko-

risti, pa to nihče ne more resno misliti. Zlati časi mednarodnih ekspedicijskih Kitajskem so minili pač za vedno; da bi pa Angleži sami riskirali drago in komplicirano podjetje, od katerega bi mogli škodo imeti samo Angleži, eventualne, a malo verjetne koristi pa vsi inozemci, za take stvari seveda v Londonu ne morejo imeti apetita. Tako se nahaja angleška politika na Kitajskem v precejšnji zagati in to prav Kantonci sami spretno izrabljajo. Angležem bi bilo najljubše, ako se do določne razvije spor med boljševiškim in zmernim kantonskim krilom stranke in vlade.

Na drugi strani pa sovjetska Rusija, ki je imela že par hudih konfliktov s pekiško vlado oziroma s Čangtsolinom, prav tako ni kazala nikakršnega nagnjenja tirati stvar do odkritega konflikta. Tudi sedaj je malo upanja, da bi se radi afere s pekiškim poslastištvom spuščali s Čangtsolinom v boj. Po čemu, ko pa je utemeljeno upanje, da bodo stvar opravili Kantonci sami. Spopad med Čangtsolinom in Rusi bi mogel sicer prvemu mnogo škodovati, ali svetovet bi povzročil ogromne stroške, ki si jih ne morejo niti najmanj želeči, koristi pa bi jim ne mogli prinesiti nikakršne, saj smatrajo v Moskvi samo kantonsko vlado za pravo zastopnico Kitajske. Dandanes se pač ne pričajo vojne radi par strelcev v poslastištvu, niti radi kršitve mednarodnega prava. Vrh tega more sovjetska vlada uspešneje vršiti prevratno propagando med Kitajci, ako ostane današnje oficijelno razmerje s pekiško vlado, nego če nastane očiten boj. Zato lahko za gotovo pričakujemo, da bo ostala pekiška afera s poslastištvom brez senzacionalnih posledic in težje šče situacije ostane slej ko prej na pričelajočih borbah med Čangtsolinom in Kantonci in obetajo prinesiti odločitev.

Še k našemu manjšinskemu vprašanju

(Dopis z naše severne meje.)

Pred svetovno vojno, ko je imel v svoji politični, gospodarski in kulturni oblasti nemški narod celo srednjo Evropo, Nemci manjšinskega vprašanja niso poznali; in vendar so bile stisnjene v klešče nemškega gospodarstva ogromne mase slovanskega pokolenja, ki so tvorile narodne manjšine v nemško vladanih državah in deželah. Svetovna vojna je to stanje temeljito spremenila: Slovanske narodne manjšine so se zmanjšale, nemške pa povečale. Sistematično delo za pravice narodnih manjšin, nastalih vsled novih državnih mej, je povsem nemško delo. Nam Slovencem prihaja to delo seveda prav, ker živi velik del našega naroda, razmeroma zelo velik del v tujih državah, v Avstriji in Italiji, kjer se bo morel stalno vzdržati le, ako bo manjšinsko vprašanje pravočasno in pravično rešeno.

Vprašanje nemške manjšine v Sloveniji in slovenske na Koroskem in Avstriji je za nas najbolj pereče. V glavnem se suče vprašanje okoli ustanovitve narodnih šol, ljudskih šol, v katerih naj se pouk vrši v maternem, narodnem jeziku narodne manjšine. Srednje šolstvo tu ne prihaja v poštev; kajti senžermenska pogodba, ki določa pravice narodnih manjšin v Avstriji in v naši državi, govori izrecno samo o pouku v ljudskih šolah. Do teh ima po tej pogodbi narodna manjšina pravico tam, kjer biva kompaktno po obširnejših pokrajinah. Če se ta določba tolači prav po njenem besedilu in njenem duhu, bi Nemci v Sloveniji razen v Apaški kotlini in v Kočevju nikjer drugod ne imeli pravice do manjšinske narodne šole, koroski Slovenci pa skoro po vsej plebiscitni coni A in po vsej Spodnji Ziljski dolini. Tako interpretacija je torej za Nemce v Sloveniji neugodna, za Slovence v Avstriji pa ugodna.

Zato je jasno, da skušajo Nemci to zadevo rešiti na povsem drug način. Narodni katastri naj se sestavijo na Koroskem za slovensko, v Sloveniji za nemško narodno manjšino. Po tej poti dognani in številčno fiksrani narodni manjšini naj se dajo potem popolnoma iste pravice glede ljudskega šolstva in drugega narodno kulturnega udejstvovanja.

Pri tem bi na Koroskem Slovenci doživeli nov poraz, Nemci v Sloveniji nov prepoved.

Na Koroskem se niti polovica vseh Slovencev ne bo dala vpisati v kataster slovenske narodne manjšine; izmed nemških tarjav, ki tvorijo itak že polovico koroskih Slovencev nihče, pa tudi marsikateri sicer narodno zavestni Slovenec bo vsled terorja in vsled gospodarske odvisnosti in drugih pomislekov to opustil. V Sloveniji se bodo javili ne le vsi Nemci, ampak tudi množično tudi po nemščini govoreči Slovenci in nemškutarji.

Na podlagi reciprocitete potegovati se za pravice koroskih Slovencev se pravi, potegovati se za pravice komaj polovice njih; potegovati se za Nemce v Sloveniji in jim dati iste pravice kot koroskim Slovincem, pa pomeni, potegovati se za vse naše Nemce, razen tega pa tudi še podpirati naše množične nemškutarje, ki hočejo biti Nemci in so njih privrse.

Ako se naj da »kulturna avtonomija« v isti meri na podlagi individualnih izjav slovenski narodni manjšini na Koroskem in nemški v Sloveniji, se ne sme prezreti zopet velikanska razlika med sedanjima položajema obeh manjšin. Nemci v Sloveniji so gospodarsko močni in neodvisni. Narodna zavestnost in samozavest sta pri njih globoko ukoreninjeni. Nemški jezik igra pri nas, zlasti v Mariboru in na severni meji, pomembno vlogo. Ne le v javnosti, tudi v uradih se vsak Nemec in celo vsak nemškutar poslužuje nemškega jezika in v razbi občevalnega jezika se ravna Slovenci po Nemcih in nemškutarjih, ne pa obratno.

K temu priljaja privzgojeno in tako rekoč podedovano prepričanje naših Nemcev in nemškutarjev, da je »nemštvo« visoko vzvišeno nad »slovenstvom«.

Vse te značilne poteze zaman iščemo med našimi koroskimi brati. Zgodovinski razvoj, šola, uradi in vsi vladni sistemi so napravili iz njih ponižno, svoje narodne pripadnosti komaj sramežljivo se zavedajo razlo, ki je brepravosti, poniževanju, prepiranju in zapostavljanju, da celo preganjanju že skoz in skoz privajena v taki meri, da nadaljevanja vseh teh krivice ne občuti tako kot o čutiljo naši Nemci in nemškutarji izgubo svoje nekdanje nadoblasti nad nami. Kakor je koroski Slovenec, ki se v ljudski šoli niti latinice ne sme učiti, ker bi sicer znal čitati slovenske knjige, v kulturno prosvetnih pogledih odvise od svojega nemškega sodeželana, od nemške knjige in nemškega tiska, tako tudi v gospodarskem oziru igra vlogo nemškega vazala.

Kakršna je razlika med svetlim dnevom in med temno nočjo, taka je tudi razlika med sedanjim celokupnim položajem Nemcev v Sloveniji in Slovencev v Avstriji. Jasno je torej, da se ne more in ne sme v obeh slučajih postopati na isti način in operirati s pojmom »reciprocitete«, ampak da je treba pri obstoječih različnih razmerah seči tudi po različnih merah. Po posebnih merah, ki so v skladu s posebnimi razmerami.

Po plebiscitu so koroski Nemci slovenskemu ljudstvu na Koroskem vzeli domala

SLS je ponosna na redukcije uradništva

Aprilske izjave glavnega tajnika SLS zagrebškimi »Novostim«. Kako si predstavljajo klerikalci enakopravnost. — Desetletna vzgoja SLS za jugoslovensko državo.

Včerajšnje zagrebške »Novosti« objavljajo daljši intervju, ki ga je dal glavni tajnik SLS g. Fran Gabrovšek o političnem položaju v Sloveniji. V teh izjavah je toliko debelih potegavščin na račun neinformiranih Hrvatov, da zaslužijo, da jih predočimo tudi naši javnosti. Gospod Gabrovšek pričena korajžno po načinu velikih državnikov:

»Vprašate me, kako gledajo Slovenci na to vlado. Lahko vam rečem, da si je slovenski narod oddahnil, ko je slišal, da je SLS stopila v vlado«. Da le ni bilo nekoliko drugače, g. Gabrovšek? Oddahnilo si je nemara vodstvo SLS, ki je celo jesen rinilo v vlado in pri tem opetovano kapituliralo ter v svečanih izjavah zavrglo svojo avtonomijo.

»Naš narod se v lastni državi ni čutil ravnapravnega z drugimi narodi države in vstop naše stranke v vlado je smatral naš človek kot javno priznanje, da je ravnapraven z ostalim prebivalstvom države«.

Kdo pa je niti med našim podeželskim ljudstvom sovražstvo do Srbov in tudi do Hrvatov, kdo je povzročil, da se ni čutil ravnapravnega, ako ne SLS in njen demagoški tisk? Ta protisrbska in protihrvatska gonja pa je preko noči prenehala, čim je SLS zasedla par topil ministrskih portfeljev. Doslej smo neenakopravnost videli samo v neenakih davkih in v neenaki zasedbi važnih upravnih položajev od strani Srbov, Hrvatov in Slovencev, sedaj pa naš glavno tajništvo SLS uverja, da neenakost ni v davkih in službah, pač samo v tem, ali je SLS na vladi ali pa ne.

»Na vaše vprašanje glede amandmanov k finančnemu zakonu vam lahko izjavim, da smo nanje ponosni. Vemo, da to še ne pomeni rešitve gospodar-

vso njegovo inteligenco; okoli 40 duhovnikov in okoli 80 oseb prosvetnega inteligenčnega stanu je moralo tedaj v Jugoslavijo; kdor ni šel prostovoljno ali se ni umaknil grožnjam, je bil izgnan s svoje rojstne grude kakor n. pr. prof. dr. Mišič. Kakor že prej pred in med vojno, tako tudi po plebiscitu poučujejo otroke koroskih Slovencev v ljudskih šolah sami nemški in nemškutarški učitelji v nemškem duhu in v nemškem jeziku. Če bi se naš nemški poslanec dr. Kraft hotel na Korosko potruditi in bi mu tam nudil priliko, da se na licu mesta o tem prepriča, bi takoj uvidel, da je grda in debela laž, če Nemci pravijo, da imajo Slovenci na Koroskem 86 slovenskih, oziroma utrakvističnih šol. Da, šole imajo, toda te so vse nemške. Tudi učitelje imajo. 168, a ti so Nemci in nemškutarji, ki se svojega slovenskega maternega jezika sramujejo in se izdajajo za Nemce povsod in tudi pri ljudskem štetiju.

Predpogoj za vsako pogajanje o našem manjšinskem vprašanju mora biti, da koroski Nemci popravijo storjene krivice. Kaj naj pomeni za koroske Slovence »kulturna avtonomija«, ako pa so vsi kulturni delavci, ki so izšli iz slovenskega naroda na Koroskem, sedaj v Jugoslaviji v emigraciji? Šele, ko se bodo ti vsi smeli vrniti na svoja mesta med svoj narod, šele potem se more govoriti o »kulturni avtonomiji« in se resno baviti z rešitvijo našega manjšinskega vprašanja.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

niške delavce odpušča in jim znižuje mezde, vsem državnim delavcem povišuje davke, neokrajane pa pušče le ministrske plače.

Za učitelje — slomškarje

»Narodna Prosveta«, glasilo UJU objavlja v svoji 26. številki: »V nekaj krajih naše države so še vedno namenečene na državnih šolah učiteljice-nune. To vprašanje še vedno ni rešeno, četudi je položaj, v katerem se nahaja državnih šol napram nunam in obratno, absurdni. Te učiteljice zaradi ne-reguliranja tega vprašanja delujejo pogosto na svojo materialno škodo, a državi na moralno! Projekt šolskega zakona o tem vprašanju nikakor ne razpravlja, kakor da niti ne obstoji. A treba je čim prej rešiti. Ali ni absurdno, da je učiteljica-nuna državni uradnik? Ona mora biti v prvi vrsti pokorna predpisom svojega reda in jim je vedno tudi poslušna, potem šele državnim Premeščena ni tja, kamor jo pošlje službeni interes, kazen ali drugi razlogi. Premeščena more biti samo v kraj, kjer obstoji samostan in — ako hoče! Kje so ostala načela uradniškega zakona? Obratno v kraj, kjer so učiteljice-nune, ne more priti drug učitelj(ica), četudi nima po zakonu pravico. Ako pa slučajno pride, izročen je vsem možnim šikanam in preganjanjem prebivalstva in raznih krajevskih »tajnih sil«. V takih krajih, ako so slučajno trgi ali mesta, so nameščene učiteljice-nune, ki so celo začetnice, brez zakonite pravice na taka mesta, med tem ko drugi učitelji, ki bi jim tako mesto po zakonu pripadalo, morajo čakati na vasi...! Država mora v tem vprašanju kot važnem delu prosvetnega vprašanja, šteti jasne predpise pozitivnih zakonov in naj ne dovoli slabe prakse in obzirov izigravanja istih. Z nerešenjem tega vprašanja nosijo pogosto nižji organi nadzorniki in upravitelji — niti krivi niti dolžni — vso odgovornost na svojih plečih za ono, za kar je treba, da nosi država«. Ker so v zadnjem času člani UJU tudi slomškarji, smo mnenja, da se države strinjajo s tem, kar piše oficijelno glasilo njihove organizacije.

Sodba piskra o loncu

»Slovenec« se zgraža nad St. Radičem, ki bi rad dosegel, da se razpusti zagrebški občinski svet in imenuje komisariat. Na to odgovarjamo s Schillerjem: »Warum in die Ferne schweifen, denn das Gute liegt so nah!« V Ljubljani vzdržujejo klerikalci na magistratu komisariat, celjski občinski svet so razpustili in postavili komisarija, razpustili so v Sloveniji vse cestne odbore in imenovali komisarije in komisarijat vzdržujejo tudi v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo. Ako se »Slovenec« zgraža nad Radičem zaradi njegove batinaške želje, je to isto, kakor če bi pisker očital loncu, da je čra.

Likvidacija socijalne politike se nadaljuje

Zagrebški listi poročajo, da so bili zadnje dni upokojeni: Ernest Grabarič, šef oddelka za socijalno politiko v Zagrebu, dr. Djuro Zupanič, referent istega oddelka, dr. Svoetor Pavlić, tajnik istega oddelka, in Franjo Tadić, inspektor inspekcije dela pomorske plovidbe v Splitu. — Ljubljani je torej sledi Zagreb. Oddelki za socijalno politiko se kratkotako likvidirajo, uradniki se mečejo na ceste ali pa se penzionirajo, seve v obeh slučajih brez vsake odgovornosti. Agende oddelkov za socijalno politiko preidejo na politične oblasti, ki jih v Srbiji tako lepo označujejo kot — političske oblasti.

Proti razpečavanju ponarejenih vin

Klub poslancev SDS v mariborski oblasti skupščini je izročil akupčinskemu predsedstvu predlog, ki se glasi:

Zadnje čase se po naši oblasti prodaja veliko vina, glede katerega se vsestransko sumi, da ne odgovarja zakonitim predpisom.

Pri nas se velja avstrijski vinski zakon, kateri se pa glede kontrole ne izvršuje, ker klerikalni nadzornik ne dobi primernega kredita za potovanje in je vrh tega preobložen z drugimi referati.

Vsi vinogradniki po državi imajo gotovo pravico, da tudi pri nas prodajajo svoja vina. Domačih vinogradnikov pravica pa je zahtevati od javne oblasti, da ga štiti konkurenca s ponrejenimi vini.

Ker glede tega v novem državnem proračunu istotako ni veliko predvideno, predlagamo, da oblastna skupščina sklene:

1. Uvede se vinska kontrola v smislu starega vinskega zakona in to, dokler ne pride novi vinski zakon.

2. Zasigurajo se za to potrebni krediti že v sedanjem oblastnem proračunu.

Vinarstvo je zelo važna panoga narodnega gospodarstva v naši oblasti, in je v njunem interesu vinogradnika in konsumenta, da se onemogoči točenje ponarejenih vin.

Tragična letalska nesreča

Kotor, 9. aprila. p. Danes je pri Bačiću strmoglavilo vodno letalo št. 11 z dvema oficijerjema v morje in se potopilo. Vzrok je bil najbrž defekt v motorju. Na lice mesta je takoj odletel motorni čoln, trupel pa ni mogel več najti, ker sta se pogreznila z letalom vred v morje.

Poletni čas v zapadni Evropi

Naši kraji in ljudje

Akcija za postavitev spomenika kralju Petru

Da smo Slovenci dolžni največjemu borcu za osvoboditev in ujedinjenje jugoslovenskega naroda hvalnost in priznanje, o tem ne more biti dvoma. Kralj Peter je vsem zatiranim narodom, posebno pa nam Jugoslovenom simbol ljubezni do rodne grude. Njegovo delo bodo znali prav ceniti šele naši potomci, ki jim malenkostne plemenske in verske razprtije ne bodo zastirale pogleda v lepšo bodočnost. Mi smo otroci razburkane dobe in zato je tako težko zbuditi v nas navdušenje za kako vzvišeno stvar, pri kateri ne gre za dobiček. Najboljši dokaz, da smo se že globoko pogreznili v materijalizem, je malčnost, s katero je sprejel velik del naše javnosti plemenito pobudo, da se postavi kralju Petru Osvoboditelju v Ljubljani dostojen spomenik. Čuli in čujejo se še celo glasovi, da zdaj ni čas za take reči, da nas tare gospodarska kriza, da imamo vedno več brezposelnih, da se čuti povsod pomanjkanje denarja itd. Z druge strani pa vidimo, da se je malokdaj folklo zapravljalo, kakor sedaj. Stvar ni v gospodarski in socialni krizi, marveč v pomanjkanju idealizma, v indiferentnosti napram vsemu vzvišenemu. Res ne živimo v sijajnih razmerah, toda s tem še ni rečeno, da je upravičena malčnost tam, kjer gre za tako plemenito delo, kakor je ravno postavitev spomenika kralju Petru. Ako bi bil tako indiferenten blagopokojni kralj Peter in z njim vsi, ki so s krvjo polagali temelje velike Jugoslavije, bi vihnel tujec nad nami bič še bolj, kot ga je vihnel pred vojno. Na to ne smemo pozabiti zdaj, ko apelira na nas odbor za postavitev spomenika, da mu prisločimo na pomoč s prostovoljnimi prispevki.

Nabiranje prostovoljnih prispevkov za spomenik žal ne napreduje tako, kakor bi bilo želeli in kakor nam nalaga dolžnost. Občine so darovale doslej 21 tisoč, trgovina 13.850, industrija 17.100, obrtniki 6333, zadruga 3025, hranilnice in posojilnice 4180, društva 250, zasebniki pa 24.000 Din. Iz tega je razvidno, da so izpolnile svojo dolžnost do domovine razmeroma v največji meri občine, ki še daleč niso tako dobro situirane, kakor mnogi pridobni krogi. Vsaka odklonitev prispevkov v dobrodelne namene se da opravičiti, nikakor se pa ne da to zagovarjati pri postavitvi spomenika kralju Petru, izvemši v onih redkih primerih, kjer res ni na razpolago denarja. Med poedinimi darovalci naj omenimo Brate Platinke. Radeče, tvrdo Rude in kovine, Ljubljana, Mulej Valentina, Lancovo pri Radečah in županstvo Gornja Radgona, ki so darovali za spomenik po 2000 Din. Po 1000 Din so darovali Kmetijska družba, županstvo Novo mesto, županstvo Radeče in KTD v Ljubljani, po 500 pa županstvo Grosuplje in Prometni zavod za prevoz. To so poleg že objavljenih prve lastovke, ki pa še ne pomenijo pomladi, kajti stroški za spomenik bodo visoki, ako noče Slovenija doživeti »ramote«, da bo postavila kralju Petru mizeren spomenik ali pa ga sploh ne bo postavila. Priznamo, da pomenijo stroški za spomenik težko obremenitev za Slovenijo, z druge strani pa moramo odločno pobijati trditve, da Slovenija tega ne bi zmogla. Treba je samo malo dobre volje in nekoliko idealizma, pa bo spomenik postavljen. Stroški se dajo razdeliti na vsi Slovenijo tako, da nihče ne bo preobremenjen.

Končno naj še omenimo čudno stališče pristojnega oddelka vojnega ministrstva, ki je prošnjo glede bron za spomenik odklonil z motivacijo, da bi to nasprotovalo čl. 116. ustave. Ustavi pa ni nasprotovalo, ko je dal erar bron za Strossmayerjev spomenik v Zagrebu. Zdi se nam, da vojni minister prošnje pododboru za postavitev spomenika kralju Petru v Ljubljani sploh ni videl, drugače si ne moremo razlagati te čudne utemeljitve, s katero je bila odklonjena. Ker bo vložil odbor ponovno prošnjo, apeliramo na vladu, naj se zavzame za to zadevo in razbremeni Slovenijo vsaj pri postavitvi spomenika heroju, ki je za našo državo največ storil.

Občni zbor Hranilnega in posojilnega konsorcija javnih nameščencev

Sinoči se je vršil v prostorih restavracije »Ljubljanski dvor« 52. redni občni zbor Hranilnega in posojilnega konsorcija javnih nameščencev in upokojencev, ki je najstarejša zadruga v naši državi. Saj je bil ustanovljen takoj drugo leto potem, ko je stopil v veljavo združni zakon.

Dobro posečeno zborovanje je otvoril predsednik g. Fran Podgornik, ki je po kratkem pozdravu in uvodnih formalnostih predal besedo tajniku, finanč. rač. nadsvetniku g. Ivanu Rostanu. Iz njegovega preglednega letnega poročila posnemamo v kratkem samo najvažnejše točke. Zadruga ni v naši državi vobče ni dobro postojala, o kaki državni podpori uradniški zadrugi pa sploh ni bilo slišati. Kljub vsem težkim okoliščinam pa smo člani bili z uspehi konzorcija tudi v preteklem letu zadovoljni. Kažejo se uspehi povsod, podprti z številkami. Sklad Ivana Rostana

kot dobrotvorni zaklad, ki je bil ustanovljen ob 50letnici obstoja konzorcija za zaščito najbednejših vdov in sirot državnih nameščencev, je narasel od 5050 Din že na 20.000 Din. Naj bi ne bilo nobene organizacije ali zadruga javnih nameščencev, ki bi se ob koncu leta ne spomnila tega sklada. Za gospodarsko šibki stan uradništva na ozemlju Slovenije je preveč, ako bi se ustanavljale posamezne samostojne hranilnice, ker bi to značilo cepčenje moči. Zato je treba, da se ti ustvarjajo na sindikalni podlagi.

Po posameznih odbornikih padanih izjavah interne važnosti, je občni zbor prešel k dopolnilnim volitvam članov

odborna in nadzorstva. Po precej živahni debati so bili z vzklikom izvoljeni sledeči gospodje: Mirko Matjašič, Anton Mencinger, Milan Paternoster, Dušan Podgornik, Joško Beguš in Rudolf Vosek. Namestniki: Ivan Bydljo, Vladimir Haslaskiewicz in Franc Sirca. V nadzorni odbor: Stanko Debevc, Fran Uršič, Namestnika: Leopold Primožič, eno mesto pa je rezervirano za zastopnika finančne kontrole.

Po zaključnem obnem zboru se je razvila prijetna zabava, ki je bila aranžirana v proslavo 25 letnega zaslužnega dela v odboru nadsvet. g. Rošanu. Njemu na čast je bilo izrečenih veliko lepih in iskreno mišljenih besedi.

Butare ali begavnice

Cvetna nedelja nas spominja na slavnosten Kristusov pohod v Jeruzalem, ko mu je ljudstvo trosilo palmovce in ga pozdravljalo: »Hozana sinu Davidovemu!« Rimo-katoliki so jo pričeli slaviti šele koncem sedmega stoletja. Cerkveni obredi na cvetno nedeljo so prav lepi, posebno veličasten pa je prizor, ko duhovnik zapoje: Effeta! Odpri

Pri delu butar

se! To je gotovo v zvezi s probujajočo se naravo, ko se odpre življenje in vse požene iz zemlje. Tudi ime cvetna, nemško nazvana tudi zelena nedelja, prihaja od prvega cvetja in zelenja gozdov in travnikov.

V spomin na jeruzalemski pohod so pričeli nositi v cerkev na cvetno nedeljo oljkove veje, drugi zonet butare, na Gorenjskem nazvane begavnice.

Butare na potu v Ljubljano

Največje veselje pa nudi cvetna nedelja mladini. V Ljubljani in še v nekaterih mestih prodajajo butare okoličani. Že začetkom preteklega tedna so prišli prvi in razstavili kakor vsako leto, svojo robo na desnem bregu Ljubljanske, tik ob Franciškanskem mostu. Po večini so to brivka dekleta iz Sv. Lenarta pri Bizoviku, od Sv. Jakoba, Iga in tako dalje, kjer baje že skozi več let delajo cvetnonedeljske butare za Ljubljance. Med cvetjem prodajalk so pa tudi že davno odcvetele in čuvajo mladino. Največ prodajajo manjših butaric, okrašenih z razno pobarvanimi oblaničami; imajo pa v zalogi tudi večje, katere pa meščani smatrajo za nedostojne in pretežke za manjši deco. Ker prodaja butar ne nudi posebno velikih dohodkov in je to včasih le prilika, da lahko malo pridejo v Ljubljano, prodajalke butar zelo štedijo. Zvečer se stisnejo kakor piščeta pod kolkje ter slove in čepeč v bližini svoje robe prebijajo precej dolge noči in tako prihranijo izdatke za prenočišče. Pa tudi hrano prinesejo seboj ob domu.

Vse drugače pa je to na deželi. Vsaka hiša mora imeti butaro ali begavnico, poleg tega na seveda tudi otroci svoje. Za veliko hišno butaro skrbi sin, če tega ni ali če je še premlad, pa hišni gospodar, ki jo v takem slučaju sam ponesi v cerkev, ali pa najame sorodnika ali soseda.

Že sredi posta hodijo ob nedeljah mo-

ški in deca po okoliških gozdovih in pregledujejo, kje rastejo lepe dolge leskove palice in zeleni lepši bršlan. Na tiho nedeljo pripravijo vse potrebno, v večerih in med tednom pa povežejo butare. Butare navadno naredi stari oče, včasih oče ali pa odrasli sin, ki si šteje v posebno čast, ako je butaro dobro pogodil. Čim daljša je butara, tem bolj se postavi tisti, ki jo je naredil, in tudi tisti, ki jo nosi. Večkrat se dogodi, da je butara predolga, se preveč krivi, posebno, ko pridežejo na butaro jabolka. Vsa fara se norčuje iz takega nesrečnika, ki ni nesel butare pokonci v cerkev, ali pa, da mu je še moral celo drugi pomagati pa naj si bo, da je bila predolga in se je krivila ali pa pretežka. Jabolka za butaro shranijo že jeseni in posebno pazijo, da ne izginejo.

Butare po večini delajo iz leskovih palic, nanje privežejo nekaj oljke, v sredini pa jih okrase z bršljanom in brinjem. V okolici Škofje Loke je najbolj cenjena butara iz krvavo rdečih palic poldrena. Tako butaro imenujejo »Pilatužovko«. Okrase jo tudi z verižami iz raznobarnega papirja in resjem. Skoraj v vsakem kraju imajo kakšne posebnosti; nekateri imajo bolj priproste in enobarvne, drugi zopet bolj nise, polne travkov in papirnih okraskov, kakor je pač značaj dotičnih prebivalcev.

Povsod pa se najbolj zabava mladina in prav pogosto se dogodi, da se dečki norčujejo in izzivajo, nazadnje pa tudi malnežjo, pri čemer se prav pripravno poslužujejo butar, za kar potem do-

ma prejmejo končno plačilo z ostanom butare — z leskovko. Blagoslovljene butare skrbno hranijo pod strešnimi in jih zažigajo, kadar se približuje huda ura. Ljudje so mnenja, da dim blagoslovljenega lesa prežene hudournne oblake.

S severnega Jadrana

Malinska na Krku je brez dvoma eno najlepših in najugodnejših mest na severnem Jadrani. Leži ob širokem zalivu, odkoder se nudi krasen razgled proti Reki in Opatiji. Zavarovana je popolnoma proti severnim vetrovom in ima zato vsa okolica bujno vegetacijo in blago podnebje. Njena lega, njene prirodne krasote že davno mikajo tujce. Podnebje je za 4 stopinje C milejše kakor v sami Opatiji. Vreme je stalno in toplo in so zlasti naši bratje Čehi že pred vojno izjavili, da bodo napravili iz Malinske novo slovansko Opatijo in to baš radi njene krasne lege, mile klime in divne vegetacije. Gosti, ki prihajajo v Malinsko, se vračajo duševno in telesno osveženi in spočiti.

Najbolj privlačna pa so vsekakor v Malinski njena kopališča. Vse do morja sega krasen hrastov gozd. Voda je bistra kot kristal, v morju povsod samo najfinjši pesek. Mesto ima dve krasni kopališči, ki jih je stvorila priroda sama in ju spaja lepa obalna pot.

Povsod uživaš idilični mir in nudi se

Triumfalen uspeh pri včerajšnji premijeri ob 9. uri zvečer. Do zadnjega kotička razprodana premijera vefilma:

„Kalvarija žene“

»Der Kreuzweg des Weibes«
Tragedija paragrafa 144 (Odprava ploda in smrt vsled posledic!) Drž. pravdnik dvigne obtožbo! — Učiteljica, njegova zaročenka, prosi usmiljenja za obtožnega moža! — A zakon ne pozna usmiljenja in državni pravdnik je neizprosno. V tolažbo... košarica cvetic in steklenica sekta. — Ker je ni doma, odda povstreček košarico v hišnikovem stanovanju. — Slaboumni hišnikov sin vzame vino, se napije, sledi obdarovani v stanovanje in jo posili. — Groza ob prebujanju. — Njeno dobro ime, njena bodočnost, služba in zaročenec — vse oblateno in izgubljeno. — V silni duševni depresiji hiti k zdravniku, ki ji pomaga. — O tem izve državni pravdnik, njen zaročenec... — Ljubav in zaprisežena dolžnost javnega obtožitelja...

Danes ob pol 11., 3. pol 5., 6. pol 8. in 9. uri.

Preskrbite si vstopnice v predprodaji od 10. do 12. in od 2. dalje. Telefon 2730 KINO »DVOR«.

ti obnemem prilika, da si ogledaš Opatijo, Baško, Rab in Crikvenico. Ob lepih poletnih večerih je okrogla luka vsa polna čolnarjev, s katerih odmevajo glasovi gosli, kitar in mandolin.

Pa tudi za telesne dobrine in udobnost je zelo dobro preskrbljeno. Tik ob morju, na krasnem mestu, leži hotel Jadran, ki ima 18 udobnih sob z razgledom na morje. Prostran vrt služi gostom za počitek. Kdor je željan čistih užitkov, naj pride v Malinsko, ki je najlepša luka na otoku Krku in ima pristanišče dnevno zvezo s Sušakom, odkoder se pripelje v dve uri. Parnik odpluje iz Sušaka ob 14. uri.

Brezobrestna posojila poplavljenecem

(iz poplavljenih krajev.)

Vlada je določila večjo vsoto brezobrestnega posojila poplavljenecem, ki jim je poplava odnesla ali poškodovala domove in hiše, za popravilo ali obnovo domačij.

Vse prav in hvaljevdno. Nikakor se pa ne moremo strinjati s pogoji, pod katerimi se bo dobilo to posojilo, kdor bo tako srečen, da ga bo sploh dobil. Posojila, kakor je sedaj določeno, ne dobi prizadeji gospodar na roko, ampak se bo izplačevalo le mojstrom in dotičnim podjetnikom pri stavbi in popravilu. In to je tisto, kar je na deželi neizvedljivo. Mojstri na deželi, zidariji kot tesarji, kakor drugi delavci morajo dobiti svoj zaslužek več ali manj sproti; kajti prava bela vrana je mojster na deželi, da bi mogel čakati do konca dela na plačilo. Delavci, zidariji, tesarji morajo biti izplačani ob tednu. Dalje veliko dela gospodar sam izvrši z najetimi delavci kakor lomljenje in spravljanje kamenja, vožnja in celo morebitna priprava apna, sekanje in privajanje potrebne stavbne lesa, dalje peske itd. In to pripravo, ki zavzema malo manj kot polovico stavbnih stroškov, mora gospodar sproti plačevati. A ti delavci se menjajo, kakor nanese čas in potreba. V največ slučajih ima gospodar te delavce na hrani. Nemogoče je, da bi se delavci, stavbniki ali mojstri plačevali direktno po teh podporah. Pomisliti je tudi treba, da bo vsak gospodar gotovo veliko več zadelal v svojo novo ali popravljeno hišo kot bo dobil posojila. Že prav, da se gleda, da se ta denar kot nekaka dobrotna res porabi za namene kot je namenjen. Toda o tem se lahko oblasti na drug način prepričajo, ne pa s takim nezaupanjem do posameznikov, ki so že itak dovolj prizadeti, da bi denar porabili za druge namene ali pa celo zapravili.

30

godbenikov močni orkester bo spremljal titanski vefilim

„Metropolis“

ki Vam ga prinese le Kino »DVOR«

Lepa židinja...

Ljubljana, 9. aprila

Sin uglednega veleindustrija iz Gradca v Avstriji, 23letni Fran Kandler in mlada židinja. 19letna Gertruda Goldnagel sta se strastno zaljubila. Da ni bilo zaprek, bi bila morda danes že mož in žena. Oviro njuni ljubezni je delal varuh mlade Gertrude, dr. Haluška, ki je strogo pazil na svojo mlado varovanko. Zaljubljenca sta se zamogla sniti le tu in tam in samo za trenotek. Taki trenotki pa so zadostovali, da sta se zamenjala za daljše potovanje v Jugoslavijo.

Naveličana stroge kontrole varuha, ki ji je branil poročiti se z ljubčkom, se je mlada Gertruda takoj navdušila za njegov predlog da pobegnejo od doma. Kandler je v petek dopoldne pripravil avtomobil. Počakal je na dogovorjenem mestu Gertrudo in zdrčala sta iz Gradca proti jugoslovenski meji. Ker sta imela potne liste, ki sta si jih že prej pripravila, popolnoma v redu, sta mejo pasirala in se popoldne pripeljala v Ljubljano. Tu sta se ustavila v hotelu »Slon«, kjer sta spravila tudi svoj avto. Naslednji dan sta se nameravala odpeljati naprej na Hrvaško, kar pa se jima ni posrečilo.

Strogi varuh je med tem namreč že dočkal, da sta se ubežnika odpeljala v Jugoslavijo. Stopil je brž k telefonu in javil slučaj ljubljanski policiji s prošnjo, da mu njegovo varovanko vrne. Danes v jutro je res presenetil zaljubljeni par v hotelski sobi detektiv ter privedel oba na policijsko ravnateljsko, kjer so sklenili, da odpeljejo oba s primernim spremstvom zopet domov v Gradec.

Življenja bridkosti in sladkosti

Ljubljana, 9. aprila

V kavarni v Židovski stezi je bil v petek zvečer velik promet. V splošnem razpoloženju se je nenadoma dvignila bivša natakarka 18letna Marija Grabnar, stanujoča v Šiški na Planinski cesti št. 3, s stola in se pričela prepričati z lastnico lokala, ker jo je nekaj dni prej odpustila iz službe. Slednjič se je Grabnarjeva tako razljutila, da je razbila na vhodnih vratih 100 Din vredno šipo. Nato pa je stekla v vežo in izpila na dušek steklenico lizola, ki ga je nosila s seboj v namenu, da se usmrti. Gosti so jo našli na tleh, zvilajočo se v krčih in so takoj obvestili rešilno postajo, nakar je bila Grabnarjeva prepeljana v splošno bolnico, kjer so ji izprali tako želodec. Kljub hitri zdravniški pomoči pa je stanje Grabnarjeve zelo kritično.

Predsednostnim je bila aretirana v Ljubljani predzna tatica, 32letna Marta Zupančič, bivša natakarka, doma iz Kolovrate. Klatila se je zadnje čase po deželi in kradla vse, kar ji je prišlo pod roke. Skopa tudi z ljubeznijo ni bila, ki jo je delila, kdor si jo je pozelel. V Kranju je okradla v gostilni Frana Vozlarja natakarko Rozalijo Lubi ter služkinjo Mano Podgoršek. Odnese jima je veliko razne obleke. V Ljubljani je v Vodmatu odnesla Ani Skubicevi razne obleke za 653 Din.

Pismo iz Tržiča

Nedeljski »Slovenec« je poročal o senzaciji, ki jo je izzval razpust tržičkega cestnega odbora. Prav ima. Prebivalstvo tržičkega okraja res ne more razumeti, zakaj je bil razpuščen cestni odbor, ki je v kratki dobi svojega delovanja pokazal toliko uspehov. Zamarjane ceste so dobile popolnoma novo lice, sezidali so se mostovi in popravljale občestne škarpe. Vseposvoda se je videlo delo in napredek. Marljivo člani cestnega odbora, ki je bil sestavljen iz vseh strank, niso imeli drugega cilja, nego ureditev in popravilo naših cest in so nastopali vedno složno za gospodarsko korist tržičkega okraja. Ker je bil načelnik demokrat, je bilo treba razpuščati cestni odbor in imenovati za gerenta pristajaš SLS, ki nima pokazati v svojem sedanjem javnem delovanju drugega, kot da je poslušna ovca svojih cerkvenih pastirjev.

Občutno škodo, ki jo je prizadejal razpust vsemu okraju, bomo občutili posebno vsled tega, ker bo gerentski svet težko kos svojih nalogi, ki ga čaka leots, t. j. likvidacija cestnega odbora in predaja njegovih agend arežnim samoupravam. Druga senzacija: V gerentskem svetu ni nobenega zastopnika tržičkih davkoplačevalcev, kljub temu, da plača Tržič preko 80 % cestnega proračuna. Tretja senzacija: Pri imenovanju v gerentski svet so bili prezrti dosedajni člani odbora iz občin Križe in Kover, izvoljeni ob občinsko razsodišče za odločanje o popravki so vestno in pošteno izpolnjevali svoje dolžnosti. Pač pa so bili imenovani možje, ki so bili osebno zainteresirani pri napravi in vožnji gramoza in so zahtevali za to delo pri licitaciji kar po 110 do 120 Din za meter, oddal je pa odbor pozneje dobavo in vožnjo gramoza po 60 do 70 Din za kubikmeter. Ogorčenje v tržičkem okraju je splošno, tudi pristajaš SLS so se čutili »neprijetno dirnjeni« od takega strankarskega začeta delovanja oblastnega odbora.

Dne 20. marca se je vršila sodna razprava proti »pleskarjem«, ki so ob priliki volitev v oblastno skupščino mazali lepake in stene hiš, na katerih so bili lepaki nalepljeni. Prvi, ki je mazal menda iz same hudomušnosti in z usnjarsko barvo, je bil oproščen, dočim je bil drugi, ki je pleskal z oljnatno barvo, obsojen na 150 Din globe in povračilo škode. Vedrega lica in vesela srca so se vračali prizadeti hišni posestniki iz sodne dvorane, zadovoljni, da bodo smeli sami odstraniti rjavo usnjarsko barvo s svojih fasad in da ne bo treba plačevati nepoklicanemu »pleskarju« še nagrade za olepšanje.

Župani SLS in njihova pravičnost

Ni dolgo tega, ko je bil v Križah odstavljen župan Poljanec in imenovan gerent Oranič. Po volitvah je imenovan gerent župan Poljanec, ki so si ga vnovič postavili »cvetni« volilci na čelo občine. »Slovenec« je v tistih dneh prinesel celo njegovo sliko, da bodo moža poznali tudi izven občine. Mi danes sicer ne prinašamo njegove fotografije, pač pa lep dokument njegove pravičnosti. Da bo ta slika kar najboljša, ni treba drugega, kakor da objavimo razsodbo sreznega poglavarja v Kranju z dne 14. februarja 1927, št. 3112, ki se glasi:

Dne 16. januarja 1927 je tamnjoški občinski odbor po členu zakona o volilnih imenikih izvolil v občinsko razsodišče za odločanje o popravkih v volilnih imenikih dva člana, in sicer Jakoba Jegliča in potom ožje volitve ter žrebana Mihaela Plajbesa.

Zoper to volitev se je pritožil občinski odbornik Peter Sitar ter navaja v svoji pritožbi to-le: Pri volitvi članov v občinsko razsodišče je dobil Sitar pri prvem glasovanju 11 glasov od oddanih 19 glasov; župan kot predsednik eeje občinskega odbora ga ni smatral za izvoljenega, češ, da je treba za izvolitev dvotretjinsko večino oddanih gla-

sov ter je odredil ožjo volitev, pri kateri sta oba v ožjo volitev sprejeta kandidata (Sitar in Plajbes) prejela po 9 glasov, vendar česar je predsednik odredil zbiranje, pri katerem je bil izbran Miha Plajbes. Pri obeh glasovanjih da je glasoval tudi župan kot predsednik.

Poročilo županstva od 9. februarja, št. 115, potrjuje istinitost pritožbe Petra Sitarja. Ker je ta sklep občinskega odbora protizakonit, prepovedujem na osnovi § 95. obč. reda njega izvršitev ter izrekan, da sta v občinski razsodišči za odločanje o popravi v volitvah imenikih pravilno izvoljena Jakob Jeglič in Peter Sitar.

Zoper to odločbo ima občina pravico pritožiti se na velika župana ljubljanske oblasti v Ljubljani tekem 14 dni po prejemu tega odloka. Morebitna pritožba bi se morala vložiti tuuradno.

Razlogi: Iz pomanjkljivega zapisnika o seji občinskega odbora od 18. januarja 1927 in iz posameznega poročila županstva od 9. februarja 1927, št. 115 izhaja, da sta prejela pri prvem glasovanju Jakob Jeglič 16 glasov in Peter Sitar 11 glasov; s tem sta bila imenovana pravilno izvoljena, ker je po § 46. občinskega reda za veljavnost sklepa potrebna nadpolovična večina vseh pričujočih odbornikov. Glasom sejnega zapisnika je bilo nazvoč 19 odbornikov z županom vred, tedaj je dobil Peter Sitar že pri prvem glasovanju nadpolovično večino glasov in je bil s tem izvoljen. Odreditev in izvršitev ožje volitve ter nastopnega zbiranja je bila tedaj protizakonita. Protizakonit je bilo sicer tudi glasovanje župana kakor predsednika, ker po § 46. občinskega reda glasuje predsednik samo tedaj, kadar je na obeh straneh enako število glasov. Toda, ker glasovanje predsednika v tem primeru ni bilo odločilno, ni smatrali glasovanja predsednika v tem primeru za bistveno pomanjkljivost pri glasovanju, ki bi moralo imeti za posledico ukinitve sklepa občinskega odbora. Srežki poglavar: N. N.

Pričujoča razsodba je živa priča, s kakimi težavami se morajo boriti neklerikalni občinski možje po onih občinah, kjer je klerikalni župan. Saj ni treba niti omenjati, da je Peter Sitar, ki se je potegnil za svojo pravico, naprednik in da mu je klerikalni župan Poljanec samo radi tega delal težave, da ne bi imel nad seboj kontrole, katere se boji, kakor hudič križa. Da bi se ga tako ali tako znebil, se je poslužil zato celo protizakonitosti. Križki župan je vzoren župan za svoje ljudi, za druge se pa ne briga, rad bi jih pa še vrh tega utopil v žlici vode, a se naši ljudje ne dajo kar tako. Čast njim, nam pa veselje do dela. Počasi se že jasni...

Schmoll Pasta

ne daje čevljem samo močnega
bleska, ampak istočasno
konzervira in napravi
usnje mehko!

Dobi se v vseh barvah!
Pozor pred ponaredbami!

Pred sodniki

V Predsodnih na Gorenjskem je mnogo čvrstih fantov, a najbolj se postavi Janez, ki se s krivci za klobukom rad postavlja po vasi. Vendar ima Janez težko napako, po ne srečno; le presti ga preveč srbe in to je hudo. Kaznovan je že bil in pozna kazenski senat in postavo, a vendar se ne spametuje. Dne 22. marca je v Kranju, kjer je bil uslužben v tovarni «Vulkan», vzel za 400 Din gumijastih podpetnikov, ki jih je skril v kanglejo za jed ter spravljal v omaro. V kanglejo so videli njegovi tovariši čudne žgance in Janez je zastokal. Ni čudnega, saj ga bodo kar 3 mesece tiščali v žlečodu; obsojen je namreč na 3 mesece težke ječe.

Tesar Lojze iz Štepanje vasi je zelo divji, kadar se ga nasrka. Lani novembra se je vračala neka družba proti Ljubljani. Lojze je šel po cesti in se hipoma poglaval med družbo in jel rogoviliti. Ker sta bila možakarja v družbi bojazljiva, sta se umaknila, ostala pa je gospe Cila sredi ceste. Lojze jo je zgrabil, jo udaril s pestjo za levo uho, da je padla na tla, kakor jo je še na tleh parkrat z nogo sunil v trebuh. Zdaj je pa dobil tudi od sodnika batino, odletel je v luknjo, kjer bo oblašal cel teden.

Šmarenški Jože je tako-le govoril: «Piščolico sem imel pa sem jo zgubil. Vestne, gospod sodnik, kupil sem hišo v Šmartnem, pa sem našel pod streho piščolico in dva samokresa.»

Sodnik: «Saj ste imeli cel arzenal!»
Jože: «Ej, midva z bratom sva stara sovravnika, ne moreva se pa, pa je. Zadnjič sem ga šel zmerjat, pa me je vrgel iz hiše. Ni bilo še dovolj, naznanil me je, ker sem prejšnji večer streljal s piščolo, še tega mi ne privošči.»

Sodnik: «Vidite! Streljali ste, pa ste došli orožniku, da niste! Pregledali so vašo hišo in vam zaplenili orožje, zdaj vam bo pa še sodnika zaplenila 150 Din, ker boste plačali toliko glob.»

Obtoženi: «Jo pa bom, samo škoda za piščole!»

„Van Kaster“ kakao

je ime katero Vam jamči za najboljšo kakovost holandskega kakao-a.

Proti gripi, astmi, kataru

se inhalira SMREKOVO OLJE «TRO-LIST». — Razpošilja vsaki dan po povzetju Din 15.— «Trolist, Logatec». — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah

Iz Kranja

— **Protest proti razstreljevanju skal v Druholci.** Za drugi mesec ljubljanska Stavbena družba s polno paro razstreljuje skale in čeri v savski strugi v Druholci pod Kranjem. Na tem je največ zainteresirano veliko tovarniško podjetje «Jugočeška» na Gašpetu poleg podjetij in tovarn, ležečih ob Savi pod mestom, ker so ogromne skale v tej savski soteski v veliki meri ovirale odtok Save zlasti v času povodnji in tako povzročale, da je voda prestopala strugo. Omenjena soteska pa je ena krasnih naravnih lepot in po svojem značaju pravi «Kranjski Vintgar», kakor jo označuje R. Badjura v svojem «Vodiču kroz jugoslovanske Alpe». Ljubljanski tujsko-prometni krog so radi tega pokrenili akcijo, da se prekine razstreljevanje skal, ki pa je iz opisanih razlogov eminentno potrebno. Pred par dnevi se je vršil radi tega komisijski ogled, katerega so se udeležili poleg ljubljanskih gostov zastopniki mesta Kranja, SPD, kranjskega Olepsevalnega društva i. dr. Sestanek je dal pobudo raznim nametom, da bi se dvignilo zanimanje tujcev za to sotesko, kar bi bilo s tujsko-prometne talisa zelo važno, vendar zahteva realizacija teh načrtov visoke vsote denarja. Kakor je videti, se je obrnila pozornost na to romantično sotesko, ki je ena najlepših v Sloveniji in je celo upati, da bodo poklicani činitelji in organizacije napravili pešpot na desnem bregu, tako da bo mogoče vrehod skozi sotesko.

— **Na današnji popoldenski predstavi** v Narodnem domu pojde vsak, ki si noče prikrasiti par uric resničnega doživljanja in užitka. Uspeh igre «Bratje sv. Bernar» da jamči za to.

— **Velikonočna darila kranjske podružnice Kola.** Na veliki četrtki bodo razdeljevale članice kranjske podružnice Kola jugoslovenskih sester 30 mestnim revnim družinam najpotrebnejša živila kot velikonočna darila. Človekoljubno stremljenje vrlih Kolašic je toplo pozdraviti.

— **Odbor podružnice Kola jugoslovenskih sester v Kranju** se je pod predstvom gospe Mire Znidarčičeve konstituiral sledeče: gg. Janja Miklavčičeva kot podpredsednica II., Inka dr. Sabothyeva kot podpredsednica I., Zinka Pipanova kot tajnica, F. Urbančičeva kot namestnica, M. Gregorčeva kot blaginjakarica, Zdenka Sirčeva kot namestnica, Ang. Košnikova kot gospodarka, Marica Crobathova kot namestnica; nadzorstvenemu odboru načeluje pa ga M. dr. Kušarjeva, kot namestnica M. Roossova, kot tajnica pa fungira Sl. Savnikova.

— **Posnematelj** za Sokola v Kranju so darovali br. Vozelj in Janko Sajovic po 100 Din in «Novačovič» v gostilni pri Reški 200 Din, skupaj 400 Din.

— **Kranjska podružnica SPD** bo imela dne 25. t. m. v mestni posvetovalnici redni občni zbor.

Iz Novega mesta

— **Organizacija strelske družine.** Strelska družina za novomeški okraj skupuje 24. t. m. izredni občni zbor. Na dnevnem redu je volitev četnih oficirjev in namestnikov, volitev 8 vodnikov in namestnikov, družinskega gospodarja in ostalih funkcionarjev. Sklepele so bo tudi glede formacij družine v dve četi in sicer prvi breg Krke I. četa in desni breg II. četa. Na zborovanju se bo določilo strelišče, razpored strelskih vaj in zbirališče čet in vodov. Obisk zborovanja je za vse članke obvezen. Nove člane sprejema tajništvo in društveni sluga g. Stepišnik. Člani bodo uživali različne ugodnosti pri vojakih, n. pr. skrajšanje kadrarske roka. Vodstvo razpolaga še pred velikonočnimi prazniki okoliščno za pristop k družini kot ustanovni ali podporni člani. Priprani smo, da bo odziv kar najbolj časten.

— **Šah.** Danes zvečer se bo vršil match na šestih deskah med člani šahovskega kluba in šahisti dišške reprezentance.

— **Spremembe pri zadruhu.** Pri hranilnici in posojilnici v Toplicah so se izbrisali člani načelstva Franc Kulovec, Jožef Kobe, Jakob Markovič, Jože Avguštin, vpisali pa novoizvoljeni člani Ignacij Pogajen v Riglju, Franc Zefran v Sekah, Janez Zurga v Dolenjem Gradišču in Franc Erzar v Toplicah. — Pri hranilnici in posojilnici v Žužemberku se je izbrisal član načelstva Ivan Arkar, vpisal pa Feliks Mrvar, posestnik na Cvilju 7. — Izbrisala se je iz zadružnega registra «Gemeinnützige Bau und Wohnungsgenossenschaft in Gottschee», ker se je likvidacija končala in obrat opustil.

Iz Trbovelj

— **Konferenca Obrtnega društva.** Na konferenci Obrtnega društva so bili glede obrtniške razstave izvršeni vsi potrebni ukrepi za evidenco, razstavljenih predmetov kakor tudi za primerna darila in diplome. Po Veliki noči se bo sklicala enaka konferenca v Hrastniku.

— **Mezdno gibanje steklarjev odgodelo.** Po skupni anketi, ki se je vršila v Hrastniku med steklarne, zastopniki delavstva in Delavskega zbornice v Ljubljani, se je socialni položaj steklarjev nekoliko omilil. S tem je za nekaj časa odstranjena nevarnost meznega gibanja in žnjim združenih posledic, ki bi spričo vsesplošne gospodarske krize gotovo ne bile v prid ne podjedja in ne steklarjev. Največjega pomena je, da je podjetje obljubilo prilagoditost večjega zaslužka v Zagorju in da se bodo tuji delavci sprejemali v službo le v slučaju, ako ne bo na razpolago domačih nov. Kot vajenci se bodo sprejemali v prvi vrsti sinovi že zaposlenih pri podjetju.

— **Predavanje v Sokolskem domu.** Oporzamo na jutrišnje predavanje g. Julija Novaka v Sokolskem domu ob pol 8. zvečer. Telesna vzgoja — zdravje naroda. — Vstop prost.

— **Sestanek Bernotovcev v Hrastniku.** Bernotovci so sklicali v Hrastniku sestanek glede enotne strokovne organizacije. Navzoči delavci so odločno zahtevali pojasnila, kaj so naredili z denarjem, ki je bil darovan za gladojučo Rusijo in z denarjem od Delavske zbornice, namenjenem za brezposelne.

— **Predlogi za občni zbor Bratovske skladnice.** Današnji izredni občni zbor Bratovske skladnice, sklican radi neupornosti staremu upravnemu odboru, obeta biti zelo zanimiv, ker bodo delegati takoj v začetku zahtevali, da se razpišejo v smislu dr. Žerjavovega pravilnika splošne volitve. Stavljениh bo več dalekosežnih predlogov, izmed katerih omenjamo kot najbolj problematičnega onega za centralizacijo bolniških blagin, čes da obstoječe lokalne blaginje z majhnim krogom zavarovancev

KUPUJTE

pomladanska oblačila
lastnega izdelka!

Dokazano najnižje cene.

JOS. ROJINA, Ljubljana

ne morejo nuditi one oskrbe kakor veliki in stari zavarovalni zavodi, ki se naslanjajo na obsežen krog zavarovancev. Nič manj važen ni predlog za uvedbo brezposelnih podpor, ki se še ne plačujejo, so pa predvidene v splošnem zavarovanju.

— **Ob cesti iz Vod na kolodvor** prično graditi trotoar.

— **Socialisti v Trbovljah** sklicujejo za danes občni zbor kulturne organizacije «Svoboda».

Slovanstvo, človeštvo!

Sezi po Poezilih Zvonimira Gregorja. Odpira se Vam novi svet!

Naj ne bo fanta, dekleta in družine brez te lepe knjige.

Dobe se v knjigarnah v Ljubljani, Celju, Mariboru, Radovljici in Kranju.

Iz Zagorja

— **Na občnem zboru kraj. organizacije SDS,** ki se je vršil 6. t. m., sta bila ponovno izvoljena za predsednika g. Josip Bežan, za podpredsednika g. Mirko Weinberger, v odbor pa sledeči gg. Kolenc Lojze, Grm Jože, Mrnuh Polde, Sulin Matko, Bajcar Ivan, Korbar Drago, Poljšak Ferdo. Delegatom: Blažič Slavoj in Grčar Albin. Preglednika rač. nov: Stepišnik Franjo in Majar Tone. Delegat centrale dr. Rape je dobro orisal današnji politični položaj in je bilo njegovo poročilo z odobravanjem vzeto na znanje. Pri slučajnosti je bilo več lokalnih potrebnih predlogov, katere bo odbor izvršil.

— **Sestanek SLS** v nedeljo se je vršil sestanek SLS, katerega se je udeležil tudi oblatni poslanec g. Lebinger iz Litije. Kakor smo doznali, se je pri točki «prememba gerenta» vnela živahna debata, in je večina baie sklenila, da ostane še nadalje do sedanjega gerenta g. Korbar, le s svetom se bo izpopolnil. To pa vsled tega ker se občinske volitve itak razpišejo že junija meseca.

— **Javno v. šanje.** Meseca junija 1925 je naročilo nad 60 članov v Zagorju knjige «Naši vladarji» od društva «Narodno delo» v Beogradu, ki je obljubilo, da dobi mo knjige v 2 mesecih. Ker bosta potekli kmalu že 2 leti, vprašujemo javno, kam je šel denar nabran za knjige in kam naj se obrnemo, da bi prejeli vsaj kako obvestilo?

— **V Franciji umrl.** Kakor smo že poročali, je ponesrečeni Albin Narad vsled dobljenih poškodb podlegel. K zadnjemu počitku so ga spremili z godbo sorojaki. Čehi in Poljaki, in na grobu zapeli žalostinke. Pokojni Albin je bil blagoga značaja, ki ter opora starišem. Naj mu bo lahka tja zemlja!

— **Pogreba** se Ivana Kos, žena Franceta Kosa, posestnika v Sv. Urhu 24. Zemska je srednje velikosti, ima rjave lase, na sebi je imela rjavo bluzo ter plet, stara 30 let. Na semanju dan 7. t. m. je šla z možem na sejem. Ko sta prodala kravo, sta odšla v gostilno R. na tako zvanj likof. Ko sta se vračala proti domu, sta se potoma oglasila pri posestniku Hrastelju pri Sv. Urhu. Med pogovorom je Ivanka Kos šla ven, naker je ni bilo več nazaj. Ni izključeno, da je mogoče izvršila samomor, kajti zadnje čase je bilo na njej opaziti znake slabosti.

— **Nesreča v jami.** V Kotredžu je pri odkopu podsolu rudarja Feleta Ivana. K sreči so ga tovariši takoj odkopali, tako, da je dobil samo na nogah nekaj poškodb.

— **Izobrazevalno društvo delavske mladine «Bratstvo»** priredi danes, dne 10. t. m. v Sokolskem domu lepo socialno dramo «Amerikanci» (4. del.), pri kateri sodeluje nad 20 oseb. Dramo je spisal Zofka Kvedrova (Jelovek). Ker delo slika resnične današnje delavske razmere, vabimo vse prijatelje delavskega in občinskega udeležja. Začetek ob pol 8. zvečer. Vstopnina običajna. — Odbor.

Prvovrstni beli platneni čevlji za dame

cena Din 48.-

Samo dokler traja zaloga!

TEKSTILBAZAR, Krekov trg št. 10
Prilijšje in I. nadstropje.

Proti nevarnosti infekcije

skozi usva vporabljaie ukusne Anacotastile.

Najbolj preiskušene recepte razpošilja na željo brezplačno in pristo od poštnih pristojbin
Dr. Oetker, d. z o. z., Maribor.

Gospodarstvo

Tedenski borzni pregled

Bančne in industrijske vrednote na starem stanju. — Drjavne vrednote čvrste. — Na deviznem tržišču prilične količine zasebnega blaga. — Močno dviganje lire.

Zagreb, 9. aprila.
S tržišča zasebnih vrednot tudi minuli teden ni bilo preokreta na živahnejši promet. Bančne vrednote so ostale v splošnem prilično mirne. Večje povpraševanje je bilo le po Eskomptni, ki se je zaključevala po 104,5. Trgovanje z industrijskimi vrednotami je bilo enako mlačno. Precej se je povpraševalo po Slavoniji. Za Trbovlje se je pojavilo večje zanimanje šele proti koncu tedna. Večve so se v manjših količinah zaključevale po 140—142,5.

Drjavne vrednote so zopet začele polagoma napredovati. Občutilo se je precejšnje pomanjkanje promptnega blaga, ker se redno dogaja ob zboljšanju tendence. Mnogo se je iskalo tudi terminsko blago, in to za daljše roke — junij, julij. Celotni december se je čul, vendar brez zaključitve. Položaj Vojne škode je prilično krepel in se sodi, da v najbližjem času do večjega nazadovanja težaja ne more priti. Večje razlike v tečaju Vojne škode od pondeljka do petka ni, a vendar je napredovanje bilo konstantno, četu v neznamnem obsegu. Za promptno blago je bil v pondeljek tečaj 336 — 337, večeraj pa 339 — 339,5. Investicijsko se je zaključevalo v skromnem obsegu s čvrstim tečajem 86,5 — 87. Agrarne so ob slabi ponudbi bile stalne na 54 — 54,5.

Devizno tržišče ni zabeležilo posebnega prometa in ne večjih tečajnih sprememb. Le deviza Italija, ki je mednarodno običajno napredovala, je porasla tudi v Zagrebu, kjer se je v pondeljek trgovala po 271,5 — 272, sredi tedna je malo popustila, večeraj na je zopet napredovala in bila trgovana po 274 do 274,625. Italija baje želi doseči pariteto 100 lir za 1 funt šterling, kar bi pomenilo za nas 276,60 Din za 100 lir. Zasebnega blaga je bilo v Zagrebu precej, vsekakor potrebe je pokrila Narodna banka.

V današnjem svobodnem prometu se je Italija zjutraj zaključevala po 274,75. Druge devize brez sprememb. Vojna škoda je bila čvrsta. Promptna je zabeležila 339 — 340.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Včeraj ob 8. popoldne se je vršil ob številni udeležbi delničarjev XXVII. redni občni zbor Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani. Občni zbor je vodil predsednik banke g. dr. P. De Franceschi, ki se je spominjal po kratkem pozdravu navzočih v toplih besedah pokojnega predsednika zavoda g. dr. Karla Triljerja in njegovih nevenljivih zaslug za procvit banke, nadalje pokojnega soustanovitelja, člana uprave g. Urbana Zupanca, in uradnika g. Iva Sterleta. Nato je očrtal na kratko splošen gospodarski položaj v naši državi in zlasti v Sloveniji, ki pa nudi še manj ugodno sliko kakor oni v prejšnjem letu; da pa se je kljub temu neugodnemu splošnemu gospodarskemu položaju poslovanje banke v minulem letu zopet razširilo in znatno povečalo v tekočem letu zaradi prevzema Trgovske banke, d. d. v Ljubljani, in njenih podružnic. Poudarjal je nevrčnost sedanjih davčnih bremen, ki so posebno velika v Sloveniji, ki težko pričakuje enotno davčno zakonodajo. Končno je zagovarjal potrebo čim večje štedljivosti, ki mu bo veljala kot predsedniku za glavno načelo.

Nato je obširno razpravljal generalni ravnanje g. Tykač o poslovanju banke v preteklem letu, navedel zaključne številke, iz katerih izhaja, da se je skupni promet banke povečal v minulem letu na preko 81 milijard dinarjev, da so narasle vloge na preko 227 milijonov dinarjev, kar vse izpričuje neomajno zaupanje v naš najstarejši slovenski bančni zavod.

Na predlog nadzorstva so se nato soglasno odobrili računski zaključki. Upravnemu svetu se je podelil absolutni, upravi, ravnatelstvu in uradništvu pa se je izrekla zahvala. Občni zbor je soglasno sklenil, sprejeti predlog nadzorstva glede razdelitve čistega dobička 6.282.064,50 Din ter določil poleg štaturarnih tanihjem 3.999.996 Din za izplačilo 80 odstotne dividende v znesku 12 Din na delnico, dodelil 1.304.288,10 rezervam, 300.000 Din pokojnin, 180.000 Din za remuneracijo uradništvu ter sklenil, da se ostanek po 109.632,99 prenese na novi račun.

Na občnem zboru so bili izvoljeni v upravni svet dosedajni člani gg.: Makso Antič, Fran Bonaf, dr. Peter De Franceschi, Ivan Jelacin ml., Avgust Jenko, dr. Alojzij Kokalj, Ivan Korenčan, Ladislav Pečanka in dr. Edo Blajmer, na novo pa gg.: Josip Javornik, Viktor Meden, dr. Ernest Rekar in Herbert Woschnang. Na seji upravnega sveta, vršči se po občnem zboru, je bil poleg predsednika g. dr. De Franceschija in podpredsednika g. Vodnika izvoljen za podpredsednika g. Viktor Meden. V nadzorstvo so bili izvoljeni gg.: dr. Ivan Bole, dr. Alojzij Kopal, Bela Milič, Viktor Naglas in Anton Škol.

Ljubljanski trg

Na trgu ni bilo minuli teden nikakih posebnih sprememb ne v cenah kakor tudi ne v količini blaga, ki ga je bilo vedno dovolj. Le mleka in mlečnih proizvodov malo primanjkuje, in to že deloma zaradi bližajočih se praznikov. Krompirja je na trgu posebno dovolj; zato se mu cena drži nižje. Minuli teden so bile naslednje cene:

Meso in mast: goveje meso 10—18, telečje 17—20, svinjsko 22—28, slanina 25—28, gnet 30 do 35, prekajeno meso 25—30, kostrunje meso 13—14, jagnječje 20, kozličje 20 Din kg. — Perotina: kokoši 40—40, petelin 30—35 D komad. — Ribe: karpi 25—30, linji 25, ščuke 25—30, postrvi 60, klini 15—20, pečenke 10 Din kg. — Domači zajci: 10—30 Din komad. — Mlečni izdelki: mleko 2,50—3 Din liter, sirovo maslo 44, čajno 55, kuhano 44, bobinski sir 36—40 Din kg. — Jajca: 0,75 — 1 Din komad. — Sadje: jabolka 8—12, luščeni orehi 36 Din kg, oranže 1—4 Din komad. — Mleški izdelki: moka 5,50—6, ješenjek 12, turščina moka 8—4, turščina zdrob 4—4,50, ošenični zdrob 7, rižova moka 6—9, riž 4,50—5 Din kg. — Fižol: ribičan in prelišan 400 Din za 100 kg. — Kurivo: premog 42 Din metriski stot, drva trda 150, mehka 75 Din kubični meter. — Zelenjava in po dohno: endivija 16, berivka 50, motovilce 13, radič 12 Din kg, glavna solata 3—4 Din komad, ohrovt 5—6, karfiola 8—10, kisto ze-

lje 4, kolerabe 4—5, špinaza 16—18, stročji grah tržiški 16, čebula 4—5, česen 8—10 Din kilogram.

Mariborski trg

Včerašnji trg je bil zaradi slabega vremena manj obiskan. Slaninariji so pripeljali na 43 vovseh 132 zaklanih evinj, ki so jih prodajali po 15 — 27,50 Din kg na drobno in po 15 — 17 Din kg na debelo. Krompirja je bilo na trgu 30 voz po 1,50—2 Din kg.

Ostale cene: Meso in mast: goveje meso 8 — 18, telečje 10 — 20, svinjsko 15—27,50, slanina sveža 21 — 22,50, prekajena 24—26, mast 22 — 25, gnet 32 — 36, ovčje meso 8 do 10, kranjske klobase 30 — 36 Din kg. Perotina: kokoši 45 — 65, piščanci 20 — 25, race 50, purani 85 — 137,50 Din komad. Domači zajci: 20 — 30 Din komad. Kozličji: 100 do 137,50 Din komad. Fižol: 2,50 — 3 Din liter. Zelenjava in po dohno: karfiola 5 do 15, ohrovt 0,50 — 3 Din komad, česen 12 do 18, čebula 5 — 6, kisto zelje 4, kisto repa 2 do 3, suhe češnje 7,50 do 10 Din kg. Sadje: jabolka 2 do 8, suhe češnje 7,50 do 10 Din kg. Mlečni proizvodi: mleko 3 — 3,50, smetana 14—16 Din liter, sirovo maslo 44 — 60, čajno 60 do 65, kuhano 50 Din kg. Jajca: 0,75 do 1 Din komad. Med: 30 — 35 Din kg.

Krme je bilo na trgu izredno malo, in sicer samo 1 voz sena in 1 voz slame. Cene: seno 85, slama 50 Din za 100 kg.

Tržna poročila

Dunajska borza za kmetijske produkte (8. t. m.) Ker so prispela iz inozemskih tržišč, zlasti z budimpeštanskega terminskega tržišča mlačna poročila, je bilo temeljno razpoloženje dunajskega tržišča ob zelo rezerviranem zdržanju kupcev mirno. Rž neizpremenjena. Turščica je bila v promptnem blagu nekoliko prijaznejša. Oves je tendiral v rumunskem blagu mlačnejše, v madžarskem blagu neizpremenjeno. Uradne notice so obdržale stanje prejšnjega dne.

— Vest o dovoljenju prometa z devizami in valutami na ljubljanski borzi. Po časopisnih vesteh je finančni minister ugodil zahtevi slovenskih gospodarskih krogov, da se dovoli ljubljanski borzi za blago in vrednote tudi poslovanje z devizami in valutami. Ljubljanska borza zadevnega obvestila še ni prejela.

— Nemčija zabranila uvoz svinj iz Jugoslavije. Po beogradskega vesteh je nemška vlada iz veterinarskih in sanitarnih razlogov zabranila uvoz živih in zaklanih svinj iz Jugoslavije. Naše gospodarske kroge je ta vest presenetila posebno zaradi tega, ker se vrši izvoz svinj iz Madžarske v Nemčijo popolnoma nemoteno, daš vladajo v nemški veterinarskem in sanitarnem oziru slabše razmere nego pri nas. Zastopniki naših gospodarskih krogov so posetili zunanega ministra ter ga prosili za intervencijo, da se ta zabrana ukine.

— Zboljanje avstrijskega lesnega izvoza. Kakor poročajo z Dunaja, je v zadnjem času nastopilo znatno ožvljenje avstrijskega lesnega tržišča in se je izvoz zelo okrepil. Predvsem uvaža avstrijski les Nemčija, ker se tam mošnja gradbenja konjunktura zelo ugodno razvija. Tudi Italija nastopa močnejše kot kupovalka na avstrijskem lesnem trgu, odkar se je tečaj lire popravil. Na zapad, predvsem v Francijo, je zaenkrat izvoz manjši. Več izgledov je v nekaterih vrstah lesa za izvoz v Madžarsko. Največje je zanimanje za stavbni les, katerega cene se popravljajo.

— VII. Ljubljanski velesejem (2.—11. julija t. l.). Za vsakega industrijske ali trgovca, ki zna varovati svoj poslovni interes, je po danih dovolj vzrokov, da se odloči za udeležbo. Velesejem je edini forum, kjer se morejo praktično reprezentirati naša industrija, trgovina in obrt s svojimi izdelki in pri kateri priliki se z uspehom tolmajoči merodajnim vladnim krogom težnje naše industrije, obrti in trgovine. Velesejem je privabil neto kupcev v Ljubljano, pridobil našim podjetjem poslovnih zvez in seznanil inozemstvo s Slovenci tudi v gospodarskem oziru. Solidarnost in skupnost je prvi pogoj vsakega uspeha. Velesejem je narodova institucija, ki se pa mora boriti z velikimi materijalnimi in moralnimi žrtvami za razvoj našega gospodarstva. Podpirajte ga, pokazite, da znate ceniti njegove zasluge in se nemudoma prijavite na udeležbo.

Phineas Taylor Barnum

je dejal pred sto leti: »Nimam povoda utajiti, da moram uspehe, ki so izpolnili moje življenje, pripisati predvsem svoji reklamni v časopisu, ne pa drugim okolnostim.« Kakor Barnum, tako bi moral misliti vsak naš modern podjetnik in redno oglaševati v najbolj razširjenem dnevniku v »Jutru«. Modern podjetnik tudi nikoli ne pozabi na izredno ugodne prilike za oglaševanje, kakor so praznične številke »Jutra«. Zaveda se, da so take številke več dni aktualne ter da bodo oglašili v njej citani od stotisoč čitateljev. Tako priliko bomo nudili našim inšerentom zopet z velikonočno številko »Jutra«, ki bo tri dni aktualna ter izdele v soboto zjutraj. Oglase za to številko sprejema oglašni oddelček »Jutra« v Prešernovi ulici št. 4 do petka popoldne.

Domače vesti

* **Likvidacija posestev.** Ministrstvo za agrarno reformo pripravlja načrt zakona o likvidaciji veleposestev. Ministrstvo je odredilo, da se zemljišča, ki ne morejo služiti ciljem agrarne reforme, lahko prodajo, da pa ena rodovina ne sme kupiti več kot petdeset orolov.

* **Novi upravnik Hipotekarne banke.** Kakor doznajajo zagrebške »Novosti«, bo za upravnik državnih, hipotekarne banke namesto dr. Bogdana Markovića imenovan Vojin Gjuričić, direktor državnih dolgov v finančnem ministrstvu.

* **Število učiteljskih znižano na 33.** Z odredbo finančnega zakona je število učiteljskih v Jugoslaviji znižano na 33. Prekoštevila učiteljska se zatvorijo koncem tekočega šolskega leta.

* **Železen most v Medvodah.** Kakor javljajo iz Beograda, je ministrstvo za javna dela dovolilo železno konstrukcijo za most v Medvodah na račun reparacij.

* **Inženjerska zbornica proti tujcem.** Glavna uprava inženjerske zbornice je prišla energično akcijo, da se prepreči naval tujih kvalificiranih intelektualnih delavcev v našo državo. Zastopniki glavne uprave so tozadevno že intervenirali pri načelniku glavnega generalnega štaba generalu Pešiću in glavnemu tajniku sveta Narodne obrane generalu Nedčiću. V kratkem posetijo tudi ostale merodajne faktore.

* **Prometni inspektor na inspekciji.** Prometni minister general Milosavljević se je s svojim pomočnikom Popovićem mudil zadnje dni v notranjosti Srbije, kjer je pregledal tovarne za popravljane vagonov. V bližnjih dneh bo inšpiciral tovarno »Merum« v Subotici, odkoder poseti tudi Brod na Savi. Početkom meseca maja odpotuje v Dalmacijo.

* **Podaljšanje ljubljanske ambulantne pošte na gorenski prog.** Kakor se čuje, se bo ambulantna pošta na gorenski železnici že meseca maja podaljšala čez jugoslovensko avstrijsko granico do Beljaka, kakor tudi vozi naša potujoča pošta čez jugoslovensko-italijansko mejo v Postojni. Podaljšanje ambulantne pošte do Beljaka bo služilo v prospeh osebnega in blagovnega prometa, kar z veseljem pozdravljamo.

* **Jugoslovanski študijski izlet na Poljsko.** Po vestih iz Beograda je v toku akcija za izlet Poljskega kluba iz Ljubljane, Beograda, Zagreba in Skoplja na Poljsko. Izlet je določen za prvo polovico meseca septembra. Izlet bo trajal 21 dni.

* **V Solčavi je te dni umrl Janez Štitar** v visoki starosti 87. let. Pokojnik je bil brat znanega profesorja Fedorja Matjevića Štitarja, ruskega državnega svetnika, ki je od leta 1871 služboval v Kalugi ter pred par leti tamkaj umrl.

* **Polovična vožnja za skupščino JČ Lig** je dovoljena od ministrstva saobraćaja na vseh državnih železnicah pod br. 22.228 z dne 31. marca 1927 in so vse direkcije železnice o tem obveščene. Skupščina se vrši dne 8. majnika popoldne v Beogradu in se odpošlje delegati iz Slovenije s popoldanskim brzovlakom dne 7. majnika.

* **Smrtina kosa.** Na Glinčah je preminul večeraj g. Josip Lojk, oficijal v tobačni tovarni. Pogreb bo danes, ob 5.30 pop. iz hiše žalosti na Glinčah, Tržaška cesta 15. — Na Viču je umrl večeraj zjutraj g. Rajmund Andreotti, tovarnar. Pogreb bo v ponedeljek, ob 5.30 pop. z Viča št. 91 na farno pokopališče. Blag jima spomin žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Akcija proti zagrebškim oderuhom.** Zagrebška policija je prejela v petek obširno kazensko ovadbo proti nekaterim privatnim denarničarjem, ki so se bavili »na debelo« z oderuštvo ter so že več dolžnikov spravili na rob propada. Policija je takoj storila potrebne korake, da se pljavke pokličejo na odgovor. Zagrebški listi javljajo, da bo ta oderuški proces zelo zanimiv.

* **Kako vojvodinski železničarji dobivajo naše državljanske.** Železniške oblasti v Vojvodini so prejele nedavno odredbo, naj s 1. aprilom odpuste iz službe vse one železničarje, ki niso naši državljani. Odpustitvi iz službe pa se dotični nameščenece lahko izogne, ako gre v Južno Srbijo in ostane tamkaj vsaj leto dni v državni službi, s čimer si pridobi jugoslovensko državljanstvo. Potem lahko še nadalje ostane v državni službi.

* **Fotografi in amaterji** imajo te dni lepo priliko posneti celo vrsto prizorov iz življenja našega naroda, posebno pa polno najrazličnejših starih običajev, ki jih je vsako leto manj. Skoro vsak kraj ima na cvetno nedeljo različne butare, oljke, bršljan in vrbove vejice, običaji na veliki teden so pa tako pestri, da ima skoro vsaka župnija kako zanimivo posebnost za vse dneve velikega tedna. Molitev križevega pota s prepevanjem starodavnih pesmi, kjer je Kalvarija — drugje straže Boga — razgle — blagoslov ognja — blagoslov žegna — pri župnih cerkvah in celo pri zramenjih po vaseh, kjer žene pokažejo priče, ki so jih vezle se njihove prababice — pripravljane pirhove, pisanje in risanje pa peka kolačev in potice ter drugih prigodnih slaščic in tudi pripravljane jedi, ki jih naš narod uživa samo o veliki noči kot n. pr. »alelujo« iz repnih olupkov — božji

grob in pa vesela procesija po vstajenju z alelujo in banderi — torej sami motivi, ki skoro neopazeno ginejo. Mislite na Gorenjsko in Dolenjsko, na Koroško in Primorsko, Belo Krajino, Prlekijo in Prekmurje in hitite hit obdovovat našo Veliko noč, ki se vsako leto menja in gubi po malem položju, saj motivi po dolinah in planinah za pokrajinske slike počakajo prav gotovo vsaj še prihodnje nedelje in prihodnje pomladi. Če je le mogoče, slikajte te prizore tako, da osebe ne bodo opazile ali vsaj ne mislile na fotografa. Prosimo vas vse, da nam pošljete kopije slik, ki jih bomo tudi honorirali, če jih objavimo vsaj prihodnje veliko noč v bakrotisku, ki bo tudi najbolj razvajanega amaterja zadovoljil. Priložite tudi opise običajev. Objavili bomo seveda tudi imena pošiljalcev. Vsi, ki se bodo te dni potrudili, naj bodo uverjeni, da store dobro delo za spoznanje najlepših strani svojega naroda.

* **Milostiva.** Jutrova priloga »Življenje in svet« ima na strani 394. v »Pomenkih o bon-tonu in drugem izbornem članku, naslovljen z »Milostiva!« Skrajni čas je res, da se že vendar otresemo te tuje, nemške navlake. V prvi vrsti so v to poklicane naše dame, ki naj bi dosledno odklanjale to »psovko« in zahtevale, da se jih nazivlje z edino pravilnim naslovom »gospa«. Če se zdi pa našim »milostivam« ta »poklon« tako lep, da ga ne morejo pogrešati, potem pa naj bo dolžnost nas moških, da ga dosledno nikdar in nikjer več ne izgovarjamo. Ker pa marsikatera in tudi marsikateri lahko prezre gori navedeni članek, Vas prosim, gospod urednik, da ga v ekscerptu ponovljate teden za tednom v svojem cenjenem listu »Jutro«, toliko časa, da bo efekt gotov.

Velikonočni teden

bo svojo krasno zalogo oblek in površnikov za gospode oddajala trdka FRANK LUKIČ, Pred škofijo 19 — kakor vsako leto, po izredno nizkih cenah. Najugodnejši nakup v Ljubljani!

* **Slovenska Matica** sporoča, da izide poleg Cankarjeve knjige »Zgodovina likovne umetnosti v zahodni Evropi«, ki je že v prometu, takoj po Veliki noči Mencingerjev »Abaddon« z obširnimi uvodom ravnatelja dr. Josipa Tomiška.

* **Esperanto na naših železnicah.** Ustreza joč prošnji mednarodnega centralnega odbora esperantskega gibanja v Zenevi, je prometni minister general Milosavljević dovolil, da se v vseh naših železniških vagonih, ki so določeni za mednarodni promet, izvedejo službeni napisi tudi v esperantskem jeziku.

* **Elektrifikacija Crikvenice.** Iz Crikvenice nam poročajo, da je mesto po večletnem trudu končno dobilo električno razsvetljavo. S tem je to priljubljeno kopališče dobilo povsem novo lice: ulice so razkošno razsvetlene, zlasti obalno sprehajališče in kopališče park. Vso elektrifikacijo je za lastni sredstvi izvršil g. Martin Baljen, kateremu je občina za dobro 20 let prepuščala svojo koncesijo na eksploatacijo. Troški elektrifikacije znašajo okrog 2 milijona dinarjev. Kopališčni gosti bodo letos prijetno iznenadeni, ko zagledajo Crikvenico v sijajni elektrčni luči.

* **Jadranska Straža.** objavlja v številki za mesec april celo vrsto zanimivih aktualnih razprav, med drugimi »Problem pomorskega razoroženja«, »Zaščita človeškega življenja na morju«, »Morje zibelka življenja« in »Morje bodočnosti«. Posebna rubrika je posvečena turizmu na primorju. Dr. Li. Letica razpravlja o klimatskih prilikah v Dalmaciji. Izmed številnih ilustracij omenjamo fotografije najnovejših ladij jugoslovanske mornarice, slike iz notranjosti prve naše križarke »Dalmacije« ter zanimive snimke morskave favne. Revija »Jadranska Straža« izhaja v Splitu mesečno ter stane za celo leto 100 Din.

* **»Nova mučna afera s prevoznikami.«** V »Jutru« št. 79. z dne 2. t. m. smo priobčili članek pod zgornjim naslovom, ter smo v njem med drugim navedli, da je »Gospodarska zveza« v središču akcije s prevoznikami. Pozneje se je izkazalo, da je naša informacija, v kolikor se tiče Gospodarske zveze, napačna. Vsebinska dotičnega članka se torej na Gospodarsko zvezo ne sme nanašati in se tej Zvezi ne more očitati, da bi bila vpletena v to zadevo ali da bi bila nepravilno postopala. Ker ne želimo nikomur delati krivice, lojalno sami popravljamo na napačni informaciji temelječo objavo.

* **Književna tombola Jugoslovanske Maticе.** Od 4. marca do 1. aprila so bile izrebane sledeče številke 24, 7, 43, 33, 34, 68, 21, 6, 53, 51, 48, 49, 72, 81, 31, 12, 75, 14, 25, 46 in 82. Dne 8. t. m. so se izrežale številke 9, 36, 11, 38 in 57, in s tem bodo zadeti še preostali činkvini. Kdor je torej zadet z vsemi dosedaj izrežanimi številkami činkvine (pet števil v eni vrsti) naj pošlje svojo tablico na naslov Jugoslovanske Maticе, Ljubljana, Selenburgova ulica 7-II in sicer najkasneje do 15. t. m. ker se bo ta

dan — za slučaj, da bo zadetih več činkvinov, kakor je še preostalih dobikov — vršilo za dobitek ožje zrebanje. S 15. aprilom bodo izrebane številke za tombolo.

* **Nov požar v Mengšu.** V noči od srede na četrtek je v Mengšu pogorel dvojni kozolec posestnika Kandušarja. Požar je brezdomno zanetila zlobna roka, ker je bil kozolec precej oddaljen od steze. To je bil v treh dneh že drugi požar.

* **Najdena utopljena.** V Dravogradu je našel železničar France Naglas pod mežskim mostom truplo 6 letne Marije Naveržnik, ki je pri sankanju meseca januarja padla v reko in je kljub marljivemu iskanju niso mogli najti. Pokopali so jo na pokopališču v Črnučah.

* **Življenje za deset dinarjev.** V Osijeku je prišel priseljenec Rade Sedlar v Borovu pri kvartanju v gostilni v oster prepis s svojimi soigralci. Eden izmed teh je Sedlarja zabolal z nožem. Zadel ga je naravnost v srce, tako da je ranjenec kmalu nato izdihnil. Izgubil je življenje v prepiru za 10 dinarjev.

* **Hotel Slavija, Malinska.** Otok Krk priporoča svojo izvrstno kuhinjo po najnižjih cenah. Sobe na razpolago. Prospekte in informacije pošilja brezplačno lastnik Dinko Radič, Malinska — Otok Krk. 570

* **Velikonočna potovanja v Francijo.** Italijo, Švico itd. Krožna potovanja po Italiji. 50% popust v Sicilijo. Sejm v Bazelu od 2. do 12. aprila, 50% popusta. Sejm v Milanu od 7. do 27. aprila, polovična vožnja. Beethovnov teden na Dunaju od 9. do 15. junija, brez vizuma, 50% popusta. Potovanja na Spitzberge od Din 3753 do 6818 Din. Sejske legitimacije, Tesere, vozne karte in brezplačne informacije (za pismene je priložiti znamko) se dobijo v potovalni pisarni Jos. Zidar, Dumajska cesta 31, Ljubljana.

* **Senzacija za motocikliste.** Angleška svetovna znamenita znamka AJS in najboljši ameriški motocikl sveta Excelsior Henderson, 1, 2 in 4 cilindrski, dosepejo skoro za Jugoslavijo pri generalnem zastopniku O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11. 567

* **Lodvični kamenec, pesek in kriz raztaplja in odstranjuje Radenski zdravilni vrelc.** Pije se pričenši 3 čase do 2 litra dnevno!

* **Pri razdraženih živcih, glavobolu, pomanjkanju spanja, slabem želodcu, utrujenosti, potrošnosti, tesnobi imamo s prirodno grenčico »Franz-Josef« v rokah domače zdravilo, ki skoraj nikoli ne odpove, da takoj zatremo vsako vznemirjenje, naj že izhaja iz kateregakoli dela prebavnih poti. Sloviti zdravilni pripoznavajo, da voda »Franz-Josef« zanesljivo učinkuje tudi pri ljudeh višje starosti.**

* **»ITO« zobna pasta najboljša.**

* **Tkanina »Eternum«**, glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

* **Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«**, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge. 53

* **Ugoden nakup nogavic, vezenin in žepnih robcev** le pri O. Dobeicu. Pred škofijo št. 15. 109

Ponedeljek, 11. t. m. ob 20.

Unionu koncert pevskega zbora Glasbene Maticе

Zborovodja: Matej Hubad. — Sodeluje sopranistka g. Zinka Vilfan-Kunc iz Zagreba. — Vstopnice v Maticini knjigarni.

Popolnoma nov! Prvič v Ljubljani! Prekrasno filmsko delo ljubezni in zvestobe

Večni plamen ljubavi

Predstave ob: 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.

Elitni Kino Matica.

Iz Ljubljane

* **Odkritje spomenika padlim Senteperčanom.** Dne 12. junija se odkrije ob cerkvi Sv. Petra v Ljubljani spomenik v svetovni vojni padlim Senteperčanom, katerih število presega že 350. Ze danes opozarjamo društva in občinstvo iz te fere, da se ozirajo na to prireditev in se z udeležbo oddolžijo žrtvam, ki so dali na oltar domovine svoje najdražje, to je življenje. — Za odbor za postavitev spomenika padlim tovaršem v svetovni vojni iz Senteperške fere v Ljubljani: Predsednik Viktor Kührman, tajnik: Jože Pir.

* **Udruženje gledaliških igralcev v Ljubljani** vabi najljubše vse prijatelje in ljubitelje gledališča k velezabavni burki »Lumpaci vagabund«, ki se vrši danes ob 8. uri večer v dramskem gledališču v korist »Boč. fondae«. Opozorjamo, da je imela predstava pri premijeri najlepši uspeh in zato naj si vsak pravočasno preskrbi vstopnico.

* **Zdravje in umiranje v Ljubljani.** Glasom zdravstvenega izkaza mestnega fizikata se je v dobri od 1. do 7. aprila rodilo v Ljubljani 27 otrok (14 moškega in 13 ženskega spola), umrli pa so 4 moški in 7 žensk skupaj torej 11 oseb in sicer: 4 osebe za jetiko, 2 za pljučnico, 2 za rakom, 1 za boleznijo na srcu, 2 osebi pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Izmed umrlih sta 2 osebi dosegli starost nad 70 let.

* **Promenadni koncert muzike Dravske div. oblasti v »Zvezdi«** danes ob 11. uri. Spored: 1.) Nyolt: Kapitan Rimek, marš. 2.) Mendelssohn: Athalia, uvertura. 3.) Smetana: Poljub. 4.) Pokorni: Iz Beograda in okolice. 5.) Warren: Pasadena. 6.) Gleitsner: Spomladno cvetje, valček.

* **Življenje na Fidži otokih.** Sporočamo cenjenemu občinstvu, da je zanimanje za ta film, ki ga predvaja ZKD v kinu Matica danes ob 9.30 in 11. dopoldne izredno veliko. Mrgo vstopnic je prodanih v predprodaji,

Danes	Popoldanska predstava	Danes
Borba na nebotičniku		
ob pol 11, 3., pol 5. in 6. uri — samo štiri predstave.		
Senzacija	ZVEČER	Senzacija
Pariška podgana		
ob pol 3. in 9. uri zvečer — ne zamudite redke prilike.		
PARIZ	APAŠI	ARISTOKRACIJA
PARIZ		Kino Ideal

Za praznike v planine!

Privoščite si izlete in uživanje krasote narave s neskaljenim veseljem. Treba vam je za to Brajerjevih pristnih gojzerjev. Brez njih niste turist. — Delavnica, Breg. št. 1.

Po damska oblačila

obleke, krila, bluze vedno le k trdki BELIHAD in VELEPIČ, Mestni trg 13. Najnovejša in najcenejša zaloga.

zlasti za drugo predstavo. Zato naj občinstvo blagovoli posetiti v čim večjem številu že prvo predstavo. Film zasluži vso pozornost občinstva, ker je izredno zanimiv in poučen. Cene prostorov 2 in 4 Din.

* **Urejanje mestnih parkov in nasadov.** Te dni so začeli urejati mestne parke in nasade. Otvori se novi del tivoljskih sprehajališč v podaljšanju Knafove ulice; pri Sokolskem domu na Taboru se uredi in zasaди še ostali del parka, terase pa se posejejo s travnim semenom. Klopji in ograje v mestnih parkih se popravljajo in tako bodo nadla sprehajališča prijeten oddih v vročih poletnih dneh.

* **Udruženje Prometnikov** sklicuje svoj redni letni občni zbor za dne 13. t. m. ob 15. v salonu restavracije Miklič. — Odbor.

* **Drugi redni občni zbor »Hera«** stavbenega registrirane zadruge v Ljubljani, bo danes, ob 8.30 pop. v salonu restavracije pri »Levu« v Ljubljani, Gosposvetska cesta.

* **II. redni občni zbor Radiokluba v Ljubljani.** Radioklub Lna v torek, dne 12. t. m. ob pol 8. zvečer v klubovem lokalu na velesejnu svoj II. občni zbor. Vabimo članstvo k udeležbi.

* **Preporodašil** Danes ob 10. dop. predavanje v areni Narodnega doma. Predava načelnik kult. znanstvene sekcije o temi: »Fran Krsto Frankopan s posebnim ozirom na njegovo poezijo.« Ker je predavanje zelo zanimivo, vabim vse tovarše, da se ga številno udeležijo. — Načelnik kult.-znanst. sekcije.

* **Narodna čitalnica v Šiški** naznanja, da je dne 8. aprila umrl njen član g. Borštner Franc, posestnik v Šiški. Pogreb bo danes ob pol 16. uri izpred mrtvašnice drž. bolnice. Člani naj se pogreba polnoštevilno udeležijo. 561

* **Gremil trgovcev v Ljubljani** obvešča članstvo, da se vrši pouk na Gremiljani soli samo v ponedeljek dne 11. t. m. v torek dne 12. t. m. pa odpade pouk radi čiščenja šolskih prostorov. — Šolski odbor.

* **Slika g. Franca Šerka** iz Cerknice. Na Aleksandrovi cesti v trgovini Babka je razstavljena slika dolgoletnega župana Fr. Šerka, veleposestnika in ustanovitelja Posojilnice v Cerknici. Slika je dobro zadeta in je delo znanega portretista akad. slikarja Franja A. Sterleta.

* **Policijske prilje.** Od petka na soboto so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 2 tatvine, 1 izgred, 1 poškodba tuje lastnine, 2 prestopka nedostojnega vedenja, 1 prestopok obrtnega reda, 1 poneverba, 1 prestopok hoje po železnici, 1 priljava o izkopanem človeškem okostju, 1 poskus samomora in 8 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacija je bila izvršena 1 in sicer radi tatvine.

* **Male tatvine.** S hodnika tehnične fakultete je neznan uzmovič odnesel v petek visokošolcu Velizarju Ecmoviću rumenkast površnik z zelenorumenom karlistro podlogo. Božidarju Popoviču pa zelen površnik z rumeno podlogo. Neki stranki v Kersnikovi ulici št. 3. je ukradel v sredo neznan tat iz sobe 3 m modrega ševjota vrednega 1000 Din. Gostilničarki Jožefi Silfen pod Trnčo je nekdo odnesel iz veže prazen sod, vreden 100 Din.

* **Izkopana človeška okostja.** Na neki njivi v Zeleni jami je delavec Anton Jančič v petek popoldne izkopal dve človeški okostji. Kostji so bile zakopane v poldrugi meter globoki jami. Kakor pripovedujejo stari ljudje, je bilo na tem mestu svoječasno pokopališče.

* **Drzna tatnica.** Na Vodnikovem trgu je bila predvčerajšnjim prijeta starejša ženska Josipina B., stanujoča na Turjaškem trgu, ravno v tremotku, ko je hotela pobasati v žep štiri jajca, ki jih je ukradla iz kose kmetici Franciški Ahlin iz Dednega doma. Zasačil jo je pri tatvini tržni paznik in jo predal stražniku. Pozneje je bilo ugotovljeno, da je aretovanka zagrašila na trgu že več tatvin.

* **Tombola.** Osrednje društvo nižjih poštinskih uslužbencev, krajevna skupina v Ljubljani priredi tudi letos svojo veliko četrto dobrodelno javno tombolo in sicer z 10. glavnimi tombolami in z več manjšimi dobiki v korist onemogli bolnim članom vdo vam in sirotam. Tablice bodo prodajali vsi pismošojci in trafike od 15. t. m. dalje. Cena tablici je 2 Din. Prosimo tudi letos blagohotne naklonjenosti občinstva.

* **Black Bottom v slovenski izdaji.** Pravkar je izšel v založbi »Razgled« drugi

letošnji slager, znameniti Hendersonov »Black Bottom«. Izdaja ima slovenski tekst in zelo posrečeno naslovno stran, delo slikarja prof. Fr. Podrekarja. To posrečeno izdajo vsem ljubiteljem plesa najtopeje priporočamo. Dobi se po vseh knjigarnah in trafikah, naroča pa se pri upravi »Razgleda«, Ljubljana, Selenburgova ulica 7-II. Cena 4 dinarje.

* **Gostilničarji** se opozarjajo da trdka Br. Novaković, Ljubljana (Kolizej) razprodaja radi opustitve trgovine fina štalerska vina po Din 5.65 liter. Ne plačujte visokih cen za manj vredna vina, dokler traja ta zaloga. 569

* **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** Ponderljikova vaja mešanega zbora odpade zaradi koncerta Glasbene Maticе. Prihodnja vaja (mešani zbor) v sredo po velikonočnih praznikih. Odbor.

* **Ljubljanska župa JPS.** V sredo ob četrtn na 7. zvečer važna odborova seja v Glasbeni Matici. Hubad, starešina.

* **Opozorjamo** na današnji oglas trdke Peter Kozina & Co. 573

* **Cvetličarna Nizza**, posestnica P. Hvala v Ljubljani se je preselila iz Prešernove ul. št. 9. na Dunajsko cesto poleg slaščičarne Novotny ter se priporoča cenjenemu občinstvu za nadaljno naklonjenost tudi v novih lokalih. 554

* **Velika izbira modernih bluz, nogavic, rokavic** ter perila za dame in gospode se dobi po nizkih cenah v trgovini A. Žibert, Kongresni trg. 556

* **Otvoritev velikega modernega hotela na Aleksandrovi cesti.** Hotel bo urejen po najmodernejšem sistemu: lift, radio, avto, kopališče, zimski in letni vrt sprejemna dvorana itd. Kakor se nam poroča, se bo imenoval k »Amorčku«. Otvoritev pravočasno naznanimo. 560

* **Tombola Društva Skrb za mladino** se prelazi vsled nestalnega vremena na belo nedeljo. 565

* **Zlasti nogavica za Din 38** Van vsled Vaše zadovoljstvo zasigura vesele prihuje. Modna trgovina H. Kenda. 564

* **Sedaj je čas vrtnic in trajnic** — glej male oglase Šimenc, Gradišče. 562

* **Mestna zastavljavnica** naznanja, da se vrši tomesčna dražba v avg. 1926. zastavljenih predmetov v četrtek 14. t. m. ob 15. uri v uradnih prostorih v Prečni ulici.

* **Oljkin dan Rdečega križa na Viču.** V slučaju legeva vremena priredi podružnica Rdečega križa danes cvetno nedeljo od 10.—12. ure promenadni koncert pred solo ter se bodo ob tej priliki prodajale oljke vejičve v prid Rdečega križa.

* **Tovarna Jos. Relch** naznanja občinstvu, da plisira v najmodernejših vzorcih tdkom 24 ur. Obenem se priporoča za kemično čiščenje oblek, kakor tudi za barvanje v različnih barvah. Vsako delo izvrši z največjo vestnostjo in v najkrajšem času, na željo tudi v 24 urah. 525

Svileni klobuki od 100-145 D Slamniki od 80-125 D

Stemberger-Rei, Dunajska c. 9.

* **Kravate, ovratnike, šifon in razno** belo blago po solidnih cenah pri Francu Pavlinu, Gradišče 3. 519

* **Obleke, plašč, bluze ter vse za izdelavo istih najnovejše, kar prinese moda, prvovrstne kvalitete, najmodernejšje barve.** P. Magdič, Ljubljana. — Najcenejše, je dobro blago! 122

* **Razglednice, umetniške, v eno in večbarvnem tisku, nudi po reklamni ceni** dokler traja zaloga po Din 25 in 30 za 100 komadov trdka M. Tičar, Ljubljana. 130

* **Volno, bombaž za strojno pletenje** in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4. 93

* **Vrtnice, nizke, visokostebelne, vrtnice plezalk, prtilkave marelje, črečje, višnje, divjo trto, lepotično grmičevje.** Pliher za živo mejo, razne trajnice, nudim občinstvu v mestu in na deželi. Sprejemam napravo in negovanje vrtov. Anton Ferant trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg št. 3. 72

Prvič v Ljubljani!

PASIJON

Jesusovo rojstvo, življenje, čudeži, trpljenje, smrt in vnebohod. Devica Marija, sv. Jožef, sv. Trije kralji, Poncij Pilat, apostoli itd. — Veliki francoski film v naravnih barvah. — Ne zamenjati s že predvajanimi filmi podobne vsebine. — Ta vefilm se predvaja v ponedeljek in torek (11. in 12.) ob 2. in 3. po znižanih cenah. — Cene sedežev samo Din 4.— in 6.—.

Elitni Kino Matica. Tel. 2124.

Čitajte družinski list

„Domači prijatelj“

Posamezna številka stane 2.— Din. — Naslov upravitelja: Sv. Petra cesta 24.

Iz Maribora

a— Za nedeljeno uradovanje na magistratu. Društvo magistratnih uslužbenec je vložilo na občinski svet prošnjo za uvedbo nedeljenih ur čez poletje od 8. do 14. ure, medtem ko so sedaj uradne ure dopoldne in tudi popoldne s ločenim odmorom od 12. do 14. ure.

a— Tujsko-prometna zveza za mariborsko oblast. S 1. aprilom je Tujsko-prometna zveza za mariborsko oblast otvorila svojo prometno pisarno v Mariboru, Aleksandrova cesta 36, poleg hotela Meran pred glavnim kolodvorom.

a— Zasebni nameščenci so imeli ta teden pri »Zamorcu« občni zbor mariborske podružnice Saveza privatnih nameščenec Jugoslavije, na katerem je predvsem poročal predsednik g. Petecan o delovanju podružnice v minulemu letu, pri katerem pa nastavljeni klub gospodarski krizi in veliki brezposelnosti niso pokazali ravno veliko zanimanja za svojo organizacijo. Podružnica je priredila preteklo leto 6 članskih shodov in 2 večja protestna shoda ter predavanja. Blagajniško poročilo je podal g. Pelikan, nakar je poročal g. Petecan o nalogah podružnice ter sedanjem položaju nameščenec. Nato so sprejeli resolucijo, s katero protestirajo proti novim davčnim obremenitvam privatnih nameščenec, ki jih je naložila sedanja klerikalna vlada s finančnim zakonom za leto 1927-28. Zahtevali so tudi podaljšanje zaščite stanovanjskih najemnikov vsaj do leta 1930. In zakonito uvedbo 8-urnega delovnega dneva. Novi odbor je sledeči: Petecan Josip, Kelbič Ivan, Vrlik Ivan, Wegesser A. Krivec Slavka, Pelikan Hubert, Kager Fr. in Kraut Stefan.

a— Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru ima dne 24. aprila ob 9. uri dopoldne v mestni posvetovalnici svoj občni zbor s dnevnim redom, ki je bil že razposlan zadnjem. Občni zbor »Samopomočje« pa bo istotam ob 14. uri.

a— Prva predstava Dramatičnega društva bo v ponedeljek 11. t. m. v Narodnem gledališču. Uprizori se Halbejeva »Mladost«. Je to prvi znak društvenega delovanja, ki se bo nadaljevalo, ako se bo pokazalo dovolj zanimanja. Ne konkurenca gledališču, kakor nekateri mislijo, temveč sistematična vzgoja dobrih diletantov je namen Dramatičnega društva.

a— »Napredka« v Mariboru priredi v ponedeljek, 11. aprila ob 2. uri IV. akademijo v mali dvorani Narodnega doma. Na sporedu so poveske in vijolične solo točke, recitacije in deklaracije; najlepše točke bo gotovo izvajal dijaški orkester »Napredka« ki ima tudi popoln jazz-band.

Iz Celja

e— Vodnikova družba v Celju šteje letos ob zaključku nabiranja članarine in ustanovnine nad 350 članov naprimer 469 v pretečenem letu. Ako bi bil kdo zamudil poravnati članarino ali pa pristopiti kot novi član, lahko stori to še prihodnje dni. Izgleda da bo število članstva še precej naraslo. Zahvala za tako lep kulturni uspeh gre predvsem vestnim in poštenim članom, ki so pripravljeni na vsaki rok prispevati k razvoju društva. Priporočamo občinstvu, da pridno prebega po kartah in podpre na ta način nabredne med bežnimi sloji.

e— Tombola vojnih invalidov. Udrutenje vojnih invalidov, podružnica Celje, priredi v sredi meseca maja veliko tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za podporo vojnih vdov, sirot in invalidov. Karte so v prodaji v vseh celjskih trafikah, prodajali jih pa bodo tudi posamezni invalidi. Priporočamo občinstvu, da pridno prebega po kartah in podpre na ta način nabredne med bežnimi sloji.

e— Tatvina kolesa. V Celju se je pojavil premeten tat koles, katerega ni bilo dosedaj mogoče prijeti. Se ni dolgo, kar je bilo ukradeno kolo posestniku Uršiču na Bregu a že se je dogodil drug slučaj. V petek 7. t. m. je ukradel neznan tat kolo izpred trgovine Kramar & Prica Francet Einsiedler iz Trnovca, med tem ko je za kratke čas stopil v trgovino. Kolo je bilo znamke »Puch« in črnoleskano; oba držala sta bila pol črna pol bela in na zadnjem delu za sedalom je bila naprava za prtljago. Na kolesu je bila električna dinamno-svetilka. Opozorjamo kolesarje, da naj pazijo na svoja kolesa in pomagajo k izsleditvi uzmovila.

L. PUTAN, Celje. Specialna trgovina za rokavice, nogavice, kravate, ovrtnike.

e— Iz policijske kronike. Prijavljena je bila izguba črne lakirane ročne torbice, v kateri sta bili dve železniški legitimaciji na imeni Angela in Emilija Zemlja. — Najdena je bila srebrna ženska ura. Prijavljeno so bili sledeči prestopki: 1 tatvina, 1 gošnja in 1 prestopki železniških predpisov.

Privatna klinika dr. M. MIHICH-a FIUME-ABSAZIA

Piazza Regina Elena 1.

Telef. Interurban 11-78.

za bolezni:

grla, ušes, nosa in gornjega dušnika.

Mnogoletni operateur in demonstrator na vseučiliški dunajski kliniki gg. profesorja dr. M. HAJEK-a in dr. H. v. NEUMANN-a.

Fonetični laboratorij za pevce in za vse vrste govora itd.

Klinika je urejena po najmodernejšem sistemu s prvim in drugim razredom. Topla in hladna voda v vseh sobah, centralna kurjava. Nega bolnikov je poverjena č. milosrdnim sestram reda sv. Vincenca.

Točna pojasnila daje

DIREKCIJA.

Sport

III. kolo nogometnega prvenstva v Ljubljani

Na igrišču SK Ilirije se absolvira danes III. kolo prvenstva ljubljanskih klubov prvega razreda. Ob 14.30 nastopita Hermes in Primorje, ob 16. uri Jadran in Ilirija. LNP je moral v zadnjem hipu prenesti današnji tekmi na prostor SK Ilirije, ker mu je bilo prvotno določeno igrišče ASK Primorja odpovedano. Iz istega razloga je LNP tudi odgodil prvenstveno tekmo rezervnih moštev Hermes : Primorje.

Ostro borbo za točke je pričakovati danes zlasti v srečanju med Hermesom in Primorjem. Hermes je preteklo nedeljo proti Slovanu sicer zatejil na celi črti, toda vseeno je treba videti v njem moštvo, ki proti Primorju ne nastopi brez izglednih šans. Po dobrem vtisu, ki ga je napravilo Primorje preteklo nedeljo, bi bilo sicer računati na tesno zmago Primorja. Jeseni je zmagal Hermes s 3 : 2. — Ilirija sreča v Jadranu za sedaj še jako neznanljivo moštvo. Jadran v dobri formi je seveda tudi za Ilirijo resen protivnik, jeseni je n. pr. dosegel neodločen izid 3 : 3.

Službene objave LNP. Danes, v nedeljo točno ob 11. uri važna kratka seja poslovnega odbora v »Kavarni »Evropa«. Člane posl. odbora se prosi polnoštevilne udeležbe. — Današnji prvenstveni tekmi Hermes : Primorje in Jadran : Ilirija se prenestita na igrišče SK Ilirije, ker je uprava igrišča SK Primorje svoj prostor odpovedala. Prvenstvena tekma rezervnih moštev Hermes : Primorje se odgodi na kasnejši čas. Sicer ostanejo glede današnjih tekem v veljavi vsi sklepi, objavljeni v »Jutru« z dne 8. t. m. — V službenih objavah z dne 8. t. m. je pomotoma izostalo citiranje igr. Opravi Leopolda za SK Celje s pravom nastopa dne 15. t. m. — LNP.

2SK Hermes. Za prv. tekmo proti Primorju naj bodo točno ob 13.30 sledeči igralci v lokalni: Burja, Sernec, Pleš, Marinko, Josih, Batič, Kos, Svetic, Zalokar, Klančnik, Draksler, rezerve: Novak, Bonel Fr., Černe. V slučaju levega vremena naj bodo ob 9.30 sledeči igralci rezerve v lokalni: Fugina, Habicht, Prešern, Krasovec, Zore, Corman, Nadižar, Skrajner, Okorn, Ložar I. in II. Popoldne imajo sledeči reditelji službo: Bonel Jos., Erlich, Kmet. — Po močnik načelnika.

ASK Primorje, nogom. sekcija. Danes, v nedeljo, imajo biti ob vsakem vremenu sledeči igralci ob 13. (1. uri popoldne) v gar derobi na našem igrišču: Erman I. in II., Slamič, Pečnik, Jančigaj, Sočan, Vindiš, Jug I., Čamernik, Privšek, Čebolin, Uršič, Dramičanin, Birs in Korč. Opremo prinesli s seboj, enako potne liste, kdor ga ima, kot reditelji so določeni: Pišek, Čuk, Lazar. — Načelnik.

SK Ilirija (damska sekcija). Danes ob 11. na igrišču Atene po podsvazu določena trening-tekma A in B tima. Naročam sledečim igralkam, ki so bile določene po podsvazu, da se ob pol 11. uri sigurno in točno zglase s potrebno opremo na igrišču Atene: Jermol I. in II., Brodar, Vider, Tratnik, Privšek, Bernik, Zupančič, Černe in Koch II. Vse, ki nimajo opreme doma, naj dvignejo isto ob 10. v garderobi na našem igrišču. Opozorjam vse navedene, da uvede podsvaz proti vsem, ki se ne zglase, najstrožje disciplinsko postopanje. Razpored treningov za prihodnji teden je sledeči: Ponedeljek, torek in sredo za vse zgoraj navedene. V četrtek za vse ostale. — ASK Primorje, lahkoatletična sekcija.

V ponedeljek, 11. t. m. točno ob 18.30 uri v Narodni kavarni obvezen sestanek, katerega naj se udeležijo sledeči atleti in sekcijki funkcionarji: De Reggi, Persche, Cimperman M., Korčec, Medica, Adamič, Štrupica, Sikosek, Zimerman, Trost K., Malnarič, Lusehan, Sketelj, Zorja, Močan, Cor

radini, Gläser, Omladič, Pinterič, Perko, Bezjak, Zelenik, Magister, Vukmanovič, Slapničar, Janovsky, Čamernik, Puc B., Arhar, Podobnik, Slamič H., Jančigaj, Trpin, Petkovšek, Kramarič, Smerke, Kandus, ing. Umek, Zrimšek, Rovar, Karadžole, Bervar, Sanein D., Gregorič, Vindiš, Letnar, Sanein S., Sakšida, Vondina in Podgornik; isto velja za sledeče atletinje: Kump, Prevec, Kršč, Santel D. in V. Gregorin, Zore A. in Z. Maguš, Jerina I. in II., Sever, Tratar, Kačič L., Kaiser M., Oman, Dovan, Ahčin in Engelman. Sestanka naj se udeležijo še sledeči gg. Sanein I., Slamič L., ravnatelj Setina in Cek.

ASK Primorje, cent. odbor. Medklubske kolesarske dirke na dirkališču, razpisane za 24. aprila t. l. se morajo vsled nastalih ovir preložiti na poznejši čas. Po novni datum, ko se bodo vršile dirke se pravočasno objavi.

Včerajšnje tekme doma in v tujini. Včeraj v soboto je v Beogradu zmagala Jugoslavija nad dunajskim BAC z 2 : 1 (2 : 0). Juniorji Vienne so v Zagrebu odnesli ne preveč zaslužno zmago 1 : 0 (0 : 0) nad juniorji Gradjanskega. Na Dunaju je Rapid premagal Moravsko Slavijo s 6 : 5 (3 : 1), Sportklub pa FAC s 5 : 2 (2 : 0).

Jugoslavija : Madžarska. JNS je v petek zvečer dobil od BLP obvestilo, da bo Jovanović vendarle odpotoval v Budimpešto, kamor bi dospel v nedeljo jutraj. Tekmo med našo in madžarsko reprezentanco bo sodil dunajski sodnik Retschury. Tekmo med avstrijsko in prvo garnituro madžarske reprezentance, ki se vrši tudi danes na Dunaju, bo sodil praški sodnik Cejnar.

Izjava

Obžalujem, da sem gosp. Franca Stepišnika dne 3. februarja 1927 v Zagorju v Sokolskem domu žahl.

Franjo Kovač.

Izjava

Podpisana Mihael in Marija Podgoršek objavljata, da nista plačnika za dolgeve, katere bi napravil najin sin Ivan Vobid. Sv. Anton v Slov. Goricah.

568

Mihael in Marija Podgoršek.

raskrčevalno sredstvo

PRODAJA.

V konkurznem skladu družbe z o. z. „Jadran“ se vrši v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 6. na dvorišču v poslovnih prostorih od srede 13. aprila 1927 dalje, vsaki dan od 2-6. ure prodaja raznega blaga (zlasti špecerijskega) po ugodnih cenah.

DR. JOS. C. OBLAK

odvetnik kot u. r. konkur. sklade.

Velika tekma

ČOKOLADE NESTLE

Nagrade:

srebrne švicarske ure za dame in gospode, fotografski aparati, švicarski gramofoni

Oglejte si plakat „Nestle“ pri svojem dobavitelju

Dopisi

SKOFJA LOKA. V začetku maja se bo vršil v Skofji Loki krojaški moški in damski prikrejvalni tečaj, ki ga priredi krojaška obrtna zadruga v Skofji Loki s pomočjo »Zavoda za pospeševanje obrti«, v Ljubljani pod vodstvom strokovnega učitelja gosp. Alojzja Knaflja. Krojači in šivilje se vabijo, da se priklase najkasneje do 15. aprila pri gosp. Janju Hafnerju, načelniku krojaške zadruge v Skofji Loki. Celotni stroški za tečaj znašajo 125 Din. Na kasnejše prijave se zadruga ne bo mogla ozirati.

BLVD. V nedeljo 3. aprila je gostovala dramska sekcija naprednega akademskega društva »Jadran« z igrjo »Pobušenje v dolini šentflorjanski«. Režija igra, kakor izvedba težkih ulog, je bila zelo dobra, kar je kazalo burno odobravanje občinstva. Zelo je dopadla uloga učitelja Švilgiga, katero je izvedel gosp. Slamič, Jacinta gđ. Arte Jana in zlodej gosp. Franja Petreta. Tudi vse druge ženske in moške uloge so bile zelo dobro zasedene. Obeta se nam za mesec maj igra »Črna kri«, v domači zasedbi in režiji, ter gostovanje ljubljanske drame s prireditelji dramatičnega tečaja.

JESENICE. Občni zbor podružnice CMD na Jesenicah se je vršil v sredo 30. marca v risalnici tukajšnje osnovne šole. Predsednik dr. Fr. Kogoj je podal v kratkih obrih pomen društva v sedanosti. — Minuli so sicer časi robstva, toda bratje naši, most, ki si ga je tiran gradil v srce naše domovine, — ti so še potrebni pomoči, da se popolnoma iztrgamo iz rojstva tisočletnega našega sovraga. Pomagajmo jim in vodimo jih, da se tudi oni okrepi in nam potem pomagajo pri ogromnem delu osvoboditve vseh naših bratov, ki ježijo še danes v robstu. V glavnem se je koncentriralo vse društveno delo na pridobivanje novih članov, kojih število se naraslo v tem posloju. Letu od 88 na 118. Nato so sledile volitve novega odbora, ki je ostal razun par izprememb neizpremenjen. Pri služajnostih se je oglašil k besedi gosp. Leo Pibrovce, ki je poročal o novih načelih germanizatorjev, ki so zamenjali v svojem protiranju orožje sile z orožjem dela in prijateljstva. Brendvomno je to orožje nevarnejše, treba bo sedaj še večje skrbi in budnosti. S pozivom na nadaljno intenzivno delo je zaključil gosp. predsednik občni zbor.

JESENICE. Društvo »Prosvetni dom« so naklonili v času od zadnjega izkaza do 31. marca: Smaidek Franc 1200 Din, Rožič Leopold 750 Din, Čop Srečko 300 Din, Črnko Viktor 200 Din, Hlebanja Franc in Mija Črnkova po 100 Din, Rožič Jože ml. 75 Din, Sokolsko društvo Jesenice šteti donos koncerta 19. marca t. l. 718.70 Din, v nabiralnikih se je nabralo: v kolodvorski restavraciji 274 Din, v kavarni g. Čopove 236 Din, vsa skupaj 4953.70 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala!

MALA NEDELJA. Narodno kulturno društvo uprizori Pinčarjevo narodno igrjo »Divji lovec«, neprekinjeno v nedeljo 8. maja. Uprizoritev bo združena z veliko majniško veselico. Sosedna društva naj se blagovolijo ozirati na to prireditelje. Vselej večjih priprav se morala tombola v prid »Društvenega doma« preložiti na jesen in se bo vršila na angeljako nedeljo. »Društveni dom« je obremenjen z večjim posojilom ter še nujno potreben izpopolnitve. Vselej tega društvo upravičeno upa in pričakuje vsestranske podpore.

Ustanovitev JČLige v Ptuj se včeraj ni vršila, ampak je bil ustanovni občni zbor odložen iz tehničnih ozirav na poznejši čas.

LOKOMOBILE

MOTORJI

JARMENIKI

DIESELOVI in na sesani

plin

PINI & KAY

kompletne žage

Povoljni plačilni pogoji

177

Braća Fischer d.

Zagreb. Pantovčak 1b.

FRANC FUJAN

krovstvo in saloga

Ljubljana-Galljeva 9.

106

Delovanje soli sv. Roka za kopeli nog

Raztopimo li manjšo količino soli Sv. Roka za noge v topli vodi, dobimo vodo, nasičeno z oksigenom, ki izredno ublažujoče deluje na bolno nogo ter ustavlja boli, povzročene s pritiskom čevljev. Leči tudi najtrudovratnejše ozeblinice ter trganje, povzročeno z ozeblino ter vsako rano na nogi. Po daljšem mehčanju vstanejo kurje oči in trda koža tako mehka, da se morejo odstraniti brez noža in britve. Docela je sigurno, da sol sv. Roka tudi nazapuščene noge popolnoma v red postavlja. Tesni, čisti novi čevlji, postanejo tako udobni, kakor da ste jih več let nosili. Morete hoditi kolikor Vas je volja, morete cele ure stati na enem mestu, ne da občutite tudi najmanjšo bol ali utrujenost. Veliki zavitek soli sv. Roka za kopeli nog stane Din 16.— Dobiva se v vsaki lekarni. — Ako ga tam ne dobite, obrnite se na:

Nada Drogerija

Kalar i Gabrić

Subotica, Strossmayerova ulica 2.

Izviran samo v zelenem zavoju.

EKNOMA

oskrbnika in šafarja

pridna, zanesljiva in energična, popolnoma izveščena v vinogradarstvu, se iščeta za takojšnji ali tudi poznejši vstop. Ponudbe pod »Stalna služba«: 10 na upravo »Jutra«

DEŠIJENOV SIRUP

(Syr. Deschien, Paris) se v vseh kulturnih državah sveta z najboljšim uspehom uporablja kot

krepljeno sredstvo,

zlasti pa učinkuje Dešijenov sirup najbolje pri: nevrosteniji, nervozni, splošni oslabelosti, seksualni nevrosteniji, rekonvalescenci itd. Dešijenov sirup proizvaja: Dr. Deschien, Paris. Zaloga za detaljiste: »SALUS« d. d. Generalni depot za Ljubljano: Lekarna Mr. BAHOVEC, Kongresni trg, za Celje: Lekarna »Pri Mariji Pomagaj«, za Maribor: »Salus« d. d. in lekarna »Pri Orliu«.

Hočete imeti dobro kolo?

Kupite si prvovrstno francosko znamko

„AIGLON“

Močno cestno kolo 1650 Din
Lukuzno cestno kolo 1800 Din
Sportno cestno kolo 2000 Din
Dirkal „Tour de France“ kolo 2200 Din
Zensko kolo 1950 Din
Jako lahki tek, čvrsto in solidno izdelano. — — — — — Za vsako kolo jamstvo.

VIKTOR BOHINEC,

LJUBLJANA, Dunajska cesta 21.

Za potovalno sezono

priporoča kovčke, kasete, torbe, nahrbtnike itd. v veliki izbiri, vseh vrst in tudi v vseh cenah

IVAN KRAVOS, Maribor.

Specijalni kovčki in torbice za potnike in vzorce se izgotove v lastni torbarski delavnici na Slomškovem trgu št. 6

Podružnica velebanke išče za takojšnji nastop

mladega uradnika

z znanjem srbo-hrvatskega, nemškega in francoskega jezika in strojepisja. — Relektanti, kateri razen navedenih jezikov obvladajo tudi italijansko in kateri so večji v deviznem poslovanju, imajo prednost. — Oferte nujno predložiti s prepisi sprave na upravo lista pod šifro »Aiglon 90«. 4672a

Pozor!

NOVE SVILENE KLOBUKE in SLAMNIKE

po najnižjih cenah, vseh vrst preoblikovanje moških in ženskih klobukov v lastni delavnici — priporoča

Marija Jeglič, A. Janežič nasl. Šubelj,

modistinja, slamn karstvo in klobučarstvo

LJUBLJANA, Slomškova ul. 27. LJUBLJANA Slomškova ul. 27

Po znižani ceni.

Dvokoles, motorji, vakuumni otokski vozički, namizni bili in pavmentika. Poseben oddelček za popolno popravilo, enajliranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, divalnih strojev itd. Prodaja na obroke. — Ceniti franke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov,

Ljubljana, Karlovaška cesta št. 4.

Iz življenja in sveta

Vnukinja pisatelja Tolstega — filmska igralka

V Pragi že deli časa živi vnukinja velikega ruskega pisatelja Leva Tolstega. Njen oče Ilja Tolstoj se nahaja v Ameriki, kjer je nedavno režiral »Vstajenje« po romanu svojega očeta. Vnukinja Tolstega je sicer grofica, a socialne razmere so jo prisilile, da je živela od obrti, in sicer od frizerstva. Otvorila je v Pragi frizerski salon za dame in je dobro služila.

Podoba je pa, da se je frizerskega poklica sčasoma naveličala. Pred kratkim je prišlo iz Los Angelesa obvestilo, ki sporoča Veri Tolstoj, da je sprejela neka filmska družba v Los Angelesu njeno ponudbo za nastopanje v filmu. Igralka, dosedanja lastnica frizerskega salona, dobi tisoč dolarjev mesečne plače in bo nastopila večinoma v delih svojega deda. Odpotovati mora najkasneje meseca junija. Pravi, da bo prav rada dala slovo frizerskemu salonu in zamenjala ročno delo za duševnim, ker ji je ta poklic bližji in tudi več nese. Vera Tolsta je stara 24 let in živi ločena od svojega prvega moža.

Anekdota o Beethovnovem rojstvu

Letos ko praznujemo 100. letnico Beethovne smrti, se kolportira tudi naslednja anekdota o Beethovnovem rojstvu.

Leta 1770., teden dni pred Božičem, je žena tenorista Janeza van Beethovna porodila sina. Prijateljice in sosedice so prišle gledat, kakšno čudo je prišlo na svet. Ko so stale v krogu ob postelji, je priletela ptica na okno, potrkala na šipo in čakala, da so ji odprli in jo spustili v sobo.

Bil je rumenkajuni kos, ves premrl od mraza, ki se je začel čisto podomače sprehajati po toplem stanovanju. Očividno ga je toplota tako prevzela, da ga ni prav nič plašila navzočnost ljudi. Kakor da ga je kdo poslal, je sedel v posteljnjak in začel žvižgati svoje polne melodije. Začudene so strmele

ženske v ptica, dokler se ni eni izmed njih razvezal jezik, nakar je znila: »Kakor smatramo mi petje tega ptica sredi zime za pravo čudo, tako se bo tudi ta otrok povzpela nad druge ljudi, ki ga bodo smatrali za človeško čudo.« Sosedice so se stari ženi smejale, toda zgodilo se je vendarle, kakor je bilo prorokovano.

Pivnik za tisoč funtov

Neki pariški antikvarijat napoveduje dražbo zgodovinskih avtogramov, ki se nanašajo na svetovno vojno. Med temi listinami, ki nosijo podpise historičnih osebnosti, se nahaja tudi pivnik, s katerim so posušili podpise Erzbergerja, maršala Focha in angleškega admirala Womissa.

Pivnik je ležal usodepolnega 11. novembra 1918. v salonskem vozu francoskega maršala Focha v gozdu pri Compiègneu, kjer je bilo podpisano premirje. Za ta zgodovinski košček pivnika zahteva sedaj pariški starinar 1000 funtov šterlingov. In se seveda trdno nadeja, da se bo našel ta ali oni, ki bo za pivnik ponudil še več.

Grafologija v teoriji in praksi

G. de Raugemond, urednik francoske revije »Mercure de France«, je znan francoski grafolog in ga cenijo tudi v tujini. V Bukarešti je imel nedavno več zanimivih predavanj o tem predmetu. Razlagal je, da izraža vsak narod in tudi vsak posameznik svoje posebne lastnosti v pisavi in te lastnosti se dajo psihološki objasniti.

Stari narodi so pisali z desne proti levi, kar priča o njihovem egoizmu. Temperamentni narodi, med njimi na primer Grki, pa so obrnili način pisanja, pri čemer so posnemali Fenicjane.

V novejšem času pomaga grafologija pojasniti marsikakega zagonetko, ki je ne more raztolmačiti noben drug pripomoček. Veliki ljudje upoštevajo navadno tudi grafologijo. Poincaré n. pr. je odličen grafolog in odbira svoje sotrudni-

ke šestokrat na podlagi predloženega mu pisanja. V Franciji, pa tudi na Nemškem, obstajajo velike tvrdke, katere presojajo ponudbe ljudi, ki prosijo za službo, po predloženi pisavi. Grafologija je prišla na vidno mesto celo v medicini. V Parizu se bavi z grafologijo že cela vrsta zdravnikov, ki v posameznih primerih določajo diagnozo bolezni na podlagi načina pisanja svojih pacientov.

Mis Daniels,

angleška bolničarka, ki je lanskega oktobra nenadoma izginila in koje truplo so šele dni našli v bližini Boulogna pri Parizu. — Morila do danes še niso izsledili in je preiskava zbog pomanjkanja slehernih indicij zelo otežena. Londonska policija, ki so jo Francozi pozvali na pomoč, sumi, da je imela mis Daniels sestanek z nekim moškim, s katerim je prebila noč od 7. na 8. oktobra.

Štirje glavni tipi žensk

Moderna biologija, ki tolmači vse pojave na podlagi telesnega ustroja človeka, je začela zadnje čase proučevati tudi ženski temperament. Biolog Mathes je izbral iz kopice prehodnih in mešanih form štiri glavne ženske tipe.

Prvi tip je piknik, ki označuje čvrsto žensko najčistejše kulture, srednjevelikega stasa, oblo, lepo, dražestno in dovolj vročevrtno, ki pa ima poleg navedenih lastnosti še ta svojstva, da je harmonična in nekomplirana. Tej vrsti žensk ne ustvarjata težav ne ljubezen, ne zakon. Materinstvo ji je poklic. Ženska tega tipa ljubi lepoto in skrbi za hišo. Ima tudi družabne talente, a ji manjka velika linija in veliki stil.

Temu tipu nasprotna je ženska, katere zunanost in notranost ni čisto ženska, marveč je pomešana z moškimi črtami. To je tako zvani interseksualni tip. Ženska te vrste je vedno problematična. Interesantna je, se lepo oblači, ima smisel za okus in refinement, pametna je, duhovita, mnogostranska, privlačna za moške, polna mikavnosti — toda hkrati zna biti neprijetna. Ljubezen, gospodinjstvo in zakon so zanjo čestokrat katastrofalnega pomena. Od okolice, v kateri živi, zavis, ali se njen značaj izprevrže, tako da postane v izvestnih primerih umetnica, pustolovka, boriteljica za ženske pravice ali celo kokota. Vsekakor pa je njeno življenje vedno zelo burno.

Ce je interseksualni tip žene v življenjskih pojavih negativen, če se mesto krepkih potez pojavijo slabe črte, dobimo tip astenične žene. To je slabotna,

Anglež in Čeh

bi strmela, če bi vedela, da kupujemo češko in angleško blago pri tvrdki — DRAGO SCHWAB v Ljubljani za isto ceno, kakor v njih domovini. Najboljše blagove se tu kupi najceneje.

Krasno! Popolnoma novo! Senzacionalno! Ljubavno!

Večni plamen ljubavi

Prekрасno filmsko delo o ljubavi in zvestobi žene... — V glavni vloga znana krasotica Norma Talmadge. — Režija: ERNEST LUBITSCH. — Pri vseh predstavah krasna godba našega priznanega prvotnega umetniškega orkestra! — Predstave danes ob: 3., pol 5., 6., pol 8., 9. — Preskrbite si pravočasno vstopnice!

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 2124.

nežna, majhna ženica, ki navidez dolgo ohrani svojo mladost, ki pa jo en sam udarec usode preko noči postara za leta. Ženske te vrste so vedno trudne, tožijo o boleznih, hodijo od zdravnika do zdravnika, a nimajo prav za prav nobene bolezni. Kakor se ženskam prvega tipa ne ljubezen, ne zakon, ne gospodinjstvo ne zgosti do katastrofalnih peripetij, tako postanejo baš te stvari pri asteničnih ženskah lahko usodepolne. Ženske te vrste čestokrat niso dorastle svoji nalogi.

Četrto kategorijo tvori hipoplastični tip, katerega odlikuje nekakšna večna infantilnost. Te vrste ženske prav za prav nikoli ne dozori in je telesno in duševno dekliska. S telesnim zdravjem se družijo pri tej vrsti žensk običajno duševna odpornost. Te ženske ne spoznajo nikoli smisla ljubezni in zakona, njihovi odnosi napram možu so neka-ko otroški in njihov zakon prav za prav ni nikak zakon.

Vse te tipe so predstavljali mnogi slikarji v svojih slikah, pisatelji v romanih in dramatik v dramah. Klinična znanost jih je šele grupirala, da nam je njihovo proučevanje dostopnejše.

Zanimiva anketa nemškega založnika

Nemški založnik Evgen Dietrich iz Jene se je domislil, da bi dognal nagibe, ki vplivajo na kupce, da se pri nakupu knjig odločijo za to ali ono literarno delo. V ta namen je priložil sleherni knjigi, ki jo je prodal, dopisnico, na kateri je prosil čitatelja, naj mu navede motiv, ki ga je pripravil do nakupa knjige, izpolnjeno dopisnico pa naj potem pošlje nazaj na njegov naslov.

Uspeh te ankete je bil naslednji: 18.1 odst. kupcev je knjigo kupilo, ker so jo priporočili literarni kritiki revij; 14.2 odst. so se odločili za nakup na nasvet svojih prijateljev; 13.8 odst. je poznalo že prejšnja dela istega avtorja, pa jih je zanimala njegova najnovejša knjiga. Prospekti so vplivali na 9.8 odst. čitateljev, izložbe knjigarn pa na 8.6 odst. Katalogi imajo na vesti 6.7 odst. kupcev, in priporočila knjigarjev 5.2 odst.

Ostali čitatelji so si knjigo nabavili v svrhu specialnega študija; teh je 4.7 odst. Inserati v listih in časopisih so vplivali na 4.8 odst., članki v listih na

Zdravnik in medicina v karikaturi

Zgoraj na levi: Sarlatan (po sliki iz 17. stoletja); na desni: Osel-zdravnik (Francesco de Goya, 1798). Spodaj: Prizor iz obligatnega cepljenja (angleška karikatura iz l. 1802).

A. P. Čehov:

Kameleon

Čez trg stopa policijski nadzornik Očumelov v novi suknji, s culo v roki. Za njim koraka rdečelasi redar s sitom, do vrha polnim konfisciranega agrasa. Vse okrog je tiho... Na trgu ni žive duše... Odprti trgi in gostilne žalostno gledajo v božji svet, kakor lačna usta; v bližini pa ni videti niti beračev.

— Kaj, ti si me ugriznil, prokleti! — začne nenadoma Očumelov. — Hlapci, držite ga! Danes ni dovoljeno gristi! Drži! A... a!

Čuje so sopihanje psa. Očumelov se ozre v to stran in vidi: iz lesnega skladišča kupca Pičugina beži pes, skakač po treh nogah. Za njim teče človek v trdi platneni srcaji in z odprtim telovnikom. Beži za njim, s telesom nagnjenim naprej, pada na zemljo in končno zagradi psa za zadnji nogi. Čuje se bevskanje psa in krič: »Drži!«

Iz trgovin se pojavijo zaspana lica in kmalu se zbere pred lesnim skladiščem množica, kakor da je zrasla iz zemlje.

— Tu je nered, vaše blagorodje! — reče redar.

Očumelov napravi obrat na levo in krene k ljudem.

Blizu vrat skladišča vidi, da stoji zgoraj opisan človek z odprtim telovnikom ter dviga desnico kvišku in kaže množici okrvavljeni prst.

Na njegovem poljpanem obrazu se zdi zapisano: »Nekaj pa dobim od tebe, prokleti pes!« in sam prst in pogled njegov sta kakor znamenje. V tem človeku spozna Očumelov draguljarja Hrjukina.

Sredi množice pa čepi na zemlji z razkoračenimi nogami, tresoč se po vsem telesu, sam krivec škandala — bebo ščene, hrt s konicasto glavo in rumenimi pegami na hrbtu.

V njegovih solzavih očeh se izražata žalost in strah.

— Kaj se godi? vpraša Očumelov, pristopivši k množici. — Zakaj to? Zakaj držiš prst? Kdo je kričal?

— Grem, vaše blagorodje, mirno grem... začne Hrjukin, kašlja v pest; z Mitrijem Mitričkim grem kupovat drva, pa me ta podlež nenadoma ugrizne v prst. Oprostite mi, jaz sem človek, ki dela in moje delo je fino. Zato naj mi plačajo, s tem prstom morda ves teden ne bom gibal... Tega, vaše blagorodje, ni v zakonu, da bi moral trpeti od živali... Ako bo sleherni

žival grizla, potem je bolje ne živeti na svetu...

— Hm!... Dobro... — govori strogo Očumelov ter kašlja in dviga obrvi. — Dobro... Čigav je ta pes? Tega pa ne pustim kar tako! Naučim vas spuščati pse! Treba je paziti na one gospode, ki ne upoštevajo policijskih predpisov! Ko bo podlež kaznovan, si bo dobro zapomnil, kaj se pravi spuščati pse in druge živali! Pokažem mu vražjo mater, Eldirin. — reče nadzornik policajcu, — poizvedi, čigav je ta pes, in napiši protokol. Psa je treba ugonobiti. Neutegoma! Gotovo je stekel... Čigav je ta pes?

— Zdi se mi, da je generala Žigalova! odvrne nekdo iz množice...

— Generala Žigalova? Hm... Sleci mi suknjo, Eldirin...

— Strašno je vroče! Mislim, da bo dež... Samo nekaj mi ne gre v glavo. Kako te je mogel ugrizniti?...

govori Očumelov Hrjukinu. — Saj ni mogoče, da bi dosegel tvoj prst? Majčken je, a ti si tako velik! Morebiti si se sam okrvavil z žbljem, a potem ti je prišlo na um, da bi se zlagal...

Poznam také ljudi! Dober vas poznam, zlomki!

— Za šalo mu je dal cigareto v nos, vaše blagorodje, a on, ne bodi len, ga je

ugriznil. Ničvrednej je, vaše blagorodje!

— Lažeš, vrag! Saj nisi videl, zakaj lažeš! Njihovo blagorodje so pameten gospod in vedo, kdo laže in kdo govori resnico, kakor pred Bogom... Ako lažem, naj me sodi sodnik. On ima v zakonu vse... Zdaj so vsi enakopravni... Sam pa imam brata zandara... Če hočete vedeti...

— Ne sme razpravljati!

— Ne, ta pes ni general!... globokoumno spregovori policaj. — General nima takih psov. On ima drugo vrsto lovske psov...

— Veš li gotovo?

— Gotovo, vaše blagorodje...

Jaz tudi vem. General ima dragocene pse, dobre pasme, a ta — vrag si ga vedi, kaj je! Brez dlake je in nič ne vidi. Zakaj bi imel takega psa? Kaj pa mislite? Če bi bil ta pes v Petrogradu ali v Moskvi, veste, kaj bi bilo? Tam ne gledajo šele v zakon, ampak takoj, brez razprave — sodba! — Ti, Hrjukin, si ranjen... Tega ne sme biti... Treba jih je naučiti! Dovolj...

— Morda pa je vendarle generalov... mrmra redar. — Na glavi mu ni zaplano... Danes sem videl takega na njegovem dvorišču.

— Seveda generalov! — se čuje glas

iz množice.

— Hm... Obleci mi suknjo, Eldirin. — Zdi se mi, da piha veter... Tres me. — Odpelji ga k generalu in tam povprašaj! Reci, da sem ga jaz našel in mu ga pošljem... Pripomni še, naj ga ne pušča na cesto... Mogoče je dragocen pes, a če mu bo vsaka svinja tlačila cigarete v nos, bo kmalu za nič. Pes je nežna živalica... Ti, bedak, pa doli roko! Zakaj držiš svoj neumni prst kvišku. Sam si kriv!...

— Generalov kuhar gre, vprašali ga bomo... Ej, Prohor! Pridi sem, dragi! Pogledj tega psa... Ali je vaš?

— Kaj misliš! Takih mi nismo nikoli imeli!

— Zdaj ni treba mnogo vpraševati, — pravi Očumelov. — Beračev je! — Ni treba dolgo razpravljati... Ako sem rekel, da je beračev, je res beračev... Ugonobiti ga je treba, to je vse.

— Ta pa ni naš, — nadaljuje Prohor. — Generalovega brata je, danes je prišel. Naš general ne mara hrtov. Njegov brat jih ima rad...

— A res, njegov brat je prišel? Vladimir Ivanovič? — vpraša Očumelov in ves njegov obraz izraža spoštovanje in veselje. — Moj Bog! Tega nisem vedel! Kaj v goste je prišel?

3 odst., predavanja na 2,8 odst., pozivi k nakupu na 2,6 odst., avtorjeva osebnost na 1,3 odst. Razni drugi vzroki — izvzemši gori navedene — pa so igrali vlogo pri 5,4 odst. kupcev.

Bernard Shaw ne ljubi razgovorov

Menda ni na svetu pesnika, ki bi ga bilo težje intervjuvati kakor irskega avtorja Bernarda Shawa. Neki novinar je zadnjič pri njem poskusil srečo. Evo odgovorov, ki jih je dobil.

— Katera vaša dela značijo razdobje v vašem literarnem razvoju?

— Jaz se ne razvijam. Sem človek in ne protozoon.

— Bilo bi mi zelo prijetno čuti vašo sodbo o moderni francoski literaturi in teatru.

— Verjamem, da bi vam to bilo zelo prijetno. Cena mojega odgovora na vaše skromno vprašanje znaša en milijon frankov.

In novinar ni več silil vani.

Literarni početki irskega satirika so bili vse prej nego rožnati. Truditi se je moral devet let, preden je zaslužil 165 šillingov. Noben založnik, nobeno uredništvo ni hotelo čuti o njegovih prispevkih. Manj uspešen začetek literarne kariere si je težko misliti.

Po devetih letih vztrajnega dela se je Shaw šele začel počasi uveljavljati. Danes je priznana veličina in se mašuje za leta trpljenja in prezira.

Posledice nezmerne uživanja čaja

V francoski zdravniški akademiji v Parizu je nedavno predaval zdravnik dr. Dinguili iz Tunisa o pogubnih posledicah, na katerih trpi prebivalstvo afriških obmejnih dežel zbog nezmerne uživanja čaja. V Tunisu se na primer še danes konzumira 11 krat toliko čaja kakor pred vojno. Posledice tega nezmerne uživanja povzročajo dekadenco. Ne le, da postajajo ljudje nervozni, nego se kažejo tudi drugi nedostaki. Cestokrat se pojavi kot posledica nezmerne uživanja čaja pešanje vida, splošna slabost in tudi nadežovanje porodov. Prebivalstvo v Tunisu je postalo mnogo bolj občutljivo kakor je bilo pred 15. leti. Izginilo je pri njem veselje do dela in prejšnja štedljivost. Nezmerno uživanje čaja je ljudi v vsakem oziru degeneriralo, ker je zmanjšalo odpornost prebivalstva in ž njo omajalo vse moralne temelje črnega, pa tudi belega plemena, ki živi v teh krajih.

Igralka in Singerjev šivalni stroj

V nekem ameriškem listu čitamo naslednjo prigodo iz življenja nedavno umrle nemške igralkice Agnes Sorme, ki je sklenila svoje življenje v Ameriki.

Sorma je nekoč gostovala v Zedinjenih državah. Igrala je vlogu Grete v Goethejevem «Faustu». Reklama za dramo je bila velikanska, zanimanje publike za stvar nič manjše. Približal se je dan predstave in Sorma je ležala v svojem hotelu na divanu. Zdajci je pozvonil telefon in v sobo je vstopil eleganten Američan, ki je prosil igralko za kratek razgovor.

Umetnica je razgovor dovolila v domnevi, da gre za običajen reporterski intervju. Tekom razgovora je Američan pokazal, da ve marsikaj o nemški literaturi in da pozna dobro tudi Goethejevega «Fausta». Toda kako je igralka osupnila, ko ji je začel obiskovalec razkladati svoje nazore o kolovratu in o šivalnem stroju. Spoznala je, da ima pred seboj zastopnika Singerjeve trdke. Debelo je pogledala, ko je mož vzel iz žepa ček, glaseč se na 1000 dolarjev, ter jo prosil, naj prihodnji večer odpoje svojo arijo mesto pri kolovratu pri Singerjevem šivalnem stroju. Predlagal ji je izdelek najnovejšega tipa in ji je obljubil v tem primeru poleg čeka tudi stroj, ki bi ga vrtila le nekaj minut. Umetnica je ogorčena zavrnila predlog, a ko je zgodbo pripovedovala v krogu svojih prijateljev in znancev, so ji ti svetovali, naj se nikar ne odreče lepe nagrade. Še več, znan-

ci so ji nasvetovali naj svoj nastop ob šivalnem stroju razglasi v časopisih, ker bo to gotovo pripomoglo k njemu uspehu. Toda umetnica je bila svojeglava in je nasvet zavrnila. Nastopila je ob kolovratu in je odigrala svojo partijo, kakor predpisuje pisatelj. Uspeh ni bil zato nič manjši, toda Singerjeva trdka je vendarle prišla na svoj račun kljub temu, da je Sorma zavrnila njeno ponudbo. Objavila je namreč v časopisju pitek razgovora med igralko in njenim agentom in je s to reklamo dosegla več, kakor s strojem na gledališkem odru.

Šola za cigane

Praško prosvetno ministrstvo je sklenilo uvesti posebne šole za cigane. Središče teh šol je mesto Ungvar v Podkarpatski Rusiji. Tam je poseben šolski svet, ki odloča o ustanavljanju šol in o pogojih, pod katerimi mora ciganska deca obiskovati pouk.

Neposreden povod za šolanje ciganov je dala znana ljudska afera. Da odvádí cigane kanibalizma, je praška vlada sklenila, da morajo ciganski otroci obiskovati šole, v katerih pa se ne poučujejo isti predmeti kakor v ostalih šolskih zavodih. Treba je bilo prilagoditi šolo sposobnostim ciganske dece in zato se je storil poseben tip. Cigani se uče v prvi vrsti goslanja, kranja, šivanja, čitanja, pisanja in računanja. Pouk se vrši v slovaščini; učitelji ciganske dece pa morajo obvladati tudi ciganska narečja. Kakor pišejo listi, je ciganske otroke najtežje privaditi na čistost in snago.

Mož, ki je izvršil dva tisoč tatvin

Pred porotnim sodiščem v Bratislavi se je začel te dni monstre-proces proti nekemu Barbeju, ki ga imenuje obtožnica rekordnega tatu. Mož je doma iz Alzacije-Lorene, po poklicu je kovač ter je postal po svetovni vojni francoski državlján. Živi pa v Bratislavi že od l. 1915. V vojni je bil vojak, toda je dezertiral, skrival se je do prevrata in šele leta 1919, je zlezel na svetlo, obiskal svoj domači kraj ter se kmalu nato vrnil v Bratislavo.

Ta Barbe je zadnjih sedem let kradel kakor sraka. Imel je mnogo pomagancev, toda vse tatvine je inspiriral in jih tudi izvršil sam. Kradel je po kavarnah, šolah, samostanih, pri zdravnikih, po trgovinah in celo na policijskih ravateljstvih.

2000 tatvin je vsekakor rekordno število za tatu, tudi če bi bile vse tatvine malenkostne. Toda Barbe ni kradel malenkosti, ni se zadovoljeval s suknjami, srebrnimi žlicami, učnimi pripomočki, s slikami in z različnim blagom; izmikal je po večini denar, katerega je porabil sam, ker je bil zelo zapravljiv.

Obraznava proti njemu je precej težavna. Tatvine, katere je najprej priznal, je pozneje prekril in jih na koncu zopet priznal. Sodišče seveda ne more natančno preiskati vseh afer, vendar pa se je posrečilo državnemu pravdniku skonstruirati približno 400 tatvin, za katere bo Barbe odgovarjal. Mož je ukradel v sedmih letih svoje tatinske kariere 187 koles in je izvršil 127 drugih težjih tatvinskih deliktov. Sodišče je povabilo na pričevanje 150 ljudi, ki bodo pomagali Barbeju zamesiti grenko črno pogačo za postne dni, ki mu gotovo ne uidejo.

Logika

— Zdaj mi je jasno... Poročil si me le zavoljo denarja!

— Nikakor ne, drugače bi ga kaj imeli!

Prevelika popularnost

Ko je laški letalec de Pinedo prispel v Buenos Ayres, so ga na obrežju pričakovale velike množice ljudstva. Gneča je bila toliko, da je več žensk in otrok padlo v morje. In ko je Pinedo stopil na kopno, se je mahovina znašel sredi množice, ki ga je siloma potegnila za seboj.

Tedaj je neki individui, majhne a čokate postave, ki je stal poleg letalca, ne baš prijazno zavpil:

«Tak stopite na v stran, saj vidite, da mi zastirate pogled!»

In ko se Pinedo ni dovolj hitro zganil, je možak podkrepil svoje besede s pestmi.

«Koga pa bi radi videli?» ga je vprašal letalec.

«Pineda!»

«To sem vendar jaz!»

Za odgovor je dobil Pinedo novo serijo udarcev s pestmi in komolci. Možak mu očitno ni verjel, da ima pred seboj slavnega letalca. K sreči so se v tem prerili do Pineda njegovi prijatelji, ki so ga rešili pesti brezobzirnega radovedneža.

Darežljiva opica

Na neki postaji v Londonu so imeli v železniški restavraciji opico, ki je bila tako krotka, da je opravljala tudi natakarske posle. Nekega dne jo je vzel gospodar s seboj v bar. Posadil je opico poleg sebe za mizo in ji je velel postreči. Ko pa se je za hip odstranil, je opica hotela pokazati, da zna umovati tudi brez svojega gospodarja. Skočila je k zaboju, ki je bil napolnjen s steklenicami za pivo. In je začela steklenice razdeljevati med ljudi.

Ko je vsem postregla s pijačo, je začela deliti še sandviče. Toda tu jo je prehitela postrežnica iz bara, ki jo je hotela zapreti v šrambo za sode. Opica pa, ne bodi lena, pograbi steklenico likerja, jo nastavi na usta, nekajkrat srkne ter jo pobriše. Na tem pobegu je prišla v dvorano za goste, kjer je začela skakati po mizah in se tako prekučevati, da so vsi gostje zbežali. Seveda je med tem časom zvedel gospodar živali, kakšne akrobatije uganja opica. Skočil je za njo, opica pa mu je tik pred nosom izginila v dvigalu in je še do danes niso našli.

Vežaj in ... konjske sile

Profesor Godfrey Dewey s harvardske univerze zahteva, naj se sedanja abeceda spremeni. Predvsem naj se ji dodajo nekatere nove črke v nadomestilo za dvoglasnike, razen tega pa naj bi se uvedlo posebno znamenje za angleški spolnik «the». Profesor pričakuje od svoje reforme priložni 200 milijonov funtov letnih prihrankov.

Profesorjeva ideja ni nova. Že pred vojno so se Američani zavzemali za to, da se odpravi vežaj v sestavljenih besedah. Po kalkulaciji pristašev te reforme uporabljajo 200 milijonov ljudi, ki govorijo angleščino, dnevno najmanj tri vežaje. In ker se porabi za napisanje enega vežaja — bodisi s svinčnikom bodisi s peresom — prilično pol unce energije, vidimo, da potrošijo Angleži dnevno po priliki 19 milijonov funtov nepotrebne energije, t. j. toliko, kolikor je porabi vlak, ki bi premeril pot okoli sveta.

Seveda s tem še ni rečeno, da bi Angleži, če opuste svoje vežaje, prihranjenjo energijo obrnili v boljše namene. Vsekakor je gotovo, da je najbrž ne bi porabili za to, da bi vlekli železniške vlake ...

Nevsakdanje zavarovanje

Madžarska zavarovalnica na življenje v Budimpešti je sklenila te dni pogodbo z 79 letnim Viljemom Busattijem. V veljavi je sicer, da sme biti zavarovalec star največ 64 let, vendar je zavarovalnica napravila v tem primeru izjemo, ker je zdravnik izjavil, da ne ceni Busattija več kakor na 63 let. Busattij se je dal pred enim letom pomladiti po metodi Voronova in njegov organizem se je po operaciji tako okrepil, da ga imajo vsi ljudje za izpremenjenega človeka.

Pogodba je napravljena zelo previdno. Zavarovalnica pripade po zavarovančevi smrti madžarski akademiji zna-

nosti, a to samo v primeru, če se zavarovavec prej ne poroči in ne bo imel potomcev, kajti tedaj prejmejo denar, njegovi zakoniti dediči.

Najdišča dijamantov v Južni Afriki

V nekem pustem distriktu ob obali Južne Afrike blizu izliva reke Oranje so odkrili ljudje znatna ležišča dijamantov. Vrednost dragih kamnov, ki so jih doslej našli, cenijo na stotisoč angleških funtov. Večinoma so dijamanti obrušeni, radi česar sklepajo, da so nastali pri veliki geološki katastrofi v bližini reke Oranje pred davnimi časi.

Reka je dijamante iz notranjosti dežele odplavila na jug, kjer so jih sedaj našli. Dijamanti tehtajo povprečno po pol karata ali en karat, sp pa tudi med njimi prav veliki kosi, ki tehtajo do 81 karatov. Najdražji dijamant so prodali doslej na Angleško in so iztržili zanj 7 tisoč angleških funtov (2 milijona Din).

× Mussolinijevi letalci in zakon. Na predlog ministrskega predsednika Mussolinija je italijanski ministrski svet sklenil izdati posebno uredbu, ki ureja vprašanje zakonske zveze pri letalcih v vojaški službi. Z ozirom na nevarnost, ki preti letalcem, in glede na previdnost, na katero se aeropiloti premalo ozirajo, je določeno, da se ne sme noben letalec v državni službi oženiti pred svojim 30. letom. Uredba naglašja poleg tega, da je zakonski stan za letalce škodljiv, ker se ne sklada z zahtevami, ki jih stavi poklic na njihovo zdravje. Uredba se nanaša na vse člane italijanske zračne mornarice, ki je podrejena Mussoliniju, oziroma njegovemu zaupniku za zračno vojsko.

Že zopet glas doni od mesta do vasi, da najceneje se dobi

vse vrste manufakturno blago, izgotovljene obleke srajce, kravate, rokavice, nogavice, mornarske obleke za dečke od 45 Din naprej edino v trgovini

IVANKA TOMŠIČ,

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 38.

× Moderni Othello. V Kodanju so priredili angleški dijakli gledališko predstavo Shakespearjevega «Othella» v modernih kostumih. Veselje občinstva je bilo nepopisno. Othello je prišel na oder v uniformi modernega Maročana in je nosil v nekaterih scenah tudi smoking in nočno suknjo. Diago je škilil skozi monokel, Cassio pa je kadil cigarete. Desdemona je imela kratko ostrizene lase in do kolen segajoče krilo. V prizoru, ki predstavlja Benetke, je bil na trgu telefon, prizor na Cipru pa so igrali absolvirali s pomočjo radia. Pri domači zabavi v guvernerjevi palači je bil namešten bar s coctajlom in sodavico. Vršil se je tudi ples in sicer so plesali one step. Seveda je bil rezultat predstave blamaža in splošno zbijanje šal na račun te ponosne moderne civilizacije klasične drame.

× Kako nastajajo čudeži. Blizu Napolja živi 50letna Ana Reale. Ta ženska je pred kakimi dvajsetimi leti kupila kipec Marije in ga postavila nad posteljo. Te dni je Ana obiskala neka prijateljica. Ko ji je Reale razkazovala stanovanje in je prišla do postelje, je vzklila: «Glej, glej, Mati božja krvavi!» Na ta klic so prišle v stanovanje sosedice, glas o «čudežu» je šel od ust do ust in kmalu se je zbrala pred hišo množica, ki je snela kip in ga začela nositi po ulicah v procesiji. Zmešnjava je napravila konec šele policiji, ki je kipec zaplenila, ljudi pa razgnala.

Zdrava in krepka deca so materina sreča!

Prosti zrak, svetloba, skropulozne telesne čistote ob strogi higijeni v hrani, so bitni pogoji za dobro zdravje in za čvrstost Vaše dece.

Izbrano hrano, k temu redilno, bogato na vitaminih, fosforju, in v najmanjšem obsegu nudijo Vam

OVOMALTINE

ako jih uporabljate v hrani deteta že odstavljene od prsi, one dajo dečjemu organizmu vse sestavine, potrebne za razvoj. OVOMALTINE močno pomagajo za časa kritične dobe, rasti, v kratkem času izboljšajo splošno stanje nežne, rahle in bolehe dece.

Ovomaltine se dobi v vsaki apoteki in drogeriji po ceni:

100 gr 18'50 Din, 250 gr 36'25 Din,
500 gr 63'25 Din.

Zahtevajte poskusno pošiljatev, sklicujoč se na list. od

Dr. A. WANDER d. d. tovarna
farmaceutskih in dijetetnih preparatov
ZAGREB, Jurjevska ul. 37.

— Da, v goste ...

— Moj Bog ... Dolgčas mu je bilo po bratu ... Res, nisem vedel! Ta pes je torej njegov! Zelo me veseli ... Vzemim ga ... Psiček je čeden ... Zivahen je ... Onega da je v prst ugriznil! Ha, ha, ha! Nu, zakaj se treseš? R-r-r ... je postal jezen ... kužek ... Prohor pokliče psa in z njim odide od lesnega skladišča ...

Množica se norčuje iz Hrjukina.

— Pokažem ti! — mu še zagrozi Očumelov. Nato si zapne suknjo in nadaljuje nato pot po trgu.

Zofija Kosova:

Človek teme

France Klanec je po vseh ceremonijah končno obstal pred vrati svobode. Nekdaj krepak in zdrav, je zapuščal jetnišnico bled in suh. Šest let zapora mu je bilo z globokimi razori začrtanih na obrazu.

Točno pred petimi leti in pol je sedel na zatožni klopi. Bil je miren, žalostno je gledal sodnike in odgovarjal s tihim, hripavim glasom. Med drugimi množičnimi grehi je omenil sodnik tudi sledeče: «Torej, če je to mogoče, je tudi mogoče, da ste tisto noč odnesli Micki Bajtarjevi klobase, svinj-

ske meso in jajca in ste se dobro imeli.»

France Klanec je zabolelo. S tihim, hripavim glasom je govoril pred se: «Mogoče, da sem vzel, a dobro se nisem imel nikoli!»

Prijel se je za glavo in si je popravil ovratnik. Nemirno je vrgel oči po dolgem hodniku, se zagnal k vratom in planil v svobodo. Zrak! Zrak! Dvakrat, trikrat je globoko zasopel. Kakor pijan se je oziral po življenju. Nove stavbe, lepe nove, široke ceste, parki, spomeniki v vrvežu mestnega življenja. Šest let je bilo minulo. Prespal jih je. Živ mrlji v stenah temne ječe. O, in še nekoliko dalje in razgrne se ravan, širna, prosta vsa na okoli, dehteča, polna kipečega življenja.

«Franc!» Dvojica rok ga je objela. Mahoma se je ozrl. Angelica! mu je planilo po glavi. Vsa tista nemirna doba njegovega življenja je vstala pred njim. Oči v oči sta si stala nasproti, vsa razburjena in govoreča. O, kolikokrat sta stala takole, umita in počesana, pripravljena, da kreneta na desno...

Vse mišice so zaigrale, vsa ljubezen je silila na dan, Ves strah in up sta

zakričala v pridrušeni boli. Nena doma jo je zagrabil za roke, ki sta ljubeče drsali po njem.

«Ti!... Ti!...» je zakričal, stresaje jo, da se je glava nalik žogi metala po zraku.

«Ti!... Ti!...» je rjavelo, ko je bežal v divjem tepežu s samim seboj.

Prvi mrak je dahnil v prirodo. Iz vaskih cerkev je dohnel zvon «Zdravo Marijo». Mehka vaška idila se je razlila očem. Oblito po žarometu zahajajočega solca jo je poljubljala noč.

Franc Klanec je vzel klobuk v roke in se je trkal na prsi ...

Po poti je prišla ženica. «Dober večer», je pozdravila prijazno.

Franc Klanec se je okrenil.

«Mati!...» je presunilo Klanca in obšlo ga je, da bi pokleknil in poljubil rob rožastega krila. Skril je glavo v dlani in hripavo zajokal.

V slikah je šla mimo njegova bežna mladost, tako resnično, da je čutil njen boječ dih, tako živo, da ga je v srce zabodel njen blodeč. Žalostni pogled: zabodel njen blodeč. Žalostni pogled. Skrit za plotom je opazoval. Sose da se je sklanjala k svojemu dečku: «Priden bodi, Matiček!» je rekla in ljubezen se je zrcalila v njenih očeh. Iz

svojega sklivališča pa se je nasmihal Klanec. Drugič je videl, kako reže svojemu malčku kruh in zopet ga je obilaval rosan usmev.

Z neugnanjo silo je zahrepenel po materi: «K njej pojdem in ji porečem 'Mati!' — in se skloni k meni in me pritiska na srce.» S plahim upanjem v srcu je boječe odprl vrata. Tedaj mu je puhnili v obraz zopni duh po žganju in vinu in pred njim se je zavaljalo kakor ostudna kepa mesa ...

Lačnega in raztrganega, z ledenim hladom v srcu, s pekočim studom v duši, se ga je usmili stric Tomaž in ga je vzel k sebi. Za Klanca se je pričela blažena doba božjih povesti. Tako lepo je znal pripovedovati stric Tomaž! Ne dolgo.

V soli je bilo. Gospod katehet ga je poklical. Tisto zgodbo naj bi povedal, ko je stal Kristus pred Poncijem Pilatom. Pa kako naj bi povedal zgodbo, ko se je zjokal nad samo besedo «Kristus». Ker se je solz sramoval, je bežasto raztegnil obraz v nasmeh in zastrmel v kot. «Boš pa tisto povedal o Judežu,» so prijazno rekli gospod katehet.

V zmiri je bilo na god gospoda učitelja. Prijazni so bili takrat gospod učitelj in bogovarjali so se z otroki to

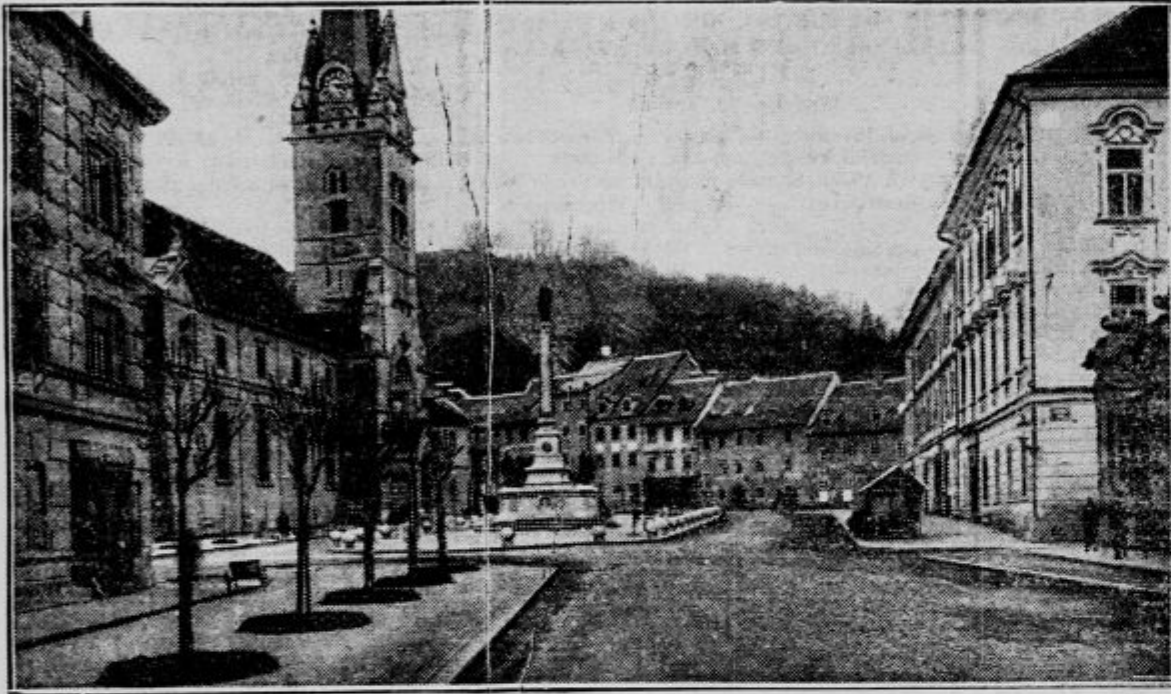
in ono. S srečnim smehljajem jih je gledal Frances Klanec. Otajalo se je njegovo nezaupanje in vzdignil je roko tudi on, da bi povedal, da je že pomlad v deželi, da že cveto prve trobentice in zvončki. «Nu, klanec,» so rekli gospod učitelj, «boš pa povedal, če si se kaj naučil.» In vse je zamrl, kakor bi smrt dahnila vanj. Le gozd je ostal in stric Tomaž.

Jeseni se je zgodilo. Dež je lil kakor iz vedra in odskakoval od zabite krste strica Tomaža. Ko je zapuščal, pijan od nesreče, njegov grob, so ga opazili otroci in so kričali: «Judež! Judež!»

Zbežal je v gozd in je taval po njem kakor izgubljena duša. Od daleč je zagledal križ ob cesti. Stekel je k njemu. Ves se je zazrl v trpečo podobo Odrsenika. Že ga je obhajala ganjenost. Tedaici pa je z duhom zagledal mokri grob strica Tomaža. Zasmejali so se od zlobe in sovraštva spačeni obrazi vaščanov. V nos mu je puhnili duh po žganju in zavaljala se je gnusna kepa mesa. Dolg se je zleknil pred njim gospod katehet in na uho so neusmiljeno zašušljale besede: «Boš pa tisto povedal o Judežu!» Klanec se je zganil. Vsa kri mu je šnila v obraz. Trešč se je premaknil in se spotaknil ob kamen. Sklonil se je, pobral kamen, pomeril in

Troje ljubljanskih trgov

Iz stare in nove Ljubljane

Sentejacobski trg, reguliran po načrtih arhit. prof. J. Plečnika.

Ze leta 1664. so kranjski deželni stanovi v zahvalo, da sta kuga in preteča turška nevarnost prizanesli deželi in glavnemu mestu, sklenili, da postavijo znamenje Mariji v čast. Ko je nevarnost minila, so na obljubo pozabili in šele leta 1680. jih je ponovni naval kuge spet spomnil nanjo.

Dne 27. marca 1682. so res postavili pred Sentejacobsko cerkvijo marmornato znamenje, ki je na četverkotnem podstavku nosilo visok stebel z bronasto Marijino soho. Okoli stebra je stalo četrto svetniških kipov od belega kamna: sv. Jožef, Leopold, Ignacij in Frančišek Ksaverij. Ves spomenik je bil izvršen po Valvazorjevem načrtu in modelu. Madonina soha, visoka 8 čevljev, z zemeljsko oblo, okoli katere se ovija kuga, je bila pod Valvazorjev nadzorstvom in po novi metodi za vlijanje bronastih figur, katero je slavnj zgodovinar sam izumil, vilita v enem kosu. Za izdelavo plastičnih delov votivnega spomenika je Valvazor najel kiparja Wolffa Weisskirchnerja iz Solnograda, vili so pa Marijin kip v ljubljanski zvonarni Krištofa Schlaga pred Karlovskimi mestnimi vrati.

Spomenik je stal pred cerkvenim pročeljem na trgu, ki ga je tvorila cerkev, ki je tedaj imela še dva vitka stolpa, dalje na levi gimnazija (poznejša reduta) in na nasprotni strani jezuitski kolegij, ki je bil s cerkvijo zvezan po galeriji, ter vrsta hiš nasproti cerkve. Trg je bil za par stopnic zvišen nad nivojem mimo vodeče ceste in zaprt s kamenitimi balustradami. Na tem lepo zaključenem baročnem trgu je spomenik prišel do prave veljave.

Jezuitski kolegij je leta 1774. do tal pogorel in z njim še 58 hiš okrog Sentejabske cerkve. Na robu pogorišča je kasneje sezidal pater Gruber, učenjak in graditelj po njem imenovanega prekopa, svojo krasno (sedanjo spodnjo Virantovo) hišo. Večji del pogorišča pa je ostal nezazidan. Tako je nastal današnji Sentejabski trg.

Marijin spomenik je ostal pred cerkvijo do l. 1844., ko so ga morali podreti, ker se je bilo bati, da se sicer sam zruši. Spomenik so podrl, Madonin kip pa shranili v cerkvi, kjer je stal 26 let. Kam so prešli štirje svetniški kipi, mi ni znano. Šele leta 1870 so postavili nov spomenik sredi trga, kjer še danes stoji. Sedanji Marijin spomenik je v glavnem Valvazorjevemu precej podoben, vendar mnogo manj gracijozen in manj harmoničen v proporcijah. Od nekdanjega monumenta je na njem stara edino le še Marijina soha, vse drugo je novo in samo slično prvotnemu. Na mestu redute, ki je padla kot žrtev potresa l. 1895., pa stoji ženska ljudska šola.

Potres je cerkev precej poškodoval, oba stolpa, ki sta se dvigala nad fasado, so podrla, pročelje in vso cerkveno zunanost pa temeljito skazili z neprirodnim materijalom in šablonskim nakitom. Tudi trg je izgubil svojo zaključenost: padla je vrsta hiš nasproti cerkve (razen dveh), izginile so tudi stavbe, ki so v Trubarjevi ulici zapirale trg. Nastale so velike odprtine v stenah trga, mesto odstranjenih so sezidali nove, neokusne in brezosebne hiše. Sentejabski trg, ki je bil nekdanje središče mesta, je izgubil svoj pomen in postal tržišče za izženska drva in slamičarje.

Dolgo se je že čutila potreba, da se uredi ta prostor. Treba je bilo zakriti ozadje, ki ga tvorijo vrsta prenikajočih hiš v Hrenovi ulici, zapreti čisto odprti pogled proti Ljubljani in kolikor mogoče zmanjšati grdi pogled na cerkvene stene. Jeseni je mestni stavbni urad pričel z delom. Načrte je napravil univerzitetni profesor arh. Jože Plečnik.

Dela na regulaciji so že skoro dovršena. Položeni so pločniki, urejen je nasad drevja, ki bo tvorilo ozadje Marijinemu stebri, in nasajeni so topoli (jagnedi) pred cerkvijo in ob njej ter vrsta drevov ob nasproti stoječih hišah. Položene so že velike betonske krogle, ki v obliki podolgovatega, na vogalih zaokroženega četverkotnika, obdajajo spomenik, in pripravila se novi vodnjak, ki bo stal za njim. Trg pridobiva drugo lice, čeprav še manjka osvežujoča masa zelenja, ki mu bo dala novo podobo. Ze s samim tlakova-

njem obrobni hodnikov je prej nepravilni in pusti trg postal preglednejši in za oko manjši, a bolj zaključen. Ko bodo to spomlad končana vsa dela, bo Ljubljana, ki itak nima mnogo lepih trgov, za dokaj enoten in skladen trg bogatejša. O vencu krogel samih, ki varujejo spomenik, je danes, ko celotni načrt še ni doela izvršen, težko izreči končno sodbo. Zdi se mi pa, da so nekoliko preveč izolirane in brez medsebojne zveze, tako da bi bilo primerno, združiti jih ali z nizkim zidcem oziroma ograjo, ali pa z enako visoko živo mejo, n. pr. iz zelenike (»pušpana«) ali sličnega, vedno zelenega grmičevja. Vendar eno je gotovo: da je roko, ki je vodila ta dela, ravnala resnično umetniška koncepcija. Kot posebno zanimiv domislek naj navedem ono osamljeno drevo, ki naj bi stalo levo spredaj poleg spomenika, čisto sredi obroča krogel. Z vrsto drevov, ki v Trubarjevi ulici zaslanjajo trg proti mostu, je tudi ta doslej preširoka odprtina

zožena. Z regulacijo je posebno mnogo pridobila lepa Virantova hiša. Da bo učinek popoln, bi bilo treba tlakovati še cestišča, v Trubarjevi ulici dvigniti hodnik ob vrtu in asfaltirati (ali popločiti) prostor pred cerkvijo.

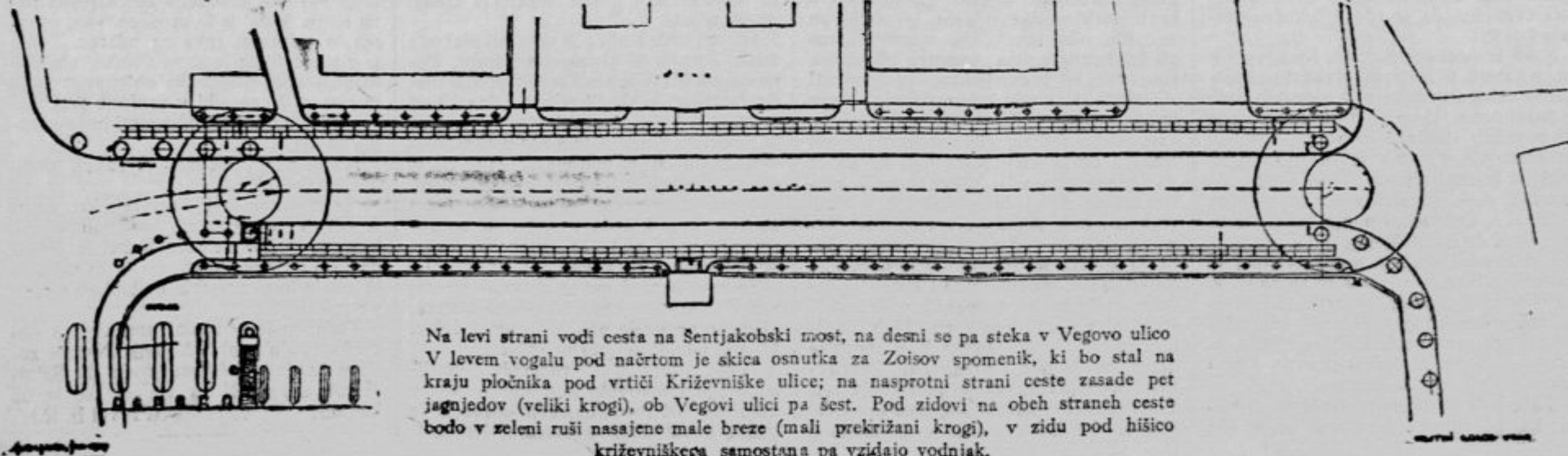
Pri tej priliki naj se tudi pregleda in po potrebi zavaruje Marijin stebel sam in očišči ter popravi tudi podstavek. Kdaj dobimo mesto pločevinastih štirih svetnikov marmorne sohe? Morda se najde mecen, ki bi si hotel postaviti s tem trajen in res lep spomenik. Škoda tudi, da danes ni mogoče niti misliti na to, da bi se pokvarjeno cerkveno pročelje moglo obnoviti in spraviti v obliko, ki bi bila nekdanji vsaj malo slična. Kakšna je bila ta, vidimo v Valvazorju, še bolje pa v knjigi Maksa Dworjaka »Katechismus der Denkmalfpflege«, kjer je poleg stare slike cerkve sv. Jakoba v nekdanji podobi (okrog polovice 19. stoletja), priobčen kot svaričen

Sentejabski trg v drugi polovici XVII. stoletja.

Po Valvazorjevem bakrorezu.

PREUREDETEV VOZOVE CESTE M 1:200

Na levi strani vodi cesta na Sentejabski most, na desni se pa steka v Vegovo ulico. V levem vogalu pod načrtom je skica osnutka za Zoisov spomenik, ki bo stal na kraju pločnika pod vrtni Križevniške ulice; na nasprotni strani ceste zasade pet jagnjedov (veliki krogi), ob Vegovi ulici pa šest. Pod zidovi na obeh straneh ceste bodo v zeleni ruši nasajene male breze (mali prekržani krogi), v zidu pod hišico križevniškega samostana pa vzdajajo vodnjak.

vzglede tudi fotografski posnetek današnje, po potresu skazene cerkvene zunanosti.

Z ureditvijo okolice Sentejabske cerkve, ki je izvedena po načelu slikovitosti, je v tesni zvezi regulacija Vožovega »grabna«, ki se je že pričela. Kostanjev drevored je že posekan, in pokazala se je v toku Križevniške ulice zanimiva vrsta starih hišnih ozadij in lepi zid nemške komende. V prvotnem načrtu je bilo projektirano, da bo sredi široke Vožove ulice stala vrsta drevja (breze), ob obeh straneh tega podolgovatega otoka bodo pa cestišča za vozove in hodišča za pešce. Na spodnjem koncu ceste, ki bo nudila krasen pogled na Sentejabski trg, naj stoji spomenik slovenskega kulturnega mecenca Cojza. Kasneje je profesor Plečnik ta načrt nekoliko spremenil. Sredina ulice ostane prazna, zato se pa razširita obe obratni hodišči, kjer bodo položene zelene ruše in nasajeno drevje. S polaganjem robnikov so že pričeli.

Pogled, ki se z Emonske ceste odpira v smeri proti mostu in cerkvi, je nov in slikovit. Vendar zaenkrat še preširoka Vožova cesta napravlja pust utis, ker manjka zelenje. Tudi moti južna stran ceste, ki še ni pozidana.

Kakor čujemo, je sedaj na vrsti regulacija Kongresnega trga, ki naj se prične že v bližnji bodočnosti. Naloga je tu sicer lažja, nego je bila na Sentejabskem trgu, vendar je bilo treba tudi tu umetniške iznajdljivosti, da se je našel najbolj zadovoljiv izhod. Uporabil se je isti način, ki smo ga videli že tam: razdelitev prevelikega praznega prostora potom povdarnih robnikov in delitve trga na vozne poti in na prostor, kjer vožnja ne bo mogoča. Srednji del močno nagnjenega trga v obliki podolgovatega otoka bo obrobjen s cestišči, sam pa naj bi bil s pomočjo stopnic razdeljen v več zaporednih teras, da se zmanjša padec. Motiv širokih stopnic naj bi bil dalj trgu tudi neko monumentalno moto.

Kot zaključek je pred mogočno baročno fasado nunske cerkve zamišljen stebel sv. Trojice, ki naj bi se izpred kavarne »Evrop« prestavil na to mesto tako, da bi s svojo zadnjo stranjo prišel do višine zgornjega roba »Zvezde«. Gotovo je, da bo sedaj neudinkoviti Kongresni trg s tako preureditvijo mnogo pridobil. Ostane pa odprto vprašanje, kako rešiti problem zaključitve severne strani, katero tvori zeleni masiv »Zvezde«. Morda bi se dalo doseči vtis zaključenosti s primerno vrsto odprtih arkad, s pergolo na zidanih podstavkih, ki bi služila kot prijetno šetališče, ali na sličen način. Lotiti se je treba tu še naloge, kako urediti skrajno neokusni in moteči prostor pred univerzo, kamor naj pride čim prej primeren spomenik. Svoječas je bil name-

stven, ki bi po svoji legi ugodno vplivalo na ureditev in razdelitev prometa. Z izvedbo tega načrta bi lepi spomenik pridobil na učinkovitosti in postal viden daleč po Dunajski in Gosposvetski c., kar bi prijetno oživljalo ulično sliko. Pod spomenikom, ali ob strani naj bi se pa zgradila moderna podzemna vespazijanka, ki je na živahnem križišču zelo potrebna.

Med najlepše, kar se je ohranilo od stare, lepše Ljubljane 17. in 18. stoletja, spada okolica Križarske cerkve, posebno trg pred njo, ki nosi danes ime po največjem našem zgodovinarju, Valvazorju. Trg je sicer malhen, pa lepo oblikovan, če ne vpoštevamo kasneje povzročene odprtine proti Rimske cesti. Sedanja Križarska cerkev, ki stoji bajé na temeljih rimskega templja, oz. po Valvazorjevem poročilu na starem oziroma emonskem, šteje po svoji stavbinski znamenitosti med najodličnejše baročne spomenike mesta. Osobito fasada je res plemenito delo, originalna je pa tudi zunanost kupole z laterno. Poleg cerkve stoji, obdana z zidom, nekoliko nazaj potisnjena križarska komenda, staro in dobro ohranjeno poslopje. Vrtni pred vhodom je zelo intimen.

Na vogalu trga in nekdanje Nemške (danes Križevniške) ulice, ki je morda najbolj ohranjena starinska ulica v Ljubljani, so pred par leti vzdajali kamnito reliefno podobo Madone, delo meni neznanega avtorja. Nahajala se na mestu, kjer je bila do prevrata bronasta spominska plošča pesnika A. Gruna-Zelénca. Nasproti stoji prostorni, znotraj močno prezidani dvorec Turjaških grofov. Ostalim hišam so sicer kasneje deloma pokazili preproste, pa čedne fasade, vendar ne motijo. Pač pa je trg napram Rimske cesti popolnoma odprt. Do konca 18. stoletja so stala na tem, sedaj praznem prostoru, Nemška vrata, poleg njih je pa bila glavna stražarnica, katero so kasneje prenesli v hišo med staro gimnazijo in poznejšo Mahrovo hišo, obrneno proti Solškemu drevoredu. Do tistih časov je bil Valvazorjev trg (ki je svoje sedanje ime dobil šele pred dobrih tridesetimi leti — prej se je danesnji Vodnikov trg zval po Valvazorju) od vseh strani obdan s poslopji in je bil eden najlepših ljubljanskih javnih prostorov.

Ce hočemo temu trgu vrniti njegovo nekdanjo zaključenost, je vsekakor treba, da se zalajajo odprtina proti Rimske cesti zapre. Toda na kak način? Izvedba tega načrta ni težka; znano je, da je na stavbišču Knežjega dvorca projektirana zgradba nove, prepotrebne vsučilniške knjižnice. Ko se postavi to poslopje, bi se zlahka izpeljalo krilo, ki bo stalo vzdolž Vegove ulice — tam, kjer se vidijo še danes ostanki srednjeveškega mestnega ozidja, dalje

Slikovita skupina starih hiš ob Zoisovi cesti. Na desnem vogalu bo stal Zoisov spomenik.

njen za ta prostor spomenik zasadenemu ozemlju. Pri razpisnem natečaju je dobil prvo nagrado osnutek Toneta Kralja. Kaj je s tem načrtom, mi ni znano. Istočasno treba urediti preširoko Vegovo ulico, ki naj se zasadi z drevjem.

Glede vprašanja prestavitve stebra sv. Trojice (ali kateregakoli drugega ljubljanskega spomenika) na Kongresni trg je pa možnih več naziranj. Zelo dvomljivo je, če bi ta spomenik razmeroma tako drobnih dimenzij na odprtem prostoru pred silno cerkveno fasado prišel do učinka. Tu naj samo omenim še predlog, da naj se Vodnikov spomenik premesti v oni kot, ki ga nasproti nunske cerkve tvori dve hiši. Monstruoznega projekta akad. kiparja Tineteta Kosa, da naj se Robbov vodnjak izpred rotovža prestavi na ta prostor, ne morem smatrati resnim.

Obstoji pa načrt, ki naj bi se izvršil o priliki projektirane tlakovanja Gosposvetske ceste. Takrat bo treba pristopiti rešitvi prometnega problema na tem živahnem stiku Dunajske in Gosposvetske ceste, posebno če se, kar je tudi nameravano, res izpelje tramvajska proga v smeri proti Šiški. Zato se je rodila misel, naj se to zmanjše, ki ovira vožni promet, sploh odstrani z dosedanjega položaja. Možen je še drug izhod. V mestnem stavbnem uradu so izdelali načrt, da zgodovinski monument ostane sicer v dosedanjih sosesčih, da se pa pomakne za nekaj metrov naprej v sredo cestnega križišča, kjer bi tvoril nekaj »rešilni otok« za pešce, kot je to običajno v večjih mestih. Če bi se istočasno odstranila kazeza veranda pred kavarno »Evropa«, bi se dale brez težav izpeljati potrebne tramvajske proge okoli marmornatega

preko trga prav do zidu, ki obdaja vrt Križarjev. S tem bi bil trg zaprt od vseh strani, za itak ne posebno živahni promet bi se pa prav lahko poskrbelo na ta način, da bi novo krilo projektirane poslopja stalo na slopih, ki bi tvorili dvoje, troje presvetočnih prehodov za pešce in vozove. Pročelje stavbe, obrnjeno proti križišču Rimske in Emonske ceste ter Vegove ulice, bi se dalo temu primerno obdelati, da bi sedaj razbitemu razpoju dalo nekaj več strnjivosti in miru. Obenem s traktom, ki bi stal na ostankih starega ozidja, bi se temu delu zapuščene, mnogo preširoko izpeljane Vegove ulice, dala neka monumentalna poteza. Tudi odlična Rehnerjeva vogalna hiša z lepo ohranjeno empirsko fasado (in okusnim balkonom) bi mnogo pripomogla k skupnemu učinku.

V prostorih nad arkadami, ki bi zapirale izhod trga, bi se lahko nahajali slavnostni in reprezentacijski prostori knjižnice, morda tudi stopnišče, ali pa čitalniške dvorane. Če bi se izkazalo, da je stavbišče zaenkrat še preveliko za samo knjižnico, bi se mogli v poslopju nastaniti poedini univerzitetni inštituti, eventualno tudi mestni arhiv in knjižnica, ki sta v vlažnih in temnih sobah na starem rotovžu izpostavljena počasnemu, a gotovemu propadanju. Tudi muzejska knjižnica bi lahko našla zavetje pod novo streho, njeni orostori v muzejskem poslopju bi se pa vporabili za razstaviteljski zbirki, ki se morajo zdaj stiskati po hodnikih.

Ob tej priliki bo treba na primeren način, morda s pomočjo nasadov, uravnati Vegovo ulico in Emonske ceste. Če se to izvede, bo ustvarjen lep prospekt od Zvezde pa prav do Trnovske cerkve. Pred pročeljem nove knjižnične zgradbe bi se na stiku Rimske in Emonske ceste ter Vegove ulice lahko prav slajno postavil lep spomenik na novo ustvarjenem trgu.

K. D.

NOGAVICE

TRAJE 10 ALI MANJ

znamko in žigom

ALS 10

KLJUČ

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Kulturni pregled

Gledališki repertoarij

Ljubljanska drama:

Nedelja, 10.: »Lumpacij vagabunde«. Izv.

Ljubljanska opera:

Nedelja, 10.: ob 15.: »Tajda«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče:

Nedelja, 10.: ob 15.: »Pasijon«. — Ob 20.: »Učiteljica«. Kuponi.

Ponedeljek, 11.: »Mladost«.

Torek, 12.: »Madame Butterfly«. C. Kuponi

Sattnerjeva opera »Tajda« se poje danes na Cvetno nedeljo popoldne ob 15. uri v Ljubljanski operi kot ljudska predstava po znanih cenah. V operi nastopijo: v naslovni vlogi Tajda g. Pavla Lovševca, njeno spremljevalko poje ga. Ribičeva, starega plemeča Visočkega g. Betetto, Erazma Osojkega g. Kovar, njegov spremljevalec Jurij je g. Zupan. Ostale vloge poje: gge. Ramsakova, Potučkova in Mišičeva ter gge. Mohorič, Janko, Šubelj, Sekula in Perko. Vlogo nemega znanca igra g. Gregorin. Cene so znane. Konec pred šestimi uro. Opera dirigira ravnatelj g. Mirko Polič, režira prof. Šest.

Prva repiza burke »Lumpacij vagabunde« je danes, v nedeljo, zvečer ob 20. uri v drami, in sicer se vrši predstava na korist bolnišničnemu fondu Udruženja gledaliških igralcev v Ljubljani. Zasedba je ista kakor pri premijeri. Sodeluje baletni zbor in muzika dravske divizije pod vodstvom dirigenta g. Svetla. Režija igre je v rokah prof. Šesta.

»Prodana nevesta« z dirigentom Nedbalom se poje v ljubljanski operi v torek, dne 12. t. m. ob pol osmi uri zvečer. Ima najboljše gledalceškega opernega dirigenta nam jamči, da bomo imeli tokrat »Prodano nevesto« v dovršeni obliki, kakor še nikdar doslej. Cene navadne operne. Vstopnice v predprodaji pri dnevi blagajni v operi.

Nedelja v mariborskem gledališču. Danes, v nedeljo, ob 15. se uprizori v Mariboru učinkovita Kristova drama »Pasijon«. Na to opozarjamo zlasti okoličane. Zvečer ob 20. uri pa zanimiva tragikomedija »Učiteljica«, ki je dosegla pri vseh uprizoritvah kar največji uspeh.

Shakespeare

v župančičevih prevodih

Ali je med nami vsaj 700 kupcev lepe slovenske knjige, ki bodo omogočili novo serijo Shakespeareovih del v dovršenih prevodih Otona Župančiča?

To vprašanje stavimo danes v razmišljanje slovenski javnosti, ki kaže vedno manj zanimanja za ugodno slovenske lepe knjige. Vsa naša založništva težijo o knjižni krizi. Ne brez poudarka. Kajti založniki, ki kupi še tako dober rokopi, riskira, da mu naklada obide v skladišču za leta in leta. Obratni kapital se ne rentira, počiva in izdajanje novih del obide.

Tiskovna zadruga, založnica Shakespeareovih del v Župančičevih prevodih, je objavila doslej štiri knjige: Sen kresne noči, Macbetha, Othello in Karlova. Pripravljeni so sedaj otvoriti novo serijo, a le pod pogojem, če se najde minimalno število naročnikov za novo serijo, ki bi obsegala nastopna dela:

Zimska pravljica; Hamlet; Komedia smehljaj; Mnoho hrupa za nič; Tako je to; Kralj Lear; Kralj Hamlet; Romeo in Julija; Vihar; Antonij in Kleopatra.

Serija prinese Slovincem deset novih prevodov v krasnem, sočnem jeziku Otona Župančiča. Prva knjiga (Zimska pravljica) izide letos v septembru; sledila bo okoli božiča »Komedia smehljaj«, priložnostno pomlad pa dobimo »Hamleta«. Vsako leto izda dva prevoda in v petih letih bo serija zaključena. Slovinci bomo imeli groš Shakespeareovih dram v domačem jeziku in bomo polagoma izpopolnili zbirko še s prevodi ostalih važnejših del svetovnega dramatika.

Koncert Glasbene Matice

Skladatelj Josip Slavenski.

Sporod zborovih točk v koncertu 11. t. m. obseja nekaj skladb iz novejših in najnovejših sodobnih glasbe. Najinteresnejša, najmodernejša in zanimljiva je skladba za mešani zbor slovenskega skladatelja Josipa Slavenskiga »Moliva dobri oči«. Josip Slavenski je rojen v Čakovcu. Studiral je v Zagrebu in v Pragi kompozicijo. Sedaj je profesor glasbene šole v Beogradu. Njegova dela je prištevati med najmodernejša skladb sodobnih skladateljev v Jugoslaviji. Založba Schott's-Söhne, Mainz, ki dosledno izdaja najmodernejša dela svetovne literature, je doslej od del Slavenskiga izdala: Godalski kvartet op. 3., sestojeci iz dveh stavkov I. Pevanje, II. Jugoslovansko igranje; kvintet z naslovom »Iz vase« za flavto, klarinet, violino, violončelo in kontrabas, op. 6. Obsejajo: I. Srbski ples (Kokotičev), II. Večerno pevanje na Balkanu, III. Polnočni ples na Balkanu; Jugoslovansko suito za klavir op. 2. ki obse-

za Improvizacijo, Balkanski Scherzo, religiozni Adagio in Jugoslovanski ples; nadalje zopet skladbo za klavir z naslovom »Iz Balkana«, obsejajočo pesmi in plesne ter tri klavirska dela z naslovom »Iz Jugoslavije«: I. Srbski ples in glasi, II. Molitev starih Slovanov in III. Hrvaški ples; Klavirsko sonato op. 4 za violino in klavir in Slovensko sonato op. 5 ter religiozno sonato za violino in orgle op. 7. — Za zbor a capella je zložil »Moliva dobri oči«, ki se bo izvajala pri Matičnem koncertu in skladbo za ženski zbor in klavir »Pušček veli, da se ženil bude«.

Skladba »Dobri oči« izraža pretresljivo molitev, hrepenenje in lhtenje do skrajnosti obupanega človeka, ki se vedno obupano nagiba k prostovoljni smrti. Moderni glasba, v intonacijskem oziru silno težavna, izraža čustvovanja in duševno razpoloženje po modernem, duhovitem načinu z večkrat divergentnimi harmonijami. Takoj v začetku pesmi se oglašajo disharmonije pretresljivega učinka, istočasno zvonjenje harmonije i-dura, i-mola in des-mola, ki skupno tvorijo disharmonično harmonijo, genijalen izraz občutkov do smrtne obupa zbezanega človeka. — »Moj je život raspucan i raskidan, nemam vere, da ga sastavljam« — se glasi kot v obupu vpijoči dramatični kriki. Tem krikom sledi mila, srčna prošnja: »Če je kje na svetu dobro srce, naj se me usmili, naj me obupane vzame k sebi in naj me dovede do tega, da zblaznim in se v svetu snja utopim!« V divnih ff disharmonijah je izražena duševna zblaznelost in sanjavo. Težkemu izbruhu zopet sledijo srčne, mile prošnje v nežnih harmonijah moškega zbora, hrepenenje po rešitvi, nad njimi pa plavajo disharmonije ženskih glasov. Istočasno zvenita ces-dur in c-mol Harmonije ženskega in moškega zbora se bjele v disharmonijah najmoderneje predznosti — toda vsebinsko, v mislih, čustvovanju in razpoloženju je vse utemeljeno, naravno in direktno imponirajoče novo! — Hrepenenje in umiralo lhtenje zaključuje delo.

Radovedni smo, kak utis bo skladba napravila na občinstvo. Kdor se bo poglubil globoko v vsebino in čustvovanje besedila, temu se bo zdelo vse jasno utemeljeno in izrazito, kdor pa ne bo vsebine besedila sledoval s čutom, bo skladbo sprejel z nezanimanjem in nepopolnim začudenjem. Občutil bo samo predznost harmonij in disharmonij. Globokost ideje mu ostane prikrita. Delo pa je globoko zamišljeno.

Dirigent Oskar Nedbal v ljubljanski operi

Nobena izmed slovanskih oper ni doživela na našem odru toliko repriz kakor Smetanova »Prodana nevesta«. Se pred svetovno vojno je vedno pomenila privlačno točko tedanje slovenske opere in ko se je konec svetovne vojne ponovno odjiral hram slovenske Talije, je takratni gledališki konzorcij otvoril novo sezono baš s »Prodano nevesto«. Brez dvoma se je pela ta opera več nego stokrat na naših deskah. Popolnoma naravno je da so bile v raznih sezonah tudi dokaj različne zasedbe tega dela. Danes imamo med svojimi ansambli dve Marinko: go. Zaludovo in go. Ribičevo dalje tri Janka: go. Knitla, Kovarja in Banovca in tudi tri Kecalce: go. Betetta, Rumpca in Zupana. Pred oči pa nam vstajajo razni drugi interpreti teh Smetanovih junakov na našem odru. Prav tako so se menjavali tudi dirigenti. Zadnjih šest ali sedem let je imel to opero pri nas nekako v zakupu dirigent g. Anton Balatka. V torek, dne 12. t. m. pa prepušči pult sedanjemu najboljšemu češkemu dirigentu »Prodane neveste« g. Oskarju Nedbalu, ki se na poti iz Benetk v Zagreb, kjer bo tudi dirigiral to reprezentančno opero češkega naroda, ustavi tudi v Ljubljani.

Oskar Nedbal je rojen v znamenitem češkem historičnem mestu Taboru, ki predstavlja nekdanjo češko junaštvo in češko nacionalno moč. Tak reprezentant češke kulturne sile je danes tudi g. Oskar Nedbal. Absoluten muzik, oster ritmik, bistra glava, ki zna v vsakem momentu izbrati muzikalno moč ter je kljub svojim 51 letom nemiren in mlad. Nedbal je v kompoziciji učenec slavne Dvořaka ter je izšel iz praškega konservatorija istočasno s slavima sodobnikoma Novakom in Sukom. Najprej je vstopil kot violonist v prvotni češki godalni kvartet. Toda delokrog kvarteta je bil za njega kot komponista preozek. Nastopil je kot dirigent češke Filharmonije in pozneje je bil 10 let vodja dunajskega Tonkünstler-Orkestra. Kot dirigent je izbral vsa bogata izkustva genijalnega svojega učitelja, pokojnega Karla Knitla. S Tonkünstler-Orkestrom je uspešno konkuriral z dunajskimi Filharmoniki pod slavno ero Mahlerjevo; s svojim orkestrom je prepotoval Avstrijo, Italijo, Nemčijo, Rusijo in Rumunijo ter je odigral repertoar v resnici svetovnega slovenskega. Med potjo pa je v vlaklu skiciral svoje nove kompozicije in izgovarjal instrumentalno. Nastala so dela, baleti: Od stopnje do stopnje, Princeza Hincinta; operete »Poljska kraljica«, »Donna Gloriosa«; opera »Sedlar Jakob« itd. itd.

Po zlomu Avstrije je zapustil Dunaj, ustanovil slovaško narodno gledališče v Bratislavi ter postal njega duševni oče, kjer vodi dela češkega in svetovnega repertoarja. V Bratislavi si je sestavil tudi reprezentativen češki operni ansambel s katerim je gostoval v Madridu in Barceloni, kjer se je pod njegovo taktirko izvajala »Prodana nevesta« in »Rusalka« (obe naslovni partiji je pela naša članica ga. Marija Zaludova). Velike uspehe je žele s svojim gostovanjem na Dunaju in pozneje tudi v Pragi.

Smetanova »Prodana nevesta« dirigira Nedbal strogo v smislu Smetanove tradicije, akcentira v glavnem dušo tega dela t. j. njegovo radost, veselje in tipičen češki ritmični karakter. Nedbalov temperament je neizpriljiv in fascinira vsak ansambel. Čehi za pokojnim Karlom Kovarjem nimajo odličnejšega dirigenta »Prodane neveste«.

Njegovo gostovanje v ljubljanski operi pomenja za naše gledališče prvovrsten umetniški dogodek in uprava je prepričana, da se publika odzove njenemu vabilu in popolnoma zasede predstavo, ki jo bo vodil Oskar Nedbal.

Aprilska številka

»Ljubljanskega Zvona«

Aprilska številka »Ljubljanskega Zvona«, ki je pravkar zapustila tiskarno, ima kot umetniško prilogo lep, v bakrotisku Delniške tiskarne v Ljubljani izdelan portret Otona Župančiča. Na uvodnem mestu je priložena razprava Jos. Westra »Iz Askerčeve ostaline«. Med drugim gradivom se navaja osnutek Askerčevega epa izza ilirskih časov v Ljubljani. Razprava se bo nadaljevala. Razen romana Jože Lovrenčiča »Publius in Hispala« sta izšli v tej številki M. Smalčev prevod »Lagune«, povesti slovenskega angleškega pripovednika Josepha Conrada in črtica Bratka Krefta »Klavir v baraki«. Pesmi sta prispevala Izo Grušen in Miran Jarc. Izmed esejističnih člankov bo posebno zanimala razprava Mirana Jarca o evropskem duhu v sodobni francoski književnosti. Z novitetami na srbskem književnem trgu pa nas seznanja Velmar Janković.

Med knjižnimi poročili ocenjuje Balduin Saria Cankarjev »Uvod v umevanje likovne umetnosti«. Jože Lovrenčič knjige »Goriške Matice«. Miran Jarc na »Dečka s Une« VI. Velmarja Jankovića. V kroniki referira urednik Fr. Albrecht o ljubljanski drami, M. Polić glasila izvajanje Beethovenove »Devete simfonije«. M. S. pa piše o J. Conradu. »Ljubljanski Zvon« se naroča pri upravi v Ljubljani, Prešernova ul. št. 54.

Peti zvezek Cankarjevih spisov

»Kralj na Betajnovci«. — »Na Klanec«. — »Črtice iz l. 1902«. Izdala in založila Nova založba v Ljubljani 1927. Uvod in opombe napisal Izidor Cankar. Str. XX + 324.

Ivan Cankar se nam v petem zvezku svojih Zbranih spisov kaže v važnem trenutku svojega umetniškega razvoja. Drama »Kralj na Betajnovci«, s katero se zvezek začne, spada še v njegovo mlajšo dobo, ko se je pesnik živahno pečal z Nietzschejevo filozofijo, ter je idejno v zvezi z drugo izdajo »Erofitek in s »Knjigo za lahkomiselne ljudi«, ki sta izšli v prejšnjih zvezkih Zbranih spisov. Tudi v »Kralju na Betajnovci« se se oznanjajo teoremi filozofije nadčloveka, a hkrati je drama, kot urednik v uvodu razkazuje, obratna z Nietzschejevo etiko in zaključuje pesnikovo mladostno dobo. Roman »Na Klanec« vodi čitatelja v novo dobo, v oni čas umetniškega ustvarjanja, ko se je Ivan Cankar naporno ukvarjal z našo narodno usodo, jo osvetljeval od vseh strani in nevedno reševal problem naše narodne eksistence. Ta roman je hkrati spomenik, ki ga je Ivan Cankar postavil svoji materi-mučnici; po svoji kompoziciji spada med najpopolnejša pesnikova dela.

Kakor dosedanj zvezki, je tudi ta tipografski brežbiran in zelo ekonomičen. Knjiga se dobi v Novi založbi in v vseh knjigarnah ter stane v poluspej vezana 90 Din, v polplatno vezana 70 Din, broširana 55 Din.

Pesmi Srečka Kosovel. Po Veliki noči izide pesniška zbirka pokojnega kraškega pesnika Srečka Kosovela. Knjiga bo lično opremljena z naslovno stranjo prof. G. A. Kosa in bo obsegala na 96 straneh najlepše pesmi iz pokojnikove zapuščine, v redakciji Altona Gspana. Broširana knjiga bo stala 20 Din, vezana 27 Din. Naročila sprejema še sedaj »Odpor za založbo pesni Srečka Kosovela«, Ljubljana, Križevniška ulica 6, I.

Partitura Miloševa ženitve, natisnjena. Romantična opera skladatelja Petra Konjovića »Miloševa ženitve« (Viljin vo) je sedaj izšla v knjižni prirezi za petje in klavir. Partitura je taka, da jo lahko izvajajo zbori, tretji del pa je napisan tudi za koncertne reprodukcije. Cena klavirskemu izvečku je 350 Din. Zeleti je, da posežejo po tem delu vsa kulturna, zlasti pevka društva, ki jim je nekaj do tega, da se povzdigne naša izvrzna glasbena produkcija.

Ga. Zinka Vilfan-Kunc bo na koncertu pevskega zbora Glasbene Matice v ponedeljek, dne 11. t. m. pela v treh nastopih 3 ruske, 4 hrvaške in 3 slovenske pesmi. Nekatera so iz najnovejših sodobne literature, nekatera pa spadajo k najboljšim

Continental

Obreč ki mnogo prištedi!

Povečane, zelo mehke zračne blazine. Conti-Ballon obreči naredijo vožnjo prijetno. Cestne jamice in debeli gramoz prevozita, da skoraj ne občutite, brez posebnega neprijetnega tresenja, s polno brzino. — Črne, trdne gume se izredno malo obrabijo.

Viktor Bohinec, Ljubljana.

skladbam prejšnjih desetletij. Koncertno pevko go. Zinko Vilfan-Kunc spremlja njen brat pianist Božidar Kunc. Besedilo zborov in samospelov se dobi tiskano v predprodaji v Matični knjigarni.

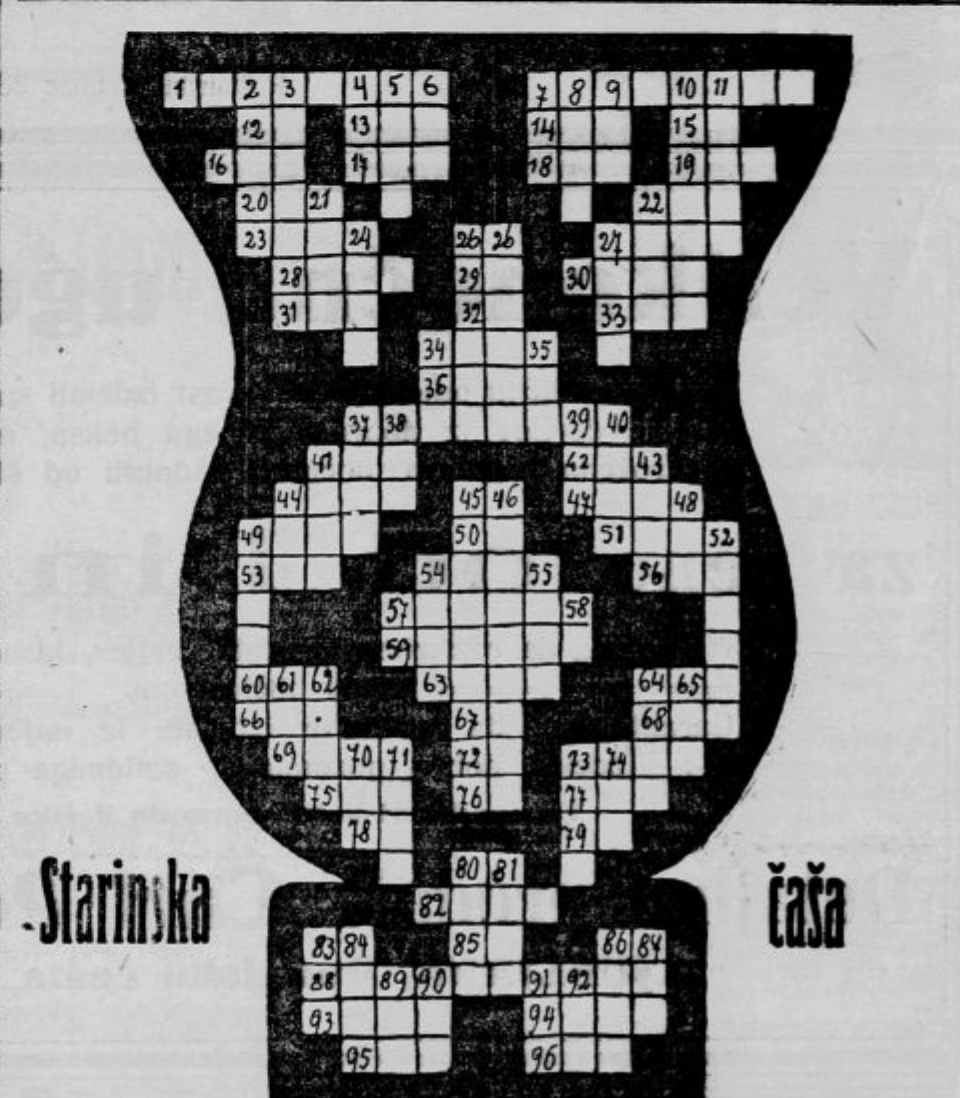
Koncert pevskega zbora Glasbene Matice dne 14. aprila. — Dirigent Matej Hubad.

Med skladbami, ki se gibljejo v modernejši struji novejših slovenske glasbe, spadajo iz sporeda zborovih točk: Adamičeva »Zabalka«. »Kresovale tri devojke« in »Kdo dobi dekle?« ter Mirkova pesem »Rokoko«; izmed čeških mojstrov pa Sukova pesem »Dojčin Petar i kralj Matijaš«. Novakova »Božična uspravanka«. Spi Jezusček... Skladbi iz prejšnjih dob pa sta dva rukoveta srbskega harmonizatorja narodnih pesmi

Mokranjčeve Črnogorske in Bosanske pesmi, ki so se letos prvič izvajale po pevskega zbora Glasbene Matice, dalje 3 lepe pesmi iz ruske literature, Grcaninova pesem »Sever in Jug«, Ključeva pesem »Dve roži« in Tanjejeva pesem »Sončni vzhod«. Pri koncertu se bo izvajala tudi srčno ljubka pesem našega odličnega nestorja P. Hugolina Sattnerja »Ruske sanje«.

Vstopnice v predprodaji v Matični knjigarni, na večer koncerta pred koncertno dvorano.

Koncert Cirila Ličarja v Beogradu. Naš rojak, pianist Ciril Ličar, priredi v ponedeljek, dne 11. t. m. v Beogradu klavirski koncert. Ličar, ki je prejšnja leta nastopil večkrat tudi v Ljubljani, je lani zapustil Zagreb in živi stalno v Beogradu.

Starinka

časa

Pomen besed:

Vodoravno: 1. mesto v Italiji; 7. narodnost; 12. plemiški naslov; 13. nadstropje (srbsko); 14. vprašalni zaimek; 15. osebnostni zaimek; 16. barva; 17. žensko krstno ime; 18. žensko krstno ime; 19. latinski pomožni glagol; 20. denarna enota; 22. vrt; 32. prvi človek (po nordijski mitologiji); 25. pomožni glagol; 27. defekt; 28. del blaga; 29. člen; 30. bližnja sorodnica; 31. norveško merilo za tekočino; 32. ital. predlog; 33. šahovski izraz; 34. ima več gora v severni Ameriki; 36. tropična rastlina; 37. pomozna postava; 41. odveč solnce; 42. veznik; 44. gospa; 45. kratica; 47. ljubimca Zevisa; 49. sportna potreščina; 50. kratka; 51. čas (po nemški transkripciji); 53. žensko ime; 54. žito; 56. časovna kratica; 57. bivši slovenski minister; 59. sobotni podel; 60. glas; 63. vojna rastlina; 64. žensko ime; 66. francoski departement; 67. sbn. osebnostni zaimek; 68. del obleke; 69. gora v Pirenejih; 72. romanski veznik; 73. agregacijsko stanje materije; 75. naselbina 76. pomožni glagol; 77. zdravilo; 78. osebnostni zaimek; 79. nota; 80. utežna mera; 82. stil; 83. pisemska kratica; 85. ploskovna mera; 86. nota; 88. možko ime; 93. posebna četrti večjih mest (fonetično); 94. del puščave; 95. darilo; 96. oblika glagola »žrem«.

Navpično: 2. prijetna slika; 3. stan mladenke; 4. kraj ob naši obali; 5. prevozno sredstvo; 7. latinski adverb; 7. sportno orodje; 8. naziv angleške dame; 9. kozmetična znamka; 10. vrsta strešne opeke; 11. pomožni glagol; 21. ribje jajce; 22. bombaževina; 24. del telesa; 25. glupan; 26. slavna operna pevka; 27. otroški naziv roditelja; 34. bivši hrvatski dostojanstvenik; 35. otok v Perzijskem zalivu; 37. slovenski slikar; 38. merilo za čas; 39. prasnov; 40. tužja za kocko; 41. rokodelsko in obrtniško orodje; 43. misel (tužja); 44. rolni kraj; 45. oblika glagola »povabiti«; 46. oblika glagola »premagati«; 48. dotok Isare; 49. slovenski politik; 52. južni sad; 61. mesto ob reki Taja; 62. mesto ob Adriji; 64. pesnik; 65. plemiški naslov; 70. pro; 71. čarostrelec iz nordijske mitologije; 73. snežena masa; 74. kurivo; 80. cvet žita; 81. zemeljska vzpetost; 83. otok ob naši obali; 84. sled; 87. predplačilo; 89. grška črka; 90. del cerkve; 91. orodje; 92. darilo.

Rešitev križanke »Jelen«.

Vodoravno: 2. Ana. 4. Davos. 6. jen. 8. dnina. 10. zaroka. 15. Almaden. 21. atmosfera. 23. oljka. 25. Korab. 27. Salvador. 29. Aios. 31. mn. 32. rt. 34. no. 36. nas. 37. Opar. 39. ski. 41. Abel. 43. mu. 46. »Itala«. 49. ave. 51. oda. 52. oratorij. 56. Katalonija. 59. Arakan. 60. pinla. 61. Ada. 62. Andrej. 64. ona. 66. Otava. 67. ar. — Navpično: 1. anomal. 2. Aventin. 3. as. 5. ajda. 7. Hasan. 9. nos. 10. Zevs. 11. ara. 12. Rado. 13. Korat. 14. al'. 15. akt. 16. Laos. 17. ak'. 18. Don. 19. Erna. 20. na. 22. flava. 24. ja. 27. Breda. 28. opij. 30. skala. 33. tla. 35. oho. 38. rakija. 40. Ivo. 42. Bolana. 44. ura. 45. vrana. 47. lan. 48. Atika. 50. ana. 53. arh. 54. Oka. 55. Ind. 57. aj. 58. ido. 70. pet. 63. ro. 75. Arno.

Bratko Kreft:

Razstava na ulici

Marsikaj novega vidi človek, če pride iz provincialno-idilijne Ljubljane v Pariz. Kar bi bilo v Ljubljani nedopustno ali celo nedostojno, morda celo pod častjo meščana slovenske prestolice, to je po največkrat v Parizu vsakdanja in nedolžna stvar. Udruženje uporabljajočih umetnikov »Gronpement Amical des Artistes« je preteklo soboto in nedeljo razstavilo sredi Pariza dela svojih članov. Na Boulevardu ju St. Michel, vzporedno ob Luxemburškem vrtu, so postavili prvotno zbirko stola in nanje obesili svoje izdelke. Od 15-letnega Seguinu do starostno obrabzanega, naglušnega Renaulta. Vsek je sedel na slikarskem stolčku poleg svoje izlože kakor branjeveke na Vodnikovem trgu v Ljubljani.

Precej zgodaj je bilo ko sem se napotil, da vidim čudo teh bohemskih umetnikov, po večini prebivalcev montmartrške republike, kakor pravijo Parižani.

Nekateri so še popravljeni od vetra po kvarjenju stola, drugi so prihajali komaj z doma, obloženi s kovčgi in slikami. Tudi taki so bili med njimi, ki niso imeli stalnih in so nastopili stike kar ob zid Luxemburškega vrta.

Prešel sem fronto razstave. Mimogrede

sem sprejemal vtise razstavljenih slik in fiziognomije razstavalcev. Vsi so bili vsled jutranjega mrzota in dežja, ki kaj rada prši v Parizu, do vratu zaviti v ovratnike. Nekatere je visela skozi odprto jopiča značilna, pri nekaterih pretirano dolga črna umetniška pentlja.

V pršnju dežja sem opazil slikarico, sedeo poleg svojih slik in zavito v dežni plašč. Poleg nje je stala njena hčerka in se stiskala k mladi materi. Samo obrazek sem videl. Vse drugo je bilo skrito v rjavi kapuci. Molčali sta. Roke so se držale druga druge in oči so bežno in motno pogledovale ljudi, ki so ogledovali matno, otroka in slike, ki so bile sicer dovršene, a vse zavite v neko kopreno skrivnosti. Ja so jedva dale zaznavati naslikane figure. Po večini ženske glave in otroški obrazi v mnogih variacijah. Včas, kadar so se oči nagnile mimo-idočih ljudi, so se oči spogledale in materina roka je stisnila dote k sebi, da se je približalo lice k licu, usta k ustnam. Poljubili sta se. O. kako mrtve, prazne so bile tedaj tiste slike...

Stari slikar Renault je izstavil po večini slike. Take, ki so prijetne očem dobrodošli meščanom, kateri skušajo svoja stanovanja urediti čim bolj moderno in umetniško. Skoraj pri vseh razstavljenih delih sem opazil bodisi naturalizem ali impresi-

joničen »Dobro dan! Izvolite, pripravljeno za petične roke. Zakaj iz mnogih obrazov slikarjev je zija glad... Nekateri so imeli srečo. Eden a. pr., ki je razstavil same malo obložene haleke v najbujnejših variacijah, je pridaljalo scrazmerno dobro in drago. Pri njem sem videl gospoda z »makirano« damo, ki sta si privoščila eno izmed njegovih eksotičnih blelek. Skrbno jima je zaval silo in odjadrala sta ponosno skozi vrsto radovednežev.

Najmlajši med razstavljalci je bil 15-letni Seguin s koloriranimi pericrisami in skicami ulic, cerkev in hiš. Nič posebnega. Kak na boljši realoc ga gotovo dobelega, če celo ne prekaša. Francosi so mu dali bronasto kolajno in fant, kratkotrtačnik z golimi kolent in črnim tankovskim malo umetniško oblikovanim klobukom, je stal poleg svojih slik in gledal preko in mimo svojih radovednih ozledovalcev. Na vprašanja je odgovarjal malomarno, samozavestno in slike je taksiral visoko. Za stojalom na risarskem stolčku je sedela mala, slaboočena, izsušena žena in gledala nje, pred čigar slikami so se ustavljali številni radovedneži. Njegova mati... Veliko upanje je žarelo v njenih trudnih očeh...

Med pestro in številno množico razstavalcev (okoli 70) je zasnel tudi Slovan, Poljak Zieleniewski. V premagihem rjavem

zajemem klobuku, zarašen kakor kak Zid se je sprehajal pred svojimi slikami z od vseh vetrov nanešenimi motivi v divje razkošnih barvah, z nejasnimi konturami predstavljajih predmetov. Oljnat slike in akvareli. Bežne, razobarbene poteze, vsevpriek, kakor plamteče strasti... Nekot je moralo biti veliko sile v njem, razkošja, podivjanosti.

Stopil sem k njemu in ga nagovoril po rusko. Oni mi je odgovorjal v poljščini.

Prepotoval je skoraj pol sveta. V Rusiji, Skandinaviji, Francoski, Italiji, raznih otokih, celo na Kranjskem se je mudil dva dneva. (Hvali je lepoto naših krajev.) V Tokio ga je zvalilo rumeno japonsko solnce. Kazal mi je reprodukcije tam izdelanih motivov. Po večini v epigonskem stilu, pomešanem nekoliko z njegovo impresionistično tehniko. On bi gotovo dejal »poljsko dušo«. Vsepopoved se klati, dejal. Živi v središču francoske umetnosti, toda slika v »poljskem stilu«. Strašno ljubi Poljsko. Akademijo je dovršil v Krakovu. Nato v svet... Povedal mi je, kako se je pred mano skregal s petičnim možem, ki ga je nagovoril v materinem jeziku. Pri pogovoru sta prišla nekoliko navskrži, in ko mu je oni povedal, da je nevhvaljen napram svojemu rojaku Poljaku, ga je Zieleniewski zavrnil: »O, dobro vem, kak Poljak ste. Tisti iz Palestine«.

Ko sem ga vprašal, kaj ljubi najbolj, je

ponosno in zanosno odgovoril: »Naravo in svobodo! Oboje mi je skušal dokazati na razstavljenih slikah. Slikam, kakor se meni zdi! Kdor kupi, kupi; kdor noče, naj pusti!« Nekatero sliko so bile zelo nejasne in nekateri izmed gledajočih, zlasti ženske, so se posmehovali. Pokazal mi je med drugim fotografijo portreta Maksa Linderja, filmskega igralca, ki je lani izvršil samomor. Naslikal ga je v uniformi gardnega oficirja in na fotografijo je Linder v znak prijateljstva zapisal svoje ime.

Madame Chovin je razstavila poleg drugih tri avtoportrete. Enega velikega, v katerem je povečevala svojo lepoto kot Carmen. Kot odje črne oči in lasje, razkošne ustnice, zapeljiva karminka. Dva, da, to je bila ona. Stala je naslonjena ob zid tik pred svojimi slikami in številni pogledi so bežali od slik na njo in zopet nazaj. Obložena je bila v črn, svetel kožuh in ko je nehal pršiti dež in je posijalo solnce, je smela klobuk z glave, da je bila vsa glava pogledom na razpologo... Njej se gotovo ne godi slabo. O trpljenju ni sledu na njenem obrazu. Videti ga ni tudi na njenih slikah, ki so v prešerni afektiranosti barv privabile marsikoga. Dva lastna portreta je prodala. Za nekaj časa bo že. Sicer pa je še vedno in res lepa. V Parizu je tudi to kapital.

Paris, v aprilu 1927

Oester. Automobil Fabriks A. G. vorm. AUSTRO FIAT!

Kvalitetni tovorni avtomobili za vsak namen in vsak poklic!

Tovorni avtomobili za 1750 kg, 3000 kg, 5000 kg, najmodernejši avtobusi z nizko šasijo (Niederrahmchassi) za 16 do 35 oseb, sanitetni avtomobili, avtomobilске požarne brizgalne, vsakovrstni avtomobili za požarne brambe itd.

Ugodne cene

Generalno zastopstvo O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica šte. 11.

Plačilne olajšave

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju).

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Brzjavke: Kredit. Ljubljana. Telefon št. 40, 457, 548, 803 in 806.

Po vseh večjih krajih

države išče prvorazredna in dobro uvedena vrška izkušene, marljive in zaupanja vredne

zastopnike.

Pismene ponudbe na naslov:

4-48

Poštanski pretinac 380, Zagreb I.

Velikonočna ugodnost!

Našim domačim odjemalcem v čast izdelali smo 1000 parov visokih čevljev iz dobrega črnega boks, novega tipa z zaokroženo špico in močnimi podplati od šte. 39 do 46

za ceno od Din 168.—

v namenu, da razširimo to vrsto čevljev, ki so za vsak sloj med občinstvom.

Garantiramo, da so čevlji izdelani iz najboljšega usnja, —: izdelek dobro poznanega, solidnega podjetja. —:

Ta ugodnost velja samo do Velike noči.

Detajlna prodaja **Carl Pollak, d. d.**

LJUBLJANA, Dunajska cesta šte. 23.

46:2

„CENTRALNA VINARNA“ d. d. v Ljubljani

Telefon št. 2573. Spodnja Šiška, Frankopanska ulica št. 11. Telefon št. 2573.

opozarja

cenjeno občinstvo na svoja **zajamčeno pristna prvovrstna domača štajerska in dolenska vina.** Na zalogi pa ima tudi **zajamčeno pristna dalmatinska vina lastne preše.**

„Centralna vinarna“ kupuje v Dalmaciji **le grozdje in preša sama,** druga vina pa kupuje **le od vinogradnikov.**

Pridite in pokusite! Niste obvezani, da tudi naročite!

Ogljeni (karbon) papir,

indigo papir, barvni trakovi, barve za štampiljke, paginirke in blagajne dobite vedno in najceneje pri

Šud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/I.

Telefon šte. 9-0

Jožef Lojk

oficial v tobačni tovarni.

Pogreb nepozabnega bo v nedeljo 10. t. m. ob pol 6 popoldne iz hiše žalosti G. nce Tržaška c. št. 15 na tukajšnje pokopališče.

Gli-ice, dne 9. aprila 1927.

46:2

Franciška, soproga. — Jože, Mimi, Leon, Silva Vida, otroci. — Lucija, Marija, sestri.

Compound-kondenzacijski parni stroj 60/65 Ps,

fabrikat Karl Schranc s parnim kotlom sistem Cornwall z 30 m² kurilne površine in atmosferskim pritiskom se radi elektrifikacije podjetja **proda,** eventualno tudi brez kotla, pod zelo ugodnimi pogoji. Naprava je v brezhibnem in za obrat pripravljenem stanju interesantom na ogled. Cenjena tozadevna vprašanja je nasloviti na lastnika J. ZADRAVEC, paromlin, Središče ob Dravi.

Podpisana tvrdka naznanja cenj. odjemalcem, da je začela z izdajo svojega po monakovskem načinu varljenega

BOCK = PIVA

predvolne kakovosti in najvljudnejše vabi na obilna naročila.

Pivovarna „UNION“ Maribor.

Zelo dobro ohranjena, v najboljšem, obratnozmognem stanju nahajajoča se

4630

LOKOMOBILA na vročo paro sistema LANZ

type N. T. C. III. Z. zgrajena leta 1922, **160 do 190 HP,** kurilna ploskev 38.643 m² s pregrevalcem 22,5 m², Lentz-Steuerung s kondenzacijo in Zw schendampientnahme, Evaporator - ognjišče, s 36 m visokim pločevinastim kaminom, radi opustitve obrata **naproda.** Lokomobila je vsak čas v obratu na ogled.

ALEKS PODVINEC, tovarna usnja
Radeče pri Zidanem mostu.

Potnik za mlevske proizvode

dobro uveden pri strankah za tukajšnji trg in celo Slovenijo, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji. Reflektira se samo na prvovrstno moč. Ponudbe s cur. vitae pod „Prvovrstna moč na Aloma Company, Ljubljana. —

Naznanilo.

Javljam cenj. občinstvu, da sem otvoril kjer bom točil dobro **kašteljsko vino,** **clje in rakijo** po zmernih cenah. Na željo se vino dostavi na dom na malo in veliko.

Dostijo se gorka in mrzla jedila.

Za čbilen obisk se priporoča

gostilna Novak,
Šiška, Vodnikova 18.

Korespondentinja

perfektna slovensko-nemška stenotipistka, vajena vseh pisarniških poslov; nastop 15. aprila ali 1. majnika. Oftere pod šte. 1007 na Aloma Company, Ljubljana.

Priporoča se

MAST znamke **J.P.**

lastni izdelek tvrdke:

Evald Popovič, Ljubljana.

Cena nizka, blago izborno.

Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg

PREKAJENO MESO

vedno v zalogi po izvanredno nizki ceni

Svetovnoznano in izkušeno kolo znamke Styria na 12 mesečne obroke se dobi samo pri glavnem zastopstvu

ALOJZIJ USSAR

Maribor, Gosposka ulica šte. 20 I. nadp.

Svetujem Vam da si naročite PUCH-kolo

ki je najboljši!

Dobi se po solidni ceni in tudi

na obroke le pri tvrdki

IGN. VOK,

LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica 7.

Dol

obvezo in odprite vendar enkrat oči ter ne kupujte v trgovinah, kjer vam nudijo slabo robo za drag denar, ampak kupite še danes dopisnico za 50 para in pišite takoj po ilustrirani cenik z več tisoč slikami na veletrgovino

R. STERMECKI, Celje 20,

v katerem najdete po čudovito nizkih cenah obleke, čevlje, klobuke, srajce, ure, harmonike, britve, toaletne, modne, jeklene in galanterijske predmete. — Naročila Din 500.— oostnine prosto. — Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.

Bili
kaktšnikol
časi

brez

„TOBLER“

slovita svetovna tvornica **ČOKOLADE, BONBONOV in KAKAVA** prodaja že v 2000 prodalnicah v kraljevini. Konsumentom je podarila samo v letu dni preko 1200 lepih **POKLONIL-PREMIJ.** ener. zastopstvo in zaloga v Beogradu **„OBROT“**. Trgovatka. Telefon 31—89.

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

»Krasno,« je dejal nato Pardaillan, ki ga je pazno poslušal. »Na to vam morem odgovoriti le dvoje: prvič, da vam nisem mogel naznačiti z mojstvom Claudom in kardinalom Farneškim nikakega sestanka, ker Clauda vobče ne poznam, Farneškega pa nisem videl, odkar sva bila na Mortmartru... in tudi zato ne, ker so me dve uri po najinem razstanku prijeli v gostilni pri »Vedeževalki!«

»Oh!« je vztrepetal Karel. »Po tem takem so me ukanili!...«

»Drugič,« je nadaljeval Pardaillan, »vam lahko povem, kdo je bila dama, ki se je preoblekla v plemiča...«

»Kdo?...«

»Bila je Favsta!« je mirno odvrnil Pardaillan.

»Favsta?...«

»Ime vam je tuje, a potrpite. Kmalu boste lahko presodili, kdo je in kaj premore... Ali ste, Svetlost, že kdaj kaj slišali o Borgijcih?«

»Kako ne bi bil? Zakaj vprašujete?« se je ustrašil Karel.

»Zato, ker je Favsta potomka borgijskega rodu. Čuvajte se te ženske, Svetlost! Kam meri, še ne vidim do konca, toda večino njenih načrtov sem uganil. Vsekako vem, da Belgoder ne bi bil ugrabil Violette in da je ne bi bili vlekli namestu Fourcaudke na grmado, ako ne bi bilo Favstine volje!«

»Oh!« je vzrojil vojvoda, »če je tako, gorje ji, pa da jo moram zadaviti s temile rokami!...«

»Ne skrbite, srečati jo utegnete preje, nego se nadejate. Pazite se! Že po pasti, ki vam jo je nastavila in ki ste se zaleteli vanjo kakor slepec, lahko ocenite njeno silo...«

»Hočem, pa da me stane glavo!« je vztrajal Karel.

»Ej, vraga, če bi šlo samo za to, da se iznebite glave, bi bila

119

stvar prebito lahka. Na žalost je baš narobe: zdaj gre za to, da ohranite sebe in da najdete svojo drago...«

»Da, da!...«

»Vidite! In v to zadošča, da položite roko na Maureverta...«

»Oh, Pardaillan, meša se mi, ko gledam v te prepače. V kaki zvezi je Maurevert s temi stvarmi?«

Pardaillan ga je sočutno pogledal.

»Ubogi dečko!« je pomislil. »Kaj bi rekel, če bi vedel, da je Violetta Maurevertova žena!... V oblast ga morava dobiti zato,« je povzel na glas, »ker ga Favsta uporablja v svoje pogubonosne namene. Od njega bova izvedela marsikaj, ne glede na to, da izvija Favsti nevarno orožje.«

»Zakaj se je ne bi lotila naravnost? Pardaillan, ali res ne vidite, da mi ni več živeti?«

Vitez ga je prijel za roko.

»Prepustite meni vso skrb! Rekel sem vam že, da je samo smrt nepopravljiva. Violetta živi — to je za zdaj najbolj važno in dovolj tolažilno. Ponavljam pa: čuvajte se Favste! Ne vem in ne slutim, zakaj ji je toliko do tega, da bi ugonobila Violetto. Nekaj je gotovo: ako ve, da jo ljubite... in o tem ni dvoma!... tedaj bo storila vse, da vas uniči, kakor je hotela uničiti mene in kakor je uničila kardinala Farneškega in mojstra Clauda...«

»Saj menda ni vsemogočna!« je obupno vzkliknil Karel.

»Mogočnejša je od Henrika III. in celo od samega Guisa! Sin Davidov' jo slepo posluša. Ona je nevidna duša Svete lige; omanje kraljevstva je njeno delo... Strupi Borgijcev in Medicejcev, bodala Lorčencev in vse, kar poznamo opasnega, je zgolj igrača v primeri s strašnimi izumi te ženske. Ali veste, da ima sama svojo vojsko, sama svoje sodstvo in na tisoče vohunov, ki z njih pomočjo nadzoruje Francijo in Pariz? Ona vidi vse in vse ji je znano... Čuvajte se, Svetlost, Favstinih sodnikov in Favstinih svečnikov! Njeni popje sklepajo in razvezujejo zakone! Njeni sodniki zgrabijo vsakogar, kdor nasprotuje Favsti, in ga tirajo v Bastiljo na mučenje, nato pa pošljejo njegove iznakažene ostanke na morišče!...«

»Oh! Tako mi je, kakor da sanjam strašne sanje!...«

»Vidite! Mislite na to, kako je moral Henrik III. pobegniti iz Pariza! Mislite na grmado, ki je bila pripravljena za Violetto! Mislite na naju dva, ki sva bila pred dvema urama še v Bastilji!... Mislite na Clauda in na kneza Farneškega!«

»Nesrečnega! Kdo ve, kaj je z njima!...«

»Jaz vem! Povedal mi je mili gost, ki me je posetil v ječi.«

»Pardaillan,« je zasopel Karel, »rešiva ju!... Eden je Violettin oče... a drugi... oh, kaj vem!... Violetta ga časti in ljubi!... Kje sta? Oh, ako veste...«

»Evo kje!« je rekel Pardaillan in pokazal Karlu hišo, do katere sta bila prišla.

Že nekaj minut je bilo, kar sta zavila v Staro mesto. Mladi vojvoda je uzrl pred seboj črno razpokano zgradbo z železnimi vrati in zaprtimi oknicami.

»Oh!« je zamrmral z mrko grozo. »Kakšna jetnišnica je to, Pardaillan?...«

»To je Favstin dvorec!«

Karel se je zgani, kakor bi hotel planiti proti vratom. Vitez ga je zadržal.

»Le potrkajte na ta železna vrata!« je rekel hladno. »Preden mine deset minut, bova pri Claudu in kardinalu, ki umirata za tem zidovjem od gladi...«

»Od gladi!« je zastokal Karel, otiraje si potno čelo.

»Da! Tako mi je vsaj zatrdil ljubeznivi gospod de Maurevert, ko je bil pri meni... A to me domišlja, da tudi jaz umiram od gladi. Na srečo ima hiša, kjer umirajo od gladi in žeje, sosedi pri kateri jedo in pijo...«

**Kdor oglašuje,
ta napreduje!**

Marjan Globočnik

Nika Blaznik

zaročena

Kranj

4657

V aprilu 1927.

Nikake posredovalne prodaje! Iz tovarne naravnost k Vam!

Vabimo Vas, da si ogledate našo zalogo

pomladne moške konfekcije

kakor tudi oblek za dijake in otroke

Ne dajemo na obroke!

Pač pa smo posebno cenjeni in solidni!

Mehanična tovarna oblek d. d.

podružnica Ljubljana, Mestni trg št. 5

Radi prezidave

razprodalam modno in elegantno blago

po globoko znižanih cenah in vrhu tega še 5% popustom. Samo 1. dni.

JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg št. 2.

A PRODUCT OF GENERAL MOTORS

Močan - ali vendar ekonomičen

Moc motorja ni težko doseči, ravno tako tudi ekonomičnost — brez zadostne sile. Ali zgraditi motor kateri je močan in obenem ekonomičen — to je inženjerska zemljalnost.

CHEVROLET motor ima več moči kot Vi mislite da je potrebno moči, s katero dosežete poljubno brzino — a kar je pogostito, mti kotera Vas izloče tudi iz najtežje situacije. Elastičnost motorja Vam omogočava, da vozite brez truda v najživah. mestnem prometu brez premenjave brzine.

Toda s tem lahkim obratovanjem CHEVROLET-a je čvrsta zvezana ekonomičnost tudi pri največjih brzinah ob mali potrošni goriva. Veliko pozornost, katere je polagana vsem delom CHEVROLET-a, točno mazanje s pumpo, višeti, od zgoraj krmljeni ventili in vse drugo je važno, da se brzo ali vseeno ekonomično doseže željena moč motorja.

Zahtevajte od nas še druga pojasnila!

Zastopniki za kraljevino SHS:

V. & M. BAREŠIČ & Co., Centrala in skladišče rezervnih delov, Zagreb, Kukovičeva ulica št. 30.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Dušan Žečević. »Velauto«: Novi Sad, Aleksandrova št. 6.

Auto-Omnia Lazar L. Milčević, Centrala: Beograd, Kr. Aleksandra 11—13.

GENERAL MOTORS NEAR EAST S/A. ALEXANDRIA

Lepo vitko postavo

povzročil je trebušni oca, izdelan v ateljeju

Ane Hutter

Dunajska cesta 6, II.

Elastični stezniki in drugi na razpolago —

Cene nizke.

J. Stjepušin — Sisak

priporoča boljše tambarice

strune, partiture, tole in

stale potrebne za vsa

rišbila. Odh. covan na pe-

riški tiskarši!

Ceniki franco

Ceniki franco

Vsi narodi so složni:
Nega zob je potrebna

Čvrsti zobje niso samo atribut lepote, marveč so zelo važen pogoj za trajno zdravje. Nega zdravja začena s pravo nego zob.

Čuvajte zoba,

vzemite Pebeco!

Pebeco je nekaj posebnega, ni neprijetno sladkasto, marveč osvežuje in odlično deluje.

Ne pozabite na Pebeco.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster in izdelovatelj preobletenih gumbov LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 7

se priporoča za vsa v krojaško stroko spadajoča dela po zmernih cenah. Točna in solidna postržba; popravila in preobračanje oblek se rade volje sprejme.

Vaša obleka bode izgledala z pet kakor nova, ako jo pustite kemično čistiti v

tovarni Jos. Reich

Tovarna: Poljanski nasip 4-6 Ljubljana,

Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekem 24 ur.

Barvanje oblek v različnih barvah.

Kostančev taninski les

potrebuje za celoletno dobavo

ERNEST MARINC, Celje, Zrinjskega ul. 4

Svilene rute

za praznike si najlažje izberete v manufakturni trgovini

J. Preac

v Mariboru na Glavnem trgu, ker je le tam največja in najnovejša izbira

Revmatizem

Izjava zahvalnosti.

Gosp. Dr.-ju I. Rahleju, Beograd, Kosovska ul. 43.

Dovoljujem si obrniti se na Vas, ker bi rad prepričal enega mojih znancev, da je »RADIO BALSAMIKA« najboljši in naizanesljiviši lek proti revmatizmu. Mojemu strcu Drag. Mil. Jloviču, upravniku pošt v Proku li, ste lani poslali zdravilo za mojo teto, ki je ležala bolna na nogi. Imela je neke vrste revmatizem, od česar so ji semertja otekale noge tako, da ni mogla obuti čevljev, zaradi bočin pa je morala leati v postelji. Brž ko so dobili naše zdravilo, so ga takoj začeli uporabljati. Čez 20 dni mi je teti odleglo a ko sem jo prišel obiskat, sem jo dobil popolnoma zdravo. Tu v Vranju je takisto bolna mati enega mojih znancev, seveda manj nego Vaš bolnik v Prokuplju. Zato vas prosim, da zdravilo z navodili vrd pošljete po povzetju na naslov: van Ristić, trgovec v Vranju. V naprej se zahvaljujem.

I Vranje, dne 2. oktobra 1927.

Milan Popović, poštni blagajnik.

Lek »RADIO BALSAMIKA« izdeluje, prodaja in razpošilja z doplačilom po povzetju inordinatorij RADIO BALSAMIKA Dr. I. in Rahlejev, Beograd, Kosovska ulica 43, parter 6.

Najpopolnejši

Stoeper

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj ogledajte si to vrednost pri trdki.

Lud. Baraga, Ljubljana

Selenburgova ulica 6 I.

Izročila: 100% 5-letna garancija

Telefon 41 980

Velika dobroduša vpeljana trgovina na zelo prometnem in lepem kraju Dolenjske

se da v najem

event, tudi z gostilno. Pogoji: Prevzem obstoječe zalge v približno vrednosti Din 3000 00.—. Le resni in sp sobni reflektirajte naj se javijo na ogasni oddelak »Jutra« pod »Zelo prometna točka«.

Ves veliki teden od 11. – 16. aprila 10% popusta

Šelenburgova ulica 3.

pri moški in damski konfekciji.
Poslužujte se ugodne prilike.
Oglejte si našo izbrano zalogo.

Gričar & Mejač.

Kuhinjsko opravo

to je emailirano posodo, kompletne kuhinske garniture iz aluminija, vsakovrstne umivalne garniture, železne postelje, jedilno orodje ter ostale kuhinjske potrebščine dobite v priznani najboljši kakovosti in po najnižjih cenah pri tvrlki

Schneider & Verovšek

trgovina z vsakovrstno železnino orodji in stroji
v Ljubljani, Dunajska cesta 16.

Indian
**INDIAN
MOTORCYCLE
COMPANY**

Gen. zastopstvo za Kralj. S. H. S.
Rom. Pelikan, Maribor

Zastopstva: Ferum a. d. Zagreb,
American Motors, Ljubljana,
Begy Wolf & Comp. Sarajevo
Velomot — Split.

SVETOVNA ZNAMKA.

INDIAN MOTORCYCLE CO
Springfield, Mass.

BIG-CHIEF 1206 ccm, 9/24 HP, dolarjev 495—
CHIEF 998 ccm, 7/18 HP, dolarjev 480—
SCOUT 598 ccm, 5/9 HP, dolarjev 415—
PRINCE 350 ccm, 3 1/2 HP, dolarjev 333—
Sid-car PRINCE dolarjev 185—
Sid-car Scout dolarjev 175—

Električna razsvetljava in s tachometerom.

Solventne krajevne zastopnike sprejmemo.

Veliko skladišče nadomestnih delov.

Brez konkurence so čevlji znamke

tovarne Peter Kozina & K. Tržič

Najnovejši modeli se
dobe v lastnih trgovinah

Aleksandrova cesta LJUBLJANA Brež štev. 20

10 spretnih zidarjev

za večmesečno delo ter podajače in druge delavce sprejme takoj Celjska opekarna, Celje (Spodnja Hudinja). — Pisarna: Razlagova ulica 4. 4651-a

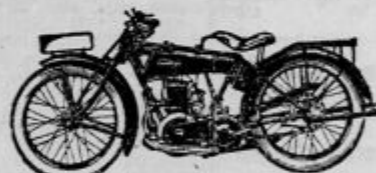
Lesna trgovina

na deželi, oddaljena 20 km od železnice — išče ŽENSKO PISARNISKO MOČ. — Prednost ima ona, ki je zmožna več jezikov v govoru in pisavi. — Ponudbe pod «Ta» — na Aloma Company, Ljubljana. 4675-a

Pomlad ob solnčnem Jadranu
PENSION „DANICA“
Sv. Jelena ob Crikvenici.

lik ob morju — izvrstna kuhinja — Zmerne cene — Vodi Slovenka.

„Zündapp“

najekonomičnejše vozilo za vsakogar. 3 prestave, 4,5 HP, balonske gume, legatna forma, clou sezona. Cena kompleta samo Din 13.000.—. Brezobvezno predvaja tt. Fr. Veršič, Maribor, Vrbanova ulica 19. Zahtevajte obširen popis. Dobavlja tudi nove bale (Kolben), cilindre itd. za vse vrste motorjev.

OCARINJENJE

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, Ljubljana, Masarykova cesta 9, nasproti carniarnice. — Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Vse vrste

trgovske knjige

kot:

amerikanski journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne štrake, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke. Vam nudim s svojimi provizori izdelki najugodnejše

A. Janežič, Ljubljana
Florijanska ulica 14.

knjigovoznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko! 3 Na malo!

BARVANJE LAS!

Najboljša in vodilna znamka „EXCELSIOR HENNE“ od Doc. Dornale & Cie. Pariz, barva las v vsaki nijansi, ne made, pogrešno barvanje izključeno. Vro labek in svetoven postopek. Garancija 36 Din. — Kamiličen ekstrakt za dobovanje svetlo-plavih las 40 Din. — „Exparatit“ v 34 urah odstranjuje srček, prilajaj in brate! Izpadanje preostane, s kovi in zdravi lasje so pet rastejo v svojih lepih pramenih. Garancija 60 Din. — „Centifolia“, kozmetični savod M. J. Hojka, Zagreb, Ulica 50. — Zahtevajte brezplačne senke in navodila! 54/III

„SPECTRUM“ d. d.

inž. Kopista, Dubsky in Krstić, tvornica ogledal in brušenega stekla, Ljubljana VII, Medvedova ul. 38, tel. 343 Zagreb, Beograd, Osijek, Središnjica: Zagreb Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5–6 mm, ogledala, brušena vseh velikosti in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. Pina, navadna ogledala

Zahvala.

Za odkritosrčne izraze sožalja ob priliki težke izgube mojega dobrega sina

Albina Narada

izrekam vsem najpristranejšo zahvalo. Ne morem najti dovolj toplih besed zahvale za vse brate Slovence, ki so v tujni spremili pokojnika k zadnjemu počitku. Čestiti godbi, pevcem, bratom Poljakom in našemu g. župniku v Franciji, vsem in vsakomur: Bog plati!

Zagorje ob Savi, 5. aprila 1927.

Jože Narad.

Zahvala.

Oo rani in prebriski izgubi mojega nepozabnega soproga

Franca Rojnik

posestnika v Latkovi vasi

izrekamo mojo iskreno zahvalo vsem onim, ki so ga v tako obilnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se tudi zahvaljujem č. č. duhovščini za spremstvo, g. dr. Tajnšku za njegov trud in lajšanje težkih muk. Nadalje vsem cenj. tovarišem gasil. društva ter sokolskemu pevskemu društvu za ginljive žalostinke.

Št. Pavel pri Preboldu, dne 5. aprila 1927.

Žalujoča žena in sorodniki.

ZAHVALA.

Povodom bridke smrti našega nadvse dobrega brata, svaka in strica, gosoda

Vilijema Bevka

izrekamo tem po om iskreno zahvalo vsem onim, ki so nam na ta ali oni način izrazili svoje sočutje, pokojne ou pa izkazali zadnjo čast. Posebno smo dožniti se zahvaliti g. župniku in gg. pevcem.

Iskrena hvala vsem darovalcem krasnih vencev in cvetlic ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Sv. Andraž v Haložah, dne 3. aprila 1927.

Globoko žalujoča rodbina
Čerin in Bevk.

Wally Andretto sporoča v svojem kakor v imenu svojih otrok **Traute, Ramunda,** in **wernerja** žalostno vest, da je njen srčno ljubljani soprogo oz. oče, gospod

Rajmund Andretto

tovarnar

v soboto, dne 9. aprila t. l. ob 5. uri zjutraj po kratkem in mučnem trpljenju mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v ponedeljek, dne 11. aprila t. l. ob 1/2 6. uri popoldne iz hiše žalosti Vič štev. 91. na farno pokopališče.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi na Viču.

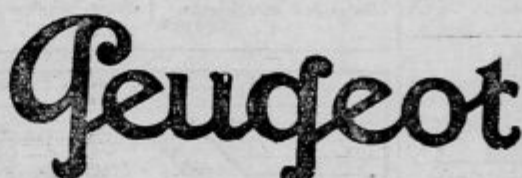
VIČ-LJUBLJANA, 9. aprila 1927.

Mašni pogrebni savod

Brez posebnega obvestila.

Samo nemoderni ljudje

hodijo peš po svojih vsakdanjih opravkih; praktičen človek sedanosti pa si bo nabavil kolo, in sicer res dobro blago. — Najstarejše in največje tvornice Evrope

(letna produkcija 250.000 komadov)

vam nudijo kolo po vašem okusu, najmodernejšo in najpreciznejšo izdelano, v kakovosti materiala nenadkriljivo in to po tako nizkih cenah, da si ga lahko vsakdo nabavi. Izberite si eno izmed mnogostevilnih tip in zadovoljni boste ter nam hvalite!

Glavna zaloga in samoprodaja biciklov in motociklov

«PEUGEOT» za celo Slovenijo

ERIK BREUIL, CELJE št. 50.

Nekatere izmed tip, ki vam jih priporočamo:

P 3 »Peugeot-turist«: Črn okvir z zlatimi traki, obroči v sredi črno emailirani, ob straneh poniklani; blatniki črni, jekleni; »Peugeot prosti tek«; dve luksuzni masivni zavori; Dunlop-pnevmatika; zračna sesalka in usnjata torbica s kompletnim priborom. Din 1726. franco vaša železniška postaja. — P 12 »Peugeot-turist«, delavski model. Isti opis, kot pri P 3, samo z razliko: Dve žični zavori, sedlo ojačeno in na tri vzmete, Dunlop-pnevmatika pojačena, blatniki daljši in širši. Din 1741, franco vaša železniška postaja. — P 13 »Peugeot-Model srednje-evropski«: isti opis kot pri P 3, samo da so obroči črno-rumeni s Torpedo-prostim tekom in na sprednjem kolesu z masivno zavoro.

Vsa kolesa z enoletno garancijo.

Vse vrste sportni bicikli motocikli, njih nadomestni deli ter oprema vedno v zalogi.

Ceniki gratis franko!

Ceniki gratis franko!

NAŠA ZASTOPSTVA: Ljubljana: Tehn. komerc. družba, Tavčarjeva 6; Kranj: Ing. Majnik, mehanična delavnica; Kamnik: Kregar & Fajdiga; Bled: Franc Satori; Novo mesto: Alojzij Skedelj, mehanična delavnica; Maribor: Divjak & Gustinčič, Glavni trg; Ptuj: Josip Prosnik; Slovenjgradec: Jakob Tišler; Vransko: Štefan Lamut, Čepelje.

Moč osebnega vpliva.

sugestij, h pnoze, o-ebnega magnetizma itd. Najpopolnejše metode! Popoln uspeh z jamčen! Prospekt prost; 1 zvezek Din 8— v znamkah

»VEDA IN ZNANOSTI«. Celje, Razlagova ulica 8.

Malinska.

HOTEL „TRIGLAV“ se najlepše proroča svojim gostom za spomladno sezono s svojo izvrstno kuhinjo ter zmernimi cenami. Na zantevo nošljem tiskani prospekti

Z veselo postojanjem lastnik P. tric, Udovala Ventu

Jernej Ložar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 20

priporoča svoj fino urejeni modni salon za gospode in dečke. Najboljša izdelava ob ek v la tni delavnici. Inni kraj. Vedno v zalogi angleško in češko sukno. Moderna konfekcija obleke raznih velikosti vedno v zalogi. kakor tudi perilo, klobuki, ovratniki, kravate, naramnice. Najcenejši nepremočljivi čežni plašči vseh velikosti, raglani, površniki, Hubertus plašči za turiste. Konkurenčne cene. Točna postrežba.

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

največja zaloga ženskih ročnih del, pripadajočega materiala in drobnjarije. — Predtiskarija. — Vezanje na roko in stroj. Pletanje — entlanje — kufiranje — ažuriranje.

Zunanja naročila se točno in vestno izvrše.